

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यकम्

प्रपाठकः 1 - 4

Table of Contents

1	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः	8
1.1	प्रथमः प्रपाठकः- अरुणकेतुकचयनं.....	8
1.1.1	अनुवाकं-1.....	8
1.1.2	अनुवाकं-2	9
1.1.3	अनुवाकं-3	11
1.1.4	अनुवाकं-4	13
1.1.5	अनुवाकं-5	14
1.1.6	अनुवाकं-6	15
1.1.7	अनुवाकं-7	16
1.1.8	अनुवाकं-8	19
1.1.9	अनुवाकं-9	22
1.1.10	अनुवाकं-10	25
1.1.11	अनुवाकं-11.....	28
1.1.12	अनुवाकं-12	31
1.1.13	अनुवाकं-13.....	33
1.1.14	अनुवाकं-14	35
1.1.15	अनुवाकं-15.....	37
1.1.16	अनुवाकं-16	38
1.1.17	अनुवाकं-17	39

1.1.18 अनुवाकं-18	41
1.1.19 अनुवाकं-19	42
1.1.20 अनुवाकं-20	42
1.1.21 अनुवाकं-21	43
1.1.22 अनुवाकं-22	44
1.1.23 अनुवाकं-23	49
1.1.24 अनुवाकं-24.....	53
1.1.25 अनुवाकं-25	55
1.1.26 अनुवाकं-26	56
1.1.27 अनुवाकं-27	59
1.1.28 अनुवाकं-28	62
1.1.29 अनुवाकं-29	63
1.1.30 अनुवाकं-30	63
1.1.31 अनुवाकं-31.....	64
1.1.32 अनुवाकं-32	66
Appendix (of expansions)	70
Details of Dasini & Vaakyams for_ Prapaatakam 1_ TA 1.1.....	74
2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके द्वितीयः प्रपाठकः	76
2.1 द्वितीयः प्रपाठकः – स्वाध्यायब्राह्मणं	76
2.1.1 अनुवाकं – 1	76

2.1.2	अनुवाकं – 2.....	77
2.1.3	अनुवाकं – 3.....	78
2.1.4	अनुवाकं – 4.....	79
2.1.5	अनुवाकं – 5.....	81
2.1.6	अनुवाकं – 6.....	83
2.1.7	अनुवाकं – 7.....	86
2.1.8	अनुवाकं – 8.....	87
2.1.9	अनुवाकं – 9.....	88
2.1.10	अनुवाकं – 10	89
2.1.11	अनुवाकं – 11.....	90
2.1.12	अनुवाकं – 12	91
2.1.13	अनुवाकं – 13	92
2.1.14	अनुवाकं – 14	92
2.1.15	अनुवाकं – 15	93
2.1.16	अनुवाकं – 16	94
2.1.17	अनुवाकं – 17	95
2.1.18	अनुवाकं – 18	95
2.1.19	अनुवाकं – 19	96
2.1.20	अनुवाकं – 20.....	98
Appendix (of expansions)		100

3 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके तृतीयः प्रपाठकः.....	107
3.1 तृतीयः प्रपाठकः – चातुर्होत्रचयनम्.....	107
3.1.1 अनुवाकं – 1.....	107
3.1.2 अनुवाकं – 2.....	107
3.1.3 अनुवाकं – 3.....	108
3.1.4 अनुवाकं – 4.....	108
3.1.5 अनुवाकं – 5.....	109
3.1.6 अनुवाकं – 6.....	109
3.1.7 अनुवाकं – 7.....	109
3.1.8 अनुवाकं – 8.....	111
3.1.9 अनुवाकं – 9.....	112
3.1.10 अनुवाकं – 10.....	113
3.1.11 अनुवाकं – 11.....	115
3.1.12 अनुवाकं – 12.....	121
3.1.13 अनुवाकं – 13.....	124
3.1.14 अनुवाकं – 14.....	125
3.1.15 अनुवाकं – 15.....	127
3.1.16 अनुवाकं – 16.....	128
3.1.17 अनुवाकं – 17.....	129
3.1.18 अनुवाकं – 18.....	129

3.1.19 अनुवाकं – 19	129
3.1.20 अनुवाकं – 20.....	130
3.1.21 अनुवाकं – 21	130
4 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः	133
4.1 चतुर्थः प्रपाठकः – पितृमेधमन्त्राः	133
4.1.1 अनुवाकम् – 1.....	133
4.1.2 अनुवाकम् – 2.....	136
4.1.3 अनुवाकम् – 3.....	137
4.1.4 अनुवाकम् – 4	140
4.1.5 अनुवाकम् – 5.....	142
4.1.6 अनुवाकम् – 6.....	144
4.1.7 अनुवाकम् – 7.....	146
4.1.8 अनुवाकम् – 8.....	149
4.1.9 अनुवाकम् – 9.....	150
4.1.10 अनुवाकम् – 10.....	152
4.1.11 अनुवाकम् – 11	154
4.1.12 अनुवाकम् – 12.....	155
Appendix (of expansions)	158

=====

Version Notes

1st Version Number 0.0 dated 31st December 2017

2nd and Current Version Number 1.0 dated 29th February 2020

1. This Version replaces earlier version “0.0” dated December 31, 2017.
2. We have marked ‘||’ (double ruk) at the end of vedic statements based on the book released under “Anandashram Series on Taittirlya Brahmanam containing bashya of Scholar Sayanacharya, 3d Edition published in 1979.
3. We have standardised some of the conventions and formatted this compilation to make reading easier.

We have/shall include Paata Bhedams in brackets wherever found applicable to the best of our efforts.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः

1.1 प्रथमः प्रपाठकः– अरुणकेतुकचयनं

1.1.1 अनुवाकं-1

T.A.1.1.1

भ॒द्रं क॑र्णेभिः शृणु॒याम॑ दे॒वाः । भ॒द्रं प॑श्येमाक्षभिर् यज॑त्राः ।
स्थि॒रैरङ्गै॑स्तुष्टुवाꣳ स॑स्तनूभिः । व्य॑शेम दे॒वहि॑तं य॒दायुः॑ ॥
स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः । स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दाः ।
स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अरि॑ष्टनेमिः । स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर्-दधातु ॥
आ॒पमा॑पामपः सर्वाः । अ॒स्मा-द॒स्मा-दि॒तोऽमु॑तः । 1 (10)

T.A.1.1.2

अ॒ग्निर्वा॒युश्च॑ सू॒र्यश्च॑ । स॒ह सञ्च॑-स्कर॒र्द्धिया॑ ॥
वा॒य्वश्चा॑ रश्मि॒पत॑यः । मरी॑च्यात्मानो अ॒द्रुहः॑ । दे॒वीर् भुव॑न सू॒वरीः॑ ।
पु॒त्रव॑त्त्वाय मे सुत ॥ म॒हाना॑म्नीर्-म॒हामा॑नाः । म॒हसो॑ म॒हसः॑ स्वः ।
दे॒वीः पर्ज॑न्य सू॒वरीः॑ । पु॒त्रव॑त्त्वाय मे सुत ॥ 2 (10)

T.A.1.1.3

अपा॑श्यु॒ष्णि-म॒पा रक्षः॑ । अपा॑श्यु॒ष्णि-म॒पा रघं॑ ॥
अपा॑घ्नमप॒ चावर्तिं॑ ॥ अप॑ दे॒वीरि॒तो हि॒त ॥ वज्रं॑ दे॒वीरजी॑ताञ्च ।
भुव॑नं दे॒वसू॒वरीः॑ । आ॒दि॒त्यान॑दि॒तिं दे॒वीं । योनि॑नो॒र्ध्व-मु॒दी॒षत॑ ॥
शि॒वा नः॑ श॒न्त॒मा भव॑न्तु । दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑() ।
सुमृ॑डी॒का सर॑स्वति । मा ते॒ व्योम॑ स॒न्दृशि॑ ॥ 3 (12)

(अ॒मु॒तः - सु - तौष॑धयो द्वे च) (A1)

1.1.2 अनुवाकं-2

T.A.1.2.1

स्मृ॑तिः प्र॒त्यक्ष॑-मै॒तिह्यं॑ ॥ अनु॑मान-श्चतु॒ष्टयं॑ । ए॒तैरा॑दि॒त्य मण्ड॑लं ।
सर्वै॑रे॒व वि॒धास्य॑ते ॥ सूर्यो॑ मरी॒चिमा॑द॒त्ते । सर्व॑स्माद् भुव॑नाद॒धि ।
तस्याः॑ पा॒क वि॒शेषे॑ण । स्मृ॑तं का॒ल वि॒शेष॑णं ॥
नदी॑व प्र॒भवा॑त् का॒चित् । अक्ष॑य्याथ् स्यन्द॒ते यथा॑ । 4 (10)

T.A.1.2.2

तान्नद्योऽ॒भि स॑माय॒न्ति । सो॒रुः सती॑ न नि॒वर्त॑ते ॥
ए॒व॒नाना॑ स॒मुत्था॑नाः । का॒लाः स॒म्वँ॑त्स॒रञ्च॑ श्रि॒ताः ।

अणु॑शश्च॒ मह॑शश्च॒ । सर्वे॑ सम॒वयन्ति॑ तं ॥

स तैः॑ सर्वैः॑ समा॒विष्टः॑ । ऊ॒रुः सन्न॑ नि॒वर्त॑ते ।

अधिसम्॑वत्सरं वि॒द्यात् । तदे॒व लक्ष॑णे ॥ 5 (10)

T.A.1.2.3

अणु॑भिश्च॒ मह॑द्भिश्च॒ । समा॒रूढः॑ प्र॒दृश्य॑ते । सम्॑वत्सरः प्र॒त्यक्षे॑ण ।

नाधि॑सत्त्वः प्र॒दृश्य॑ते ॥ प॒टरो॑ वि॒क्लि॑धः पि॒ङ्गः ।

ए॒तद् व॑रुण॒ लक्ष॑णं । यत्रै॑त-दुप॒दृश्य॑ते । स॒हस्रं॑ तत्र॒ नीय॑ते ॥

एक॑ं हि शिरो॑ नाना॒ मुखे॑ । कृ॒त्स्नं तदृ॑तु लक्ष॑णं । 6 (10)

T.A.1.2.4

उभय॑तः सप्तै॑न्द्रि॒याणि॑ । ज॒ल्पितं॑ त्वे॒व दि॒ह्यते॑ ॥

शु॒क्लकृ॑ष्णे सम्॑वत्सर॒स्य । दक्षि॑ण वाम॒योः पार्श्व॑योः ।

तस्यै॒षा भ॑वति ॥ शु॒क्रं ते॑ अ॒न्यद्य॑ज॒तं ते॑ अ॒न्यत् ।

विषु॑रूपे॒ अह॑नी॒ द्यौरि॑वासि । विश्वा॒ हि मा॒या अव॑सि स्व॒धावः॑ ।

भ॒द्रा ते॑ पू॒षन्नि॒ह रा॒तिर॒स्त्विति॑ ॥

नात्र॑ भु॒वनं॑ () । न पू॒षा । न प॒शवः॑ ।

नादित्यः॑ सम्॑वत्सर ए॒व प्र॒त्यक्षे॑ण प्रि॒यत॑मं वि॒द्यात् ।

एतद्वै सम्वत्सरस्य प्रियतमं रूपं ।

योऽस्य महानर्थ उत्पत्त्यमानो भवति । इदं पुण्यं कुरुष्वेति ।

तमाहरणं दद्यात् ॥ 7 (17)

(यथा – लक्षण – ऋतुलक्षणं – भुवनं सप्त च (A2)

1.1.3 अनुवाकं-3

T.A.1.3.1

साकञ्जानां सप्तथमाहु-रेकजं । षडुद्यमा ऋषयो देवजा इति ।

तेषामिष्टानि विहितानि धामशः । स्थात्रे रेजन्ते विकृतानि रूपशः ॥

कोनु मर्या अमिथितः । सखा सखायमब्रवीत् । जहाको अस्मदीषते ॥

यस्तित्याज सखिविदं सखायं । न तस्य वाच्यपि भागो अस्ति ।

यदीं शृणोत्यलकं शृणोति । 8 (10)

T.A.1.3.2

न हि प्रवेद सुकृतस्य पन्थामिति ॥ ऋतुर् ऋतुना नुद्यमानः ।

विननादाभिधावः । षष्टिश्च त्रिंशका वल्गाः ।

शुक्लकृष्णौ च षाष्टिकौ ॥ सारागवस्त्रैर्-जरदक्षः ।

व॒स॒न्तो व॒सु॒भिः स॒ह । स॒म्व॑त्स॒रस्य॑ स॒वितुः॑ ।

प्रै॒षकृ॑त् प्र॒थमः॑ स्मृतः ॥ अ॒मूना॒दय॑-ते॒त्यन्यान् ॥ 9 (10)

T.A.1.3.3

अ॒मू॒ञ्च॑ परि॒रक्ष॑तः । ए॒ता वा॒चः प्र॑यु॒ज्यन्ते॑ । यत्रै॑ तदु॒पदृ॑श्यते ॥
ए॒तदे॒व वि॑जानी॒यात् । प्र॒माणं॑ का॒लपर्य॑ये । वि॒शेष॑णं तु वक्ष्यामः ।
ऋ॒तूनां॑ तन्नि॒बोध॑त ॥ शु॒क्ल॒वासा॑ रु॒द्रग॑णः । ग्री॒ष्मेणा॑व॒र्तते॑ सह ।
नि॒जह॑न् पृथि॒वीञ् सर्वा॑ । 10 (10)

T.A.1.3.4

ज्यो॒तिषा॑ ऽप्र॒तिख्ये॑न सः ॥ वि॒श्वरू॒पाणि॑ वा॒साञ्॒सि ।
आ॒दि॒त्यानां॑ नि॒बोध॑त । स॒म्व॑त्स॒रीणं॑ क॒र्मफलं॑ ।
व॒र्षाभि॑र् द॒दता॑ञ् सह ॥ अ॒दुःखो॑ दुःख चक्षु॒रिव॑ ।
तद्वा पी॑त इ॒व दृ॑श्यते । शी॒तेना॑ व्यथयन्नि॒व ।
रु॒रुदक्ष॑ इ॒व दृ॑श्यते ॥ ह्ला॒दय॑ते ज्वल॒तश्चै॒व () ।
शा॒म्यत॑श्चा॒स्य चक्षु॑षी । यावै॑ प्र॒जा भ्र॑ञ्श्यन्ते ।
स॒म्व॑त्स॒रात्ता भ्र॑ञ्श्यन्ते ॥ याः प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्ति ।
स॒व॑त्स॒रे ताः प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्ति । व॒र्षाभ्य॑ इत्यर्थः ॥ 11 (16)

(शृ॒णो – त्य॒न्यान्त् – सर्वा – मे॒व षट्च) (A3)

1.1.4 अनुवाकं-4

T.A.1.4.1

अक्षि॒दुःखो॑त्थित॒स्यै॒व । वि॒प्रस॑न्ने क॒नी॒निके॑ । आ॒ङ्गे चा॑द्र॒णं ना॒स्ति ।
ऋ॒भूणां॑ तन्नि॒बोध॑त ॥ क॒नका॑भानि॒ वासा॑सि । अ॒हतानि॑ नि॒बोध॑त ।
अ॒न्नम॑श्नीत॒ मृज्मी॑त । अ॒हं वो॑ जी॒वन॑प्रदः ॥ ए॒ता वा॒चः प्र॑यु॒ज्यन्ते॑ ।
श॒रद॑य॒त्रोप॑ दृश्यते ॥ 12 (10)

T.A.1.4.2

अ॒भिधू॑न्वन्तो-ऽभि॒घ्नन्त॑ इ॒व । वा॒तव॑न्तो म॒रुद्ग॑णाः ॥
अ॒मुतो॑ जेतुमिषु॒मुख॑मिव । स॒न्नद्धाः॑ सह ददृ॒शे ह॑ ।
अ॒पद्ध॑वस्तैर्-व॒स्तिव॑र्णैरिव । वि॒शिखा॑सः क॒पर्दि॑नः ॥
अ॒क्रुद्ध॑स्य यो॒त्स्य॑मा॒नस्य॑ । कृ॒द्धस्ये॑व लो॒हिनी॑ ।
हे॒मत॑श्चक्षु॒षी वि॒द्यात् । अ॒क्ष्णयोः॑ क्षि॒पणो॑रिव ॥ 13 (10)

T.A.1.4.3

दु॒र्भिक्षं॑ दे॒वलो॑केषु । म॒नूना॑मु॒दकं॑ गृ॒हे । ए॒ता वा॒चः प्र॑व॒दन्तीः॑ ।
वै॒द्युतो॑ या॒न्ति शै॑शिरीः ॥ ता अ॒ग्निः प॑व॒माना॑ अ॒न्वैक्ष॑त ।

इ॒ह जी॒विका॒म-प॒रिप॑श्यन् । तस्यै॒षा भ॑वति ॥ इ॒हेह॑ वः स्वत॒पसः॑ ।
मरु॑तः सूर्य॑त्वचः । शर्म॑ स॒प्रथा॒ आवृ॑णे () ॥ 14 (10)

(दृ॒श्य॑त – इ॒वा – वृ॑णे) (A4)

1.1.5 अनुवाकं-5

T.A.1.5.1

अति॑ ता॒म्राणि॑ वासा॒सि । अ॒ष्टिव॑ज्जि श॒तघ्नि॑ च ।
वि॒श्वे दे॒वा वि॑प्र॒हर॑न्ति । अ॒ग्निजि॑ह्वा अ॒सश्च॑त ॥ नै॒व दे॒वो न॑ म॒र्त्यः ।
न रा॒जा वरु॑णो वि॒भुः । ना॒ग्निर् ने॒न्द्रो न॑ प॒वमा॑नः ।
मा॒तृक्क॑च्च न वि॒द्यते ॥ दि॒व्यस्यै॑का ध॒नुरा॑र्लिः ।
पृ॒थि॒व्याम॑परा श्रि॒ता । 15 (10)

T.A.1.5.2

तस्ये॒न्द्रो व॑मि॒रूपे॑ण । ध॒नुर्ज्या॑-म॒छिन॑त्स्वयं ॥ तदि॒न्द्र॒धनु॑रि॒त्यज्यं॑ ।
अ॒भ्रव॑र्णेषु चक्ष॑ते । ए॒तदे॒व श॑म्योर्-बा॒र्हस्प॑त्यस्य ।
ए॒तद् रु॑द्रस्य ध॒नुः ॥ रु॑द्रस्य त्वे॒व ध॑नुरा॑र्लिः । शि॒र उ॑त्पि॒पेष॑ ।
स प्र॑व॒र्ग्योऽभ॑वत् । तस्मा॑द् यः स॒प्रव॑र्ग्येण य॒ज्ञेन॑ यज॑ते () ।

रु॒द्रस्य॑ स शि॒रः॑ प्र॒ति॒द॒धा॒ति । नै॒नꣳ रु॒द्र आ॒रु॒को भ॑वति ।

य ए॒वं वै॑द ॥ 16 (13)

(श्रि॒ता – य॒ज॒ते त्री॑णि॒ च) (A5)

1.1.6 अनुवाकं-6

T.A.1.6.1

अ॒त्यू॒र्ध्वाक्षोऽति॑रश्चात् । शि॒शि॒रः॑ प्र॒दृ॒श्य॑ते ।

नै॒व रू॒पं न॑ वा॒साꣳसि॑ ।

न चक्षुः॑ प्र॒ति॒दृ॒श्य॑ते ॥ अ॒न्यो॒न्यं तु॑ न हि॒ꣳस्रा॒तः ।

स॒त स्त॑द् दे॒व॒लक्ष॑णं । लो॒हि॒तोऽक्षि॑ण शार॒शी॒र्ष्णिः॑ ।

सू॒र्य॒स्यो॒दय॑नं प्र॒ति ॥

त्वं क॒रोषि॑ न्य॒ञ्ज॒लि॒कां । त्वं क॒रोषि॑ नि॒जा॒नु॒कां । 17 (10)

T.A.1.6.2

नि॒जा॒नु॒का॒मे॒ न्य॒ञ्ज॒लि॒का । अमी॑ वा॒च-मु॒पा॒स॒ता॒मि॒ति ॥

तस्मै॑ स॒र्व ऋ॑त॒वो न॑म॒न्ते । म॒र्या॒दा क॑र॒त्वात् प्र॑पु॒रो॒धां ।

ब्रा॒ह्म॒ण आ॒प्नो॒ति । य ए॒वं वै॑द ।

स खलु सम्वत्सर एतैः सेनानीभिः सह ।

इन्द्राय सर्वान्-कामानभिवहति । स द्रप्सः ।

तस्यैषा भवति ॥ 18 (10)

T.A.1.6.3

अव द्रप्सो अशुमतीमतिष्ठत् । इयानः कृष्णो दशभिः सहस्रैः ।

आवर्त-मिन्द्रः शच्या धमन्तं । उपस्नुहि तं नृमणा-मथद्रामिति ॥

एतयै वेन्द्रः सला वृक्या सह । असुरान् परिवृश्चति ।

पृथिव्यं शुमती । तामन्व-वस्थितः सम्वत्सरो दिवञ्च ।

नैवं विदुषा-ऽऽचार्यान् तेवासिनौ । अन्योन्यस्मै द्रुह्यातां () ।

यो द्रुह्यति । भ्रश्यते स्वर्गाल् लोकात् । इत्यृतु मण्डलानि ।

सूर्य मण्डला न्याख्यायिकाः । अत ऊर्ध्वं सनिर्वचनाः ॥ 19 (15)

(निजानुकां - भवति - द्रुह्यातां पञ्च च) (A6)

1.1.7 अनुवाकं-7

T.A.1.7.1

आरोगो भ्राजः पटरः पतङ्गः । स्वर्णरो ज्योतिषीमान्. विभासः ।

ते अस्मै सर्वे दिवमातपन्ति । ऊर्जं दुहाना अनपस्फुरन्त इति ॥

कश्यपोऽष्टमः । स महामेरुं न जहाति । तस्यैषा भवति ॥
यत्ते शिल्पं कश्यप रोचनावत् । इन्द्रियावत् पुष्कलं चित्रभानु ।
यस्मिन् त्सूर्या अर्पिताः सप्त साकं । 20 (10)

T.A.1.7.2

तस्मिन् राजान-मधिविश्रयेममिति ॥
ते अस्मै सर्वे कश्यपा-ज्ज्योतिर् -लभन्ते ।
तान्त्सोमः कश्यपादधि निर्द्धमति । भ्रस्ता कर्म कृदिवैवं ॥
प्राणो जीवानीन्द्रिय जीवानि । सप्त शीर्षण्याः प्राणाः ।
सूर्या इत्याचार्याः ॥ अपश्यमह मेतान्त् सप्त सूर्यानि ।
पञ्चकर्णो वात्स्यायनः । सप्तकर्णश्च प्लाक्षिः । 21 (10)

T.A.1.7.3

आनुश्रविक एव नौ कश्यप इति । उभौ वेदयिते ।
न हि शेकुमिव महामेरुं गन्तुं ॥
अपश्यमहमेतत् सूर्यमण्डलं परिवर्तमानं ।
गार्ग्यः प्राणत्रातः । गच्छन्त महामेरुं । एकञ्चाजहतं ॥

भ्राज॑प॒टर प॒तङ्गा॑ नि॒हने॑ । ति॒ष्ठन्ना॑त॒पन्ति॑ ।

तस्मा॑दि॒ह त॒प्त्रि॑ त॒पाः । 22 (10)

T.A.1.7.4

अ॒मु॒त्रे॒तरे॑ । तस्मा॑दि॒हा त॒प्त्रि॑ त॒पाः ॥ ते॒षामे॑षा भ॒वति॑ ॥

स॒प्त सूर्या॑ दि॒व-म॒नु प्र॑वि॒ष्टाः । तान॒न्वेति॑ प॒थिभि॑र् दक्षि॒णावा॑न् ।

ते अ॒स्मै स॒र्वे घृ॑त॒मात॑पन्ति । ऊ॒र्जं दु॑हा॒ना अ॒नप॑स्फु॒रन्त॑ इति ॥

स॒प्त॒र्त्विजः॑ सूर्या॑ इ॒त्याचा॑र्याः ॥ ते॒षामे॑षा भ॒वति॑ ॥

स॒प्त दि॒शो ना॒ना सूर्याः॑ । 23 (10)

T.A.1.7.5

स॒प्त हो॒तार॑ ऋ॒त्विजः॑ । दे॒वा आ॑दि॒त्या ये स॒प्त ।

ते॒भिः सो॒माभी॑ र॒क्षण॑ इति ॥ तद॑प्या॒म्नायः॑ । दिग्भ्राज॑ ऋ॒तून् क॑रोति ॥

ए॒तयै॑वावृ॒ता ऽऽस॑ह॒स्रसूर्य॑ताया इति वै॒शम्पा॑यनः ॥ तस्यै॑षा भ॒वति॑ ॥

यद्द्या॑व इन्द्र॑ ते श॒तꣳ श॒तं भू॑मीः । उ॒त स्युः॑ ।

न त्वा॑ वज्रि॒न्त् सह॑स्रꣳ सूर्याः॑ () । 24 (10)

T.A.1.7.6

अनु न जा॒तम॑ष्ट रो॒दसी॑ इति ॥ ना॒ना लि॒ङ्गत्वा॑-दृ॒तूनां॑ ना॒ना सूर्य॑त्वं ॥
अष्टौ तु व्य॒वसि॑ता इति ॥ सूर्य॑मण्ड॒ला-न्य॑ष्टात ऊ॒र्ध्वं ॥
तेषा॑मेषा भव॑ति ॥ चि॒त्रं दे॒वाना॑-मु॒दगा॑दनी॒कं ।
चक्षु॑र् मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः । आ॒प्ता द्या॒वा पृ॒थि॒वी अ॒न्तरि॑क्षं ।
सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्चेति ॥ 25 (9) (सा॒कं - प्ला॒क्षि -
स्त॒प्त्रि॒तपा॑ - ना॒नासूर्याः॑ - सूर्या॑ - +न॒व च) (A7)

1.1.8 अनुवाकं-8

T.A.1.8.1

क्वे॒दम॑भ्रं नि॒वि॒शते॑ । क्वा॒यꣳ स॒म्व॑त्सरो मि॒थः ।
क्वा॒हः क्वे॒यन् दे॒व रा॒त्री । क्व मा॒सा ऋ॒तवः॑ श्रि॒ताः ॥
अ॒र्द्धमा॑सा मु॒हूर्ताः॑ । नि॒मेषा॑स्तु॒टिभिः॑ (नि॒मेषा॑स्तु॒टिभिः॑) सह ।
क्वे॒मा आ॒पो नि॒वि॒शन्ते॑ । य॒दीतो॑ या॒न्ति संप्र॑ति ॥
का॒ला अ॒प्सु नि॒वि॒शन्ते॑ । आ॒पः सूर्ये॑ स॒माहि॑ताः । 26 (10)

T.A.1.8.2

अ॒भ्रा॒ण्यपः॑ प्र॒पद्य॑न्ते । वि॒द्यु॒त्सूर्ये॑ स॒माहि॑ता ॥ अ॒नव॑र्णे इ॒मे भू॒मी ।
इ॒यज्चा॑सौ च॒ रोद॑सी ॥ कि॒ञ्च॑ स्वि॒दत्रा॑न्तरा भू॒तं । ये॒नेमे॑ वि॒धृते॑ उ॒भे ।
वि॒ष्णुना॑ वि॒धृते॑ भू॒मी । इति॑ व॒त्सस्य॑ वे॒दना ॥
इ॒राव॑ती धे॒नुम॑ती हि भू॒तं । सू॒यव॑सिनी॒ मनु॑षे द॒शस्ये॑ ॥ 27 (10)

T.A.1.8.3

व्य॑ष्ट॒भ्ना-द्रो॑दसी वि॒ष्णवे॑ते । दा॒ध॒र्त्थं पृ॑थि॒वी-म॑भि॒तो म॒यूखैः॑ ॥
कि॒न्त-द्वि॑ष्णो ब॒लमा॑हुः । का दी॒प्तिः किं॑ प॒राय॑णं ।
एको॑ य॒द्धा-र॑य॒ द्वेवः॑ । रे॒जती॑ रो॒दसी॑ उ॒भे ॥ वा॒ताद्वि॑ष्णोर् ब॒ल मा॑हुः ।
अ॒क्षरा॑द् दी॒प्ति रु॑च्यते । त्रि॒पदा॑द्धार॒यद् दे॒वः ।
यद्वि॑ष्णो॒रेक॑-मु॒त्तमं॑ ॥ 28 (10)

T.A.1.8.4 (page 40)

अ॒ग्नयो॑ वा॒यवश्चै॒व । ए॒तद॑स्य प॒राय॑णं ॥ पृ॒च्छामि॑ त्वा प॒रं मृ॒त्युं ।
अ॒वमं॑ म॒द्ध्यम॑ञ्चतुं । लो॒कञ्च॑ पु॒ण्यपा॑पानां ।
ए॒तत् पृ॒च्छामि॑ संप्रति ॥ अ॒मुमा॑हुः प॒रं मृ॒त्युं । प॒वमा॑नं तु म॒द्ध्यमं॑ ।
अ॒ग्निरे॒वाव॑मो मृ॒त्युः । च॒न्द्रमा॑-श्चतु॒रुच्य॑ते ॥ 29 (10)

T.A.1.8.5

अ॒ना॒भो॒गाः॑ प॒रं मृ॒त्युं॑ । पा॒पाः स॒म्य॑न्ति॒ सर्व॑दा ।
आ॒भो॒गास्त्वे॒व स॒म्य॑न्ति । य॒त्र पु॒ण्य॑कृ॒तो ज॒नाः ॥
ततो॑ म॒द्ध्य॑म॒माय॑न्ति । च॒तु॒म॒ग्निञ्च॑ संप्रति ॥
पृ॒च्छामि॑ त्वा पा॒पकृ॑तः । य॒त्र या॑तयते॒ यमः॑ ।
त्वन्न॑स्तद् – ब्र॒ह्मन् प्र॑ब्रूहि । य॒दि वे॒त्थाऽस॑तो गृ॒हान् ॥ 30 (10)

T.A.1.8.6

क॒श्य॒पा दु॑दिताः सूर्याः । पा॒पान्नि॑र्घ्नन्ति॒ सर्व॑दा ।
रो॒दस्यो॑रन्त॒र् देशे॑षु । तत्र॑ न्यस्यन्ते॒ वास॑वैः ॥ ते ऽशरी॑राः प्र॒पद्य॑न्ते ।
य॒था ऽपु॑ण्यस्य॒ कर्म॑णः । अ॒पा॒ण्य॒पाद॑ के॒शासः॑ ।
तत्र॑ ते॒ऽयो॒निजा॑ ज॒नाः ॥ मृ॒त्वा पु॒नर्मृ॑त्यु–मा॒पद्य॑न्ते ।
अ॒द्यमा॑नाः स्व॒कर्म॑भिः । 31 (10)

T.A.1.8.7

आ॒शा॒ति॒काः क्रि॑मय इ॒व । ततः॑ पू॒यन्ते॑ वा॒सवैः॑ ॥
अ॒पैतं॑ मृ॒त्युं ज॑यति । य ए॒वं वे॑द । स ख॒ल्वै॒वं वि॑द्ब्रा॒ह्मणः॑ ।
दी॒र्घश्रु॑त्त॒मो भ॑वति । क॒श्य॒पस्या॑ति॒थिः॑ सि॒द्धग॑मनः॒ सिद्धा॑गमनः ॥

तस्यैषा भवति ॥ आयस्मिन्-थ्सप्त वासवाः ।

रोहन्ति पूर्व्या रुहः । 32 (10)

T.A.1.8.8

ऋषिर्ह दीर्घश्रुत्तमः । इन्द्रस्य घर्मो अतिथिरिति ॥

कश्यपः पश्यको भवति । यथ्सर्वं परिपश्यतीति सौक्ष्म्यात् ॥

अथाग्नेरष्टपुरुषस्य । तस्यैषा भवति ॥

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् ।

विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् । युयोद्ध्यस्म-ज्जुहुराणमेनः ।

भूयिष्ठान्ते नम उक्तिं विधेमेति () ॥ 33 (10) समाहिता – दशस्यै –

उत्तम-मुच्यते-गृहान्-थस्वकर्मभिः-पूर्व्या रुह-इति) (A8)

1.1.9 अनुवाकं-9

T.A.1.9.1

अग्निश्च जातवेदाश्च । सहोजा अजिराप्रभुः । वैश्वानरो नर्यापाश्च ।

पङ्क्तिराधाश्च सप्तमः । विसर्पे वाष्टमोऽग्नीनां ।

एतेऽष्टौ वसवः क्षिता इति ॥ यथर्त्वे-वाग्ने-रर्चिर्वर्ण विशेषाः ।

नीलार्चिश्च पीतकार्चिश्चेति ॥

अथ वा॒यो-रे॒काद॑श-पु॒रुष॑स्यै॒काद॑शस्त्रीक॒स्य ॥

प्रभ्रा॑जमा॒ना व्य॑वदा॒ताः । 34 (10)

T.A.1.9.2

याश्च॑ वा॒सुकि॑ वै॒द्युताः॑ । रज॑ताः प॒रुषाः॑ श्या॒माः ।

कपि॑ला अ॒तिलो॑हि॒ताः । ऊ॒र्ध्वा अ॒वप॑तन्ताश्च । वै॒द्युत॑ इ॒त्येका॑द॒श ॥

नैनं॑ वै॒द्युतो॑ हि॒नस्ति॑ । य ए॒वं वै॒द ॥ स हो॑वाच व्या॒सः पा॑रा॒शर्यः॑ ।

वि॒द्युद्व॑धमे॒वाहं॑ मृ॒त्युमै॑च्छमि॒ति ॥ न त्व॑का॒मं ह॑न्ति । 35 (10)

T.A.1.9.3

य ए॒वं वै॒द ॥ अथ॑ ग॒न्धर्व॑गणाः । स्वा॒न भ्रा॑ट् । अ॒ङ्घा॑रिर् ब॒भारिः॑ ।

हस्तः॑ सु॒हस्तः॑ । कृ॒शानु॑र् वि॒श्वाव॑सुः । मू॒र्धन्वा॑न्थ्-सू॒र्यव॑र्चाः ।

कृ॒तिरि॒त्येका॑द॒श ग॒न्धर्व॑गणाः ॥ दे॒वाश्च॑ म॒हादे॒वाः ।

रश्म॑यश्च दे॒वा गर॑गि॒रः ॥ 36 (10)

T.A.1.9.4

नैनं॑ ग॒रो हि॒नस्ति॑ । य ए॒वं वै॒द ॥ गौ॒री मि॑मा॒य स॒लिलानि॑ तक्ष॒ती ।

एक॑पदी द्वि॒पदी॑ सा चतु॒ष्पदी॑ । अ॒ष्टा॒पदी॑ न॒वप॑दी ब॒भूवु॑षी ।

सह॑स्राक्ष॒रा पर॑मे व्यो॒मन्नि॑ति ॥ वा॒चो वि॑शेष॒णं ॥

अथ निगदव्याख्याताः । ताननुक्रमिष्यामः ॥

वराहवः-स्वतपसः । 37 (10)

T.A.1.9.5

विद्युन् महसो धूपयः । श्वापयो गृहमेधाश्चेत्येते ।

ये चेमेऽशिमिविद्विषः ॥ पर्जन्याः सप्त पृथिवीमभिवर्षन्ति ।

वृष्टिभिरिति । एतयैव विभक्ति विपरीताः । सप्तभिर्वातै रुदीरिताः ।

अमूंँलोका-नभिवर्षन्ति । तेषामेषा भवति ॥

समान-मेतदुदकं । 38 (10)

T.A.1.9.6

उच्चैत्यव चाहभिः । भूमिं पर्जन्या जिन्वन्ति ।

दिवं जिन्वन्-त्यग्नय इति ॥ यदक्षरं भूतकृतं । विश्वे देवा उपासते ।

महर्षिमस्य गोप्तारं । जमदग्नि-मकुर्वत ॥ जमदग्नि-राप्यायते ।

छन्दोभि-श्चतुरुत्तरैः । राज्ञः सोमस्य तृप्तासः । 39 (10)

T.A.1.9.7

ब्रह्मणा वीर्यावता । शिवा नः प्रदिशो दिशः ॥ तच्छय्योरा वृणीमहे ।

गातुं यज्ञाय । गातुं यज्ञपतये । दैवी स्वस्तिरस्तु नः ।

स्व॒स्तिर् मानु॑षेभ्यः । ऊ॒र्ध्वं जिगा॑तु भेष॒जं । शन्नो॑ अस्तु द्वि॒पदे॑ ।
शञ्चतु॑ष्पदे () ॥ सोमपा(३) असोमपा(३) इति निगदव्याख्याताः ॥

40 (11) (व्य॒वदा॑ता – ह॒न्ति – गर॑गिर – स्त॒पस – उ॒दकं –
तृ॒प्तास – श्वतु॑ष्पद॒ एकं॑ च) (A9)

1.1.10 अनुवाकं-10

T.A.1.10.1

सह॒स्रवृ॑दियं भू॒मिः । परं॑ व्यो॒म सह॒स्रवृ॑त् ।
अ॒श्विना॑ भुज्यू नास॒त्या । वि॒श्वस्य॑ जग॒तस्प॑ती ॥
जा॒या भू॒मिः पति॑व्यो॒म । मि॒थुन॑न्ता अ॒तुर्य॑थुः ।
पु॒त्रो बृ॒हस्प॑ती रु॒द्रः । सर॑मा इति स्त्रीपु॒मं ॥
शु॒क्रं वा॑म॒न्यद्य॑ज॒तं वा॑म॒न्यत् । वि॒षु रू॒पे अ॒हनी॑ द्यौरि॒व स्थः॑ । 41 (10)

T.A.1.10.2

वि॒श्वा हि॑ मा॒या अ॒वथः॑ स्व॒धाव॑न्तौ । भ॒द्रा वां॑ पू॒षणा॑वि॒ह रा॒तिर॑स्तु ॥
वा॒सात्यौ॑ चि॒त्रौ जग॑तो नि॒धानौ॑ । द्या॒वाभू॑मी च॒रथः॑ स॒ꣳ स॒खायौ॑ ।
ता॒वश्वि॑ना रा॒सभा॑श्वा ह॒वं मे॑ । शु॒भस्प॑ती आ॒गतꣳ सूर्य॑या सह ॥
त्यु॒ग्रो ह॑ भुज्यु-म॒श्विनो॑द मे॒घे । र॒यिन्न॑ कश्चिन् म॒मृवाँ॑(२) अ॒वाहाः॑ ।

त॒मू॒ह॒थुर्-नौ॒भि॒रा॒त्मन्-व॒तीभिः॑ ।

अ॒न्त॒रि॒क्ष॒ प्रु॒ड्भि॒र-पो॒द॒काभिः॑ ॥ 42 (10)

T.A.1.10.3

ति॒स्रः॑ क्ष॒प॒स्त्रि॒रहा॑ ऽति॒व्रज॑द्भिः । ना॒स॒त्या भु॒ज्यु॒मू॒ह॒थुः प॒त॒ङ्गैः॑ ।
स॒मु॒द्रस्य॑ ध॒न्व॒न्ना॒र्द्रस्य॑ पा॒रे । त्रि॒भी रथैः॑ श॒त॒प॒द्भिः ष॒ड॒श्वैः॑ ॥
स॒वि॒तारं॑ वि॒त॒न्व॒न्तं । अ॒नु॒ब॒द्ध॒नाति॑ शा॒म्बरः॑ । आ॒प॒पूर॑षं-ब॒र॒श्चैव॑ ।
स॒वि॒ता ऽरे॒प॒सो ऽभ॒वत् ॥ त्व॑ सु॒तृप्तं॑ वि॒दि॒त्वैव॑ ।

ब॒हु॒सोम॑ गि॒रं व॑शी । 43 (10)

T.A.1.10.4

अ॒न्वे॒ति तु॒ग्रो व॑क्रि॒यान्तं॑ । आ॒य॒सू॒यान्त् सोम॑तृ॒प्सुषु॑ ॥
स स॒ङ्ग्राम॑-स्त॒मो॒द्यो॒ऽत्यो॒तः । वा॒चो गाः॑ पि॒पा॒ति तत् ।
स तद्गो॑भिः स्त॒वा ऽत्ये॒त्य॒न्ये । र॒क्ष॒सा ऽन॒न्वि॒ताश्च॑ ये ॥
अ॒न्वे॒ति परि॑वृ॒त्या॒ऽस्तः॑ । ए॒व॒मे॒तौ स्थो॑ अ॒श्वि॒ना ।
ते ए॒ते द्युः॑ पृ॒थि॒व्योः॑ । अ॒हर॒हर्-ग॑र्भ॒न्द॒धाथे॑ ॥ 44 (10)

T.A.1.10.5

तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सा व॑हो॒रात्रे॑ । पृ॒थि॒व्या अ॑हः । दि॒वो रा॒त्रिः ।
ता अ॒वि॒सृ॒ष्टौ । दं॒प॒ती ए॒व भ॑वतः ॥ तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सौ ।
अ॒ग्नि॒श्चा-दि॒त्यश्च॑ । रा॒त्रेर्व॒थ्सः ।
श्वे॒त आ॒दि॒त्यः । अ॒हो॒ऽग्निः । 45 (10)

T.A.1.10.6

ता॒म्रो अ॒रु॒णः । ता अ॒वि॒सृ॒ष्टौ । द॒म्प॒ती ए॒व भ॑वतः ॥
तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सौ । वृ॒त्रश्च॑ वै॒द्यु॒तश्च॑ । अ॒ग्नेर्वृ॒त्रः । वै॒द्यु॒त आ॒दि॒त्यस्य॑ ।
ता अ॒वि॒सृ॒ष्टौ । द॒म्प॒ती ए॒व भ॑वतः ॥ तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सौ । 46 (10)

T.A.1.10.7

उ॒ष्मा च॑ नी॒हा॒रश्च॑ । वृ॒त्रस्यो॒ष्मा । वै॒द्यु॒तस्य॑ नी॒हा॒रः ।
तौ ता॒वे॒व प्र॑ति॒पद्ये॑ते ॥ से॒यꣳ रा॒त्री ग॒र्भिणी॑ पु॒त्रेण॑ स॒म्व॑सति ।
तस्या॒ वा ए॒तदु॒ल्बणं॑ ॥ यद्वा॒त्रौ र॒श्मयः॑ । यथा॒ गोर्ग॒र्भिण्या॑ उ॒ल्बणं॑ ।
ए॒वमे॒तस्या॑ उ॒ल्बणं॑ ॥ प्र॒जयि॑ष्णुः प्र॒जया॑ च प॒शुभि॑श्च भ॒वति॑ () ।

य एवं वे॒द । ए॒तमु॒द्यन्त॑-म॒पियन्त॑ञ्चेति । आ॒दित्यः॑ पु॒ण्यस्य॑ व॒थ्सः ।

अथ प॒वित्राङ्गि॑रसः ॥ 47 (14) (स्थो - ऽपो॑दकाभिर् - व॒शी -
द॒धाथे - अ॒ग्नि - स्त॒र्यो रे॒तौ व॒थ्सौ - भ॒वति च॒त्वारि॑ च) (A10)

1.1.11 अनुवाकं-11

T.A.1.11.1

प॒वित्र॑वन्तः प॒रिवा॒जमा॒सते॑ । पि॒तैषां॑ प्र॒त्नो अ॒भिर॑क्षति व्र॒तं ।
म॒हस्स॑मु॒द्रं व॑रुण स्ति॒रोद॑धे । धी॒रा इ॒च्छेकु॑र्द्धरु॒णेष्वार॑भं ॥
प॒वित्रं॑ ते वि॒त॒तं ब्र॑ह्मणस्प॒तैः । प्र॒भुर्गा॑त्राणि प॒र्येषि॑ विश्व॒तः ।
अ॒तप्त॑तनू॒र् न तदा॑मो अ॒श्नुते॑ । श्र॒तास॑ इ॒द्वहन्-त॑स्तथ् समा॒शत॑ ॥
“ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑{1}” ॥ अ॒सतः॑ स॒द्ये त॑तक्षुः । 48 (10)

T.A.1.11.2

ऋ॒षयः॑ स॒प्तात्रि॑श्च यत् । स॒र्वेऽत्र॑यो अ॒गस्त्य॑श्च ।
नक्ष॑त्रैः शङ्क॒तो ऽव॑सन् ॥ अथ स॒वितुः॑ श्यावाश्च॒स्या ऽव॑र्त्तिकामस्य ॥
अमी॑ य ऋ॒क्षा नि॑हिता स उ॒च्चा । न॒क्तं द॑दृ॒श्रे कु॑हचि॒द्दिवे॑युः ।
अ॒दब्धा॑नि व॒रुण॑स्य व्र॒तानि॑ । वि॒चाक॑श-च॒न्द्रमा॑ नक्ष॒त्रमे॑ति ॥
तथ् स॒वितु॑र् वरे॒ण्यं । भ॒र्गो दे॒वस्य॑ धीमहि । 49 (10)

T.A.1.11.3

धि॒यो यो नः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ तथ्स॑वि॒तुर् वृ॑णीमहे ।
वयं॑ दे॒वस्य॑ भो॒जनं॑ । श्रेष्ठ॑ꣳ स॒र्वधा॑त॒मं । तुरं॑ भ॒गस्य॑ धीमहि ॥
अपा॑गू॒हत स॒विता॑ तृ॒भीन् । स॒र्वान् दि॒वो अ॒न्धसः॑ ।
नक्त॑न्तान्य॒भवन् दृ॒शे । अ॒स्थ्य॒स्थना॑ सं॒भवि॑ष्यामः ॥
नाम॑ नामै॒व नाम॑ मे ॥ 50 (10)

T.A.1.11.4

नपु॑ꣳस॒कं पु॒माꣳस्त्र्य॑स्मि । स्था॒वरोऽस्म्य॑थ जङ्ग॒मः ।
यजे॑ऽयक्षि॒ यष्टा॑हे च ॥ मया॑ भू॒तान्य॑यक्षत । प॒शवो॑ म॒म भू॒तानि॑ ।
अ॒नूब॑न्ध्यो ऽस्म्य॒हं वि॒भुः ॥ स्त्रि॒यः स॒तीः । ता उ॑ मे पु॒ꣳस आ॑हुः ।
पश्य॑दक्ष॒ण्वान्न॑-वि॒चेत॑द॒न्धः । क॒विर्यः॑ पु॒त्रः स इ॒मा चि॑केत ॥ 51 (10)

T.A.1.11.5

यस्ता॑ वि॒जा॒नाथ् स॒वि॒तुः पि॒ताऽस॑त् ॥ अ॒न्धो म॒णिम॑विन्दत् ।
तम॑नङ्गु॒लि-रा॑वयत् । अ॒ग्री॒वः प्र॒त्यमु॑ञ्चत् । तम॑जिह्वा अ॒सश्च॑त ॥
ऊर्ध्व॑मूल-म॒वाक्छा॑खं । वृ॒क्षं यो वेद॑ संप्रति ।

न स जातु जनः श्रद्द॒ध्यात् । मृ॒त्युर्मा॑ मा॒रया॑दितिः ॥

हसि॑तꣳ रुदि॑तङ्गी॒तं । 52 (10)

T.A.1.11.6

वी॒णा पण॑ व॒लासि॑तं । मृ॒तञ्जी॒वञ्च॑ यत्किञ्चि॒त् ।

अ॒ङ्गानि॑ स्ने॒व वि॒द्धि॑ तत् ॥ अ॒तृष्यꣳस्तृष्य॑ ध्या॒यत् ।

अ॒स्माज्जा॒ता मे॑ मि॒थू च॑रन् । पु॒त्रो निर्ऋ॑त्या॒ वैदे॒हः ।

अ॒चेता॑ यश्च॒ चेत॑नः ॥ स॒ तं म॑णिमविन्दत् । सोऽन॑ङ्गुलि॒राव॑यत् ।

सोऽग्री॒वः प्र॑त्यमु॒न्चत् । 53 (10)

T.A.1.11.7

सोऽजि॒ह्वो अ॒सश्च॑त ॥ नै॒तमृ॑षिं वि॒दित्वा॑ न॒गरं॑ प्र॒विशे॑त् ।

यदि॑ प्र॒विशे॑त् । मि॒थौ च॑रित्वा प्र॒विशे॑त् । तथ्सं॑भ॒वस्य॑ व्र॒तं ॥

आ॒ तम॑ग्ने र॒थन्ति॑ष्ठ । ए॒काश्च॑मे॒क यो॑जनं । ए॒कच॑क्र-मे॒कधु॑रं ।

वा॒त ध्रा॑जि ग॒तिं वि॑भो ॥ न रि॒ष्यति॑ न व्य॒थते॑ () । 54 (10)

T.A.1.11.8

ना॒स्याक्षो॑ या॒तु स॑ज्जति । यच्छ्वे॒तान् रोहि॑ताꣳश्चा॒ग्नेः ।

र॒थे यु॑क्त्वाऽधि॒तिष्ठ॑ति ॥ ए॒कया॑ च द॒शभि॑श्च स्व॒भूते॑ ।

द्वाभ्या॑ मिष्टये॑ वि॒श॒त्या च॑ । तिसृ॑भिश्च॒ वह॑से त्रि॒श॒ता च॑ ।

नियु॑द्धिर्-वाय॑विह॒ ता विमु॑ञ्च ॥ 55 (7)

(त॑त॒क्षुर् - धी॑महि - ना॒म मे॑ - चि॒केत॑ - गी॒तं - प्र॒त्यमु॑ञ्चद् -
व्य॒थते॑ - +स॒प्त च॑) (A11)

1.1.12 अनु॒वाकं-12

T.A.1.12.1

आ॒तनु॑ष्व प्र॒तनु॑ष्व । उ॒द्ध॒माध॑म॒ सन्ध॑म । आ॒दि॒त्ये च॑न्द्र॒वर्णा॑नां ।
ग॒र्भ मा॑ धे॒हि यः पु॒मान् ॥ इ॒तः सि॒क्तं सूर्य॑गतं । च॒न्द्रम॑से॒ रस॑ङ्क॒धि ।
वा॒रादं॑ ज॒नया॑-ग्रेऽग्निं॑ । य ए॒को रु॒द्र उच्य॑ते ॥

अ॒सं ख्या॑ताः स॒हस्रा॑णि । स्म॒र्यते॑ न च॒ दृश्य॑ते । 56 (10)

T.A.1.12.2

ए॒वमे॒तन्नि॑बोधत ॥ आ म॒न्द्रै-रि॒न्द्र ह॑रिभिः । या हि म॒यूर॑-रोम॒भिः ।
मा॒त्वा के॒चिन्नि॑ये मु॒रिन्न॑ पा॒शिनः॑ । द॒धन्वे॒व ता इ॑हि ॥
मा म॒न्द्रै-रि॒न्द्र ह॑रिभिः । या॒मि म॒यूर॑ रोम॒भिः ।

मा॒ मा॒ के॒चि॒न्नि॒ये मु॒रि॒न्न पा॒शि॒नः । नि॒ध॒न्वे॒व ताँ॑(२) इ॒मि ॥

अ॒णु॒भिश्च॑ म॒हद्भि॑श्च । 57 (10)

T.A.1.12.3

नि॒घृ॒ष्वै र॒स॒मा॒यु॒तैः । का॒लैर् ह॒रि॒त्त्व॒मा॒प॒न्नैः । इ॒न्द्रा॒या॒हि स॒हस्र॑ युक् ॥

अ॒ग्नि॒र् वि॒भ्रा॒ष्टि व॒सनः॑ । वा॒युः श्वे॒त॒सि॒क॒द्रु॒कः ।

स॒म् व॒त्स॒रो वि॒षू व॒र्णैः॑ ॥ नि॒त्या॒स्ते ऽनु॑च॒रा॒स्तव॑ ॥

सु॒ब्र॒ह्म॒ण्यो॒ सु॒ब्र॒ह्म॒ण्यो॒ सु॒ब्र॒ह्म॒ण्यो॑ ।

इ॒न्द्रा॒ग॒च्छ ह॒रि॒व आ॒ग॒च्छ मे॒धा॒ति॒थेः॑ । मे॒ष वृ॒ष॒णश्च॑स्य मे॒ने । 58 (10)

T.A.1.12.4

गौ॒रा॒व॒स्क॒न्दि॒न्न-ह॒ल्या॒यै जा॒र । कौ॒शि॒क-ब्रा॒ह्म॒ण गौ॒तम॑ब्रु॒वा॒ण ॥

अ॒रु॒णा॒श्चा इ॒हा॒ग॒ताः । व॒स॒वः पृ॒थि॒वि क्षि॑तः ।

अ॒ष्टौ दि॒ग्वा॒स॒सो ऽग्न॑यः । अ॒ग्निश्च॑ जा॒तवे॑दा॒श्चेत्ये॑ते ॥

ता॒म्रा॒श्चा-स्ता॒म्र॒रथाः॑ । ता॒म्र॒व॒र्णा स्तथा॑ ऽसि॒ताः ।

दण्ड॑ह॒स्ताः॑ ख॒ाद॒ग्द॒तः । इ॒तो रु॒द्राः प॒राङ्ग॑ताः । 59 (10)

T.A.1.12.5

उक्त७ स्थानं प्रमाणञ्च पुर इत ॥ बृहस्पतिश्च सविता च ।
विश्वरूपै-रिहागतां । रथेनोदकवर्त्मना । अप्सुषा इति तद्द्वयोः ॥
उक्तो वेषो वासाञ्सि च । कालावयवाना-मितः प्रतीज्या ।
वासात्या इत्यश्विनोः । कोऽन्तरिक्षे शब्दङ्करोतीति ।
वासिष्ठो रौहिणो मीमाञ्सां चक्रे () । तस्यैषा भवति ॥
“वाश्रेव विद्यु{2}” दिति ॥ ब्रह्मण उदरणमसि । ब्रह्मण उदीरणमसि ।
ब्रह्मण आस्तरणमसि । ब्रह्मण उपस्तरणमसि ॥ 60 (16)

(दृश्यते - च - मेने - परां गता - शक्रे षट् च) (A12)

1.1.13 अनुवाकं-13

T.A.1.13.1 [अपक्रामत गर्भिण्यः]

अष्टयोनी-मष्टपुत्रां । अष्टपत्नी-मिमां महीं ॥ अहं वेद न मे मृत्युः ।
न चामृत्युरघाहरत् ॥ अष्टयोन्यष्ट पुत्रं । अष्टपदिद-मन्तरिक्षं ।
अहं वेद न मे मृत्युः । न चामृत्युरघाहरत् ।
अष्टयोनी-मष्टपुत्रां । अष्टपत्नी-ममून्दिवं ॥ 61 (10)

T.A.1.13.2

अ॒हं॑ वे॒द न मे॑ मृ॒त्युः । न चा॑मृ॒त्यु॒र॒घा॒हर॑त् ॥

“सु॒त्रा॒मा॒णं॑{३}” “म॒ही॒मू॒षु”{४} ॥ अ॒दि॒ति॒र्घो॑-र॒दि॒ति-र॒न्त॒रि॒क्षं॑ ।

अ॒दि॒ति मा॒ता स पि॒ता स पु॒त्रः । वि॒श्वे दे॒वा अ॒दि॒तिः पञ्च॑ ज॒नाः ॥

अ॒दि॒ति॒र्-जा॒त-म॒दि॒ति॒र्-ज॒नि॒त्वं ॥ अ॒ष्टौ पु॒त्रा॒सो अ॒दि॒तेः॑ ।

ये जा॒ता स्त॒न्वः परि॑ । दे॒वाँ (२) उप॑प्रै॒थ् स॒प्त॒भिः॑ । 62 (10)

T.A.1.13.3

प॒रा मा॒र्ता॒ण्ड॒मा॒स्य॑त् ॥ स॒प्त॒भिः पु॒त्रै-र॒दि॒तिः॑ । उप॑ प्रै॒त् पू॒र्व्यं यु॒गं ॥

प्र॒जायै॑ मृ॒त्यवे॑ त॒त् । प॒रा मा॒र्ता॒ण्ड-मा॒भ॒र॒दि॒ति ॥ ता॒न॒नु॒क्र॒मि॒ष्या॒मः ॥

मि॒त्रश्च॑ व॒रु॒णश्च॑ । धा॒ता चा॒र्य॒मा च॑ । अ॒ञ्शश्च॑ भ॒गश्च॑ ।

इ॒न्द्रश्च॑ वि॒वस्वाञ्श्चे॒त्ये॒ते () ॥

“हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भो॑{५}” “ह॒ञ्सः॑ शु॒चि॒षत्{६}” ।

“ब्र॒ह्म ज॒ज्ञा॒नं॑{७}” “त॒दि॒त् प॒द{८}” मि॒ति ॥

ग॒र्भः प्रा॒जाप॑त्यः । अथ॑ पु॒रुषः॑ स॒प्तपु॑रुषः ॥ 63 (14)

(अ॒मूं दि॒व्- स॒प्त॒भि- रे॒ते च॒त्वा॒रि च॑) (A13)

1.1.14 अनुवाकं-14

[यथास्थानं गर्भिण्यः]

T.A.1.14.1

योऽसौ तपन्नुदेति । स सर्वेषां भूतानां प्राणानादायोदेति ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणानादायोदगाः ॥
असौ योऽस्तमेति । स सर्वेषां भूतानां प्राणानादायास्तमेति ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणानादाया स्तङ्गाः ॥
असौ य आपूर्यति । स सर्वेषां भूतानां प्राणै रापूर्यति । 64 (10)

T.A.1.14.2

मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणै-रापूरिष्ठाः ॥
असौ योऽपक्षीयति । स सर्वेषां भूतानां प्राणै-रपक्षीयति ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
मा मम प्राणै-रपक्षेष्ठाः ॥ अमूनि नक्षत्राणि ।
सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।

मा॒ मे॒ प्र॒जा॒या॒ मा॒ प॒शू॒नां॑ ।

मा॒ म॒म॒ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒सृ॒प॒त॒ मो॒त्सृ॒प॒त॒ ॥ 65 (10)

T.A.1.14.3

इ॒मे॒ मा॒सा॒-श्वा॒र्ध॒मा॒सा॒श्च॑ ।

स॒र्वे॒षां॑ भू॒ता॒नां॑ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒स॒र्प॒न्ति॒ चो॒त्स॒र्प॒न्ति॒ च॒ ।

मा॒ मे॒ प्र॒जा॒या॒ मा॒ प॒शू॒नां॑ ।

मा॒ म॒म॒ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒सृ॒प॒त॒ मो॒त्सृ॒प॒त॒ । इ॒म॒ ऋ॒त॒वः॑ ।

स॒र्वे॒षां॑ भू॒ता॒नां॑ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒स॒र्प॒न्ति॒ चो॒त्स॒र्प॒न्ति॒ च॒ ।

मा॒ मे॒ प्र॒जा॒या॒ मा॒ प॒शू॒नां॑ ।

मा॒ म॒म॒ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒सृ॒प॒त॒ मो॒त्सृ॒प॒त॒ ॥ अ॒य॒ञ् स॒म्व॑त्स॒रः॑ ।

स॒र्वे॒षां॑ भू॒ता॒नां॑ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च॒ । 66 (10)

T.A.1.14.4

मा॒ मे॒ प्र॒जा॒या॒ मा॒ प॒शू॒नां॑ । मा॒ म॒म॒ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒सृ॒प॒ मो॒त्सृ॒प॒ ॥

इ॒द॒म॒हः॑ । स॒र्वे॒षां॑ भू॒ता॒नां॑ प्रा॒णै॒-रप॑ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च॒ ।

मा॒ मे॒ प्र॒जा॒या॒ मा॒ प॒शू॒नां॑ । मा॒ म॒म॒ प्रा॒णै॒रप॑ प्र॒सृ॒प॒ मो॒त्सृ॒प॒ ।

इ॒य॒ञ् रा॒त्रिः॑ । स॒र्वे॒षां॑ भू॒ता॒नां॑ प्रा॒णै॒-रप॑ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च॒ ।

तैत्तिरीय आरण्यकं — अरुणप्रश्नं – (TA 1)

मा॒ मे॒ प्र॒जा॒या॒ मा॒ प॒शू॒नां॑ । मा॒ म॒म॒ प्रा॒णै॒रप॒ प्र॒सृ॒ष॒ मो॒त्सृ॒ष॒ () ॥

ॐ भूर्भुवस्स्वः ॥ एतद्वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्वं ॥ 67 (12)

(प्रा॒णै॒रा॒पूर्य॑ति-मो॒त्सृ॒ष॒त-चो॒त्सृ॒ष॒ति॒ च॒ - मो॒त्सृ॒ष॒ द्वे॒ च॒) (A14)

Special Korvai

(यो॒सौ॒ षो॒ड॒शा॒मू॒नि॒ द्वा॒द॒शा॒यं॒ च॒तु॒र्द॒श॒)

(उ॒दे॒त्य॒स्त॒मे॒त्या॒पूर्य॑त्य॒प॒क्षी॑य॒त्य॒मू॒नि॒ न॒क्ष॒त्रा॒णी॒ मे॒ मा॒सा॒ इ॒म॒

ऋ॒त॒वो॒ऽयं॒ स॒म्व॑त्स॒र इ॒द॒म॒ह॒रि॒यं॒ रा॒त्रि॒र्द॒श॒)

1.1.15 अनुवाकं-15

T.A.1.15.1

अ॒था॒दि॒त्य॒स्या॒ष्ट॒ पु॒रु॒ष॒स्य॑ ॥

व॒सू॒ना॒ मा॒दि॒त्या॒नां॑ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि॒ ॥

रु॒द्रा॒णा-मा॒दि॒त्या॒नां॑ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि॒ ॥

आ॒दि॒त्या॒ना-मा॒दि॒त्या॒नां॑ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि॒ ॥ स॒तां॑ स॒त्या॒नां॑ ।

आ॒दि॒त्या॒नां॑ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि॒ ॥ अ॒भि॒धू॒न्व॒ता-म॒भि॒घ्न॒तां॑ ।

वा॒त॒व॒तां॑ म॒रु॒तां॑ । आ॒दि॒त्या॒नां॑ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि॒ ॥

ऋ॒भू॒णा-मा॒दि॒त्याना॑ऽ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ () ॥ वि॒श्वे॒षां दे॒वा॒नां ।

आ॒दि॒त्याना॑ऽ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ॥ स॒म्वँ॑त्स॒रस्य॑ स॒वि॒तुः ।

आ॒दि॒त्यस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ॥ ॐ भूर्भुव॑स्स्वः ।

रश्म॑यो वो मिथु॒नं मा नो मिथु॑न॒ऽ री॒द्वं ॥ 68 (16)

(ऋ॒भू॒णामा॒दि॒त्याना॑ऽ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ षट्च॑) (A15)

1.1.16 अनुवाकं-16

T.A.1.16.1

आ॒रोग॑स्य स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ । भ्रा॒जस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

प॒ट॒रस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ । प॒त॒ङ्गस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

स्व॒र्ण॒रस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

ज्यो॒तिषी॑मतस्य स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

वि॒भा॒सस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

क॒श्य॒पस्य॑ स्थाने॑ स्व॒तेज॑सा भानि॒ । ॐ भूर्भुव॑स्स्वः ।

आपो॑ वो मिथु॒नं मा नो मिथु॑न॒ऽ री॒द्वं ॥ 69 (10)

(आ॒रोग॑स्य द॒श) (A16)

1.1.17 अनुवाकं-17

T.A.1.17.1

अथ वायो-रेकादश-पुरुषस्यैकादश-स्त्रीकस्य ॥
प्रभ्राजमानानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
व्यवदातानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
वासुकिवैद्युतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
रजतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
परुषाणां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
श्यामानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
कपिलानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
अतिलोहितानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
ऊर्ध्वानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि । 70 (10)

T.A.1.17.2

अवपतन्तानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।
वैद्युतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

प्रभ्राज॑मानीना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
व्यव॑दातीना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
वासु॑किवैद्युतीना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
रज॑ताना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
परु॑षाणा॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
श्या॑माना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
कपि॑लाना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
अति॑लोहितीना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि () ।
ऊ॒र्ध्वा॒ना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
अव॑पतन्तीना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
वैद्यु॑तीना॒ꣳ रु॒द्राणी॑ना॒ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि ।
ॐ भूर्भुव॑स्स्वः ।

रूपा॑णि वो मिथु॑नं मा नो मिथु॑नꣳ री॒ढ्वं ॥ 71 (15)

(ऊ॒र्ध्वा॒ना॒ꣳ रु॒द्राणा॑ꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भा – न्यति॑लोहितीनाꣳ
रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॑तेजसा भानि पञ्च॑ च (A17)

1.1.18 अनुवाकं-18

T.A.1.18.1

अथाग्ने॑रष्ट॑ पु॒रुष॑स्य ॥ अग्नेः॑ पूर्॒व-दि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

जा॒तवे॑दस उपदि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

सहो॑जसो दक्षिण-दि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

अजि॑राप्रभव उपदि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

वैश्वा॑नरस्यापरदि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

नर्या॑पस उपदि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

पङ्क्ति॑राधस उदग्दि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

वि॒सर्पि॑ण उपदि॑श्यस्य स्थाने स्व॒तेज॑सा भानि॒ ।

ॐ भूर्भु॑वस्स्वः() ।

दि॒शो वो मि॑थुनं मा नो मि॑थुनं॒ री॒द्वं ॥ 72 (11)

(स्व॑रेकम् च) (A18)

Special Korvai

(ए॒तद् र॑श्मय आपो रूपाणि दि॒शः पञ्च॑)

1.1.19 अनुवाकं-19

T.A.1.19.1

दक्षिणपूर्व-स्यान्दिशि विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

दक्षिणा-परस्या-न्दिश्य विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

उत्तर-पूर्वस्या-न्दिशि विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

उत्तरा-परस्या-न्दिश्य विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

”आ यस्मिन्त्सप्त वासवा{9}” “इन्द्रियाणि शतक्रत{10}”

वित्येते ॥ 73 (9) (दक्षिणपूर्वस्याम् नव) (A19)

1.1.20 अनुवाकं-20

T.A.1.20.1

इन्द्र घोषा वो वसुभिः पुरस्ता-दुपदधतां ।

मनोजवसो वः पितृभिर् दक्षिणत उपदधतां ।

प्रचेता वो रुद्रैः पश्चा-दुपदधतां ।

विश्वकर्मा व आदित्यै-रुत्तरत उपदधतां ।

त्वष्टा वो रूपै-रुपरिष्ठा-दुपदधतां । संज्ञानं वः पश्चादिति ॥

आदित्यः सर्वोऽग्निः पृथिव्यां । वायुरन्तरिक्षे । सूर्यो दिवि ।

च॒न्द्र॒मा दि॒क्षु () । नक्ष॑त्राणि॒ स्व॒लो॒के ॥ ए॒वा ह्ये॒व । ए॒वा ह्यग्ने॑ ।
 ए॒वा हि वा॒यो । ए॒वा ही॑न्द्र । ए॒वा हि पू॑षन् ।
 ए॒वा हि दे॒वाः ॥ 74 (17) दि॒क्षु स॒प्त च॑ (A20)

1.1.21 अनुवाकं-21

T.A.1.21.1

आ॒प॒मा॒पा॒मपः॑ सर्वाः॑ । अ॒स्मा-द॒स्मादि॒तोऽमु॑तः ।
 अ॒ग्नि॒र्वा॒युश्च॑ सू॒र्यश्च॑ । स॒ह सञ्च॑स्कर॒र्द्धि॒या ॥ वा॒य्वश्चा॑ रश्मि॒ पत॑यः ।
 म॒री॒च्या॒त्मानो॑ अ॒द्रुहः॑ । दे॒वी भु॑वन॒ सू॒वरीः॑ । पु॒त्रव॑त्त्वाय॒ मे सु॑त ॥
 म॒हा॒नाम्नी॒र्-म॒हा॒मा॒नाः । म॒ह॒सो म॒ह॒स॒स्वः ॥ 75 (10)

T.A.1.21.2

दे॒वीः प॑र्जन्य॒ सू॒वरीः॑ । पु॒त्रव॑त्त्वाय॒ मे सु॑त ॥
 अ॒पा॒श्न्यु॒ष्णि-म॒पा रक्षः॑ । अ॒पा॒श्न्यु॒ष्णि-म॒पा रघं॑ ।
 अ॒पा॒घ्रा॒मप॑ चाव॒र्ति॑ । अप॑ दे॒वीरि॒तो हि॑त ॥ वज्रं॑ दे॒वीर॒जीता॑श्च ।
 भु॒वनं॑ दे॒व सू॒वरीः॑ । आ॒दि॒त्यान॑दि॒तिं दे॒वीं ।
 यो॒नि॒नो॒र्ध्व-मु॒दी॒षत॑ ॥ 76 (10)

T.A.1.21.3

भ॒द्रं क॑र्णेभिः शृ॒णुयाम॑ दे॒वाः । भ॒द्रं प॑श्येमाक्षभिर्-यज॑त्राः ।
 स्थि॒रैरङ्गै॑ स्तुष्टुवाꣳ सस्त॑नूभिः । व्य॒शेम॑ दे॒वहि॑तं यदायुः ॥
 स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः । स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दाः ।
 स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष्यो॑ अरि॒ष्टने॑मिः । स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर्-दधातु ॥
 के॒तवो॑ अरु॒णास॑श्च । ऋ॒षयो॑ वा॒तर॑श॒नाः() । प्र॒तिष्ठाꣳ श॒तधा॑ हि ।
 स॒माहि॑तासो स॒हस्र॑धा॒यसं॑ ॥ शि॒वा नः॑ श॒न्तमा॑ भवन्तु ।
 दि॒व्या आप॑ ओष॑धयः ॥ सु॒मृ॒डीका॑ सर॒स्वति॑ ।
 मा॒ते व्यो॑म स॒न्दृशि॑ ॥ 77 (16)

(स्व - रु॒दी॒षत - वा॒तर॑श॒नाः षट्च) (A21)

1.1.22 अनुवाकं-22

T.A.1.22.1

योऽपां पु॒ष्पं वै॑द । पु॒ष्पवान् प्र॒जावान् प॑शु॒मान् भ॑वति ।
 च॒न्द्रमा॒ वा अ॒पां पु॒ष्पं । पु॒ष्पवान् प्र॒जावान् प॑शु॒मान् भ॑वति ।
 य ए॒वं वै॑द ॥ योऽपा॒माय॑तनं वै॑द । आ॒यत॑नवान् भवति ।

अ॒ग्नि॒र्वा अ॒पा॒मा॒य॒त॒नं । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति ।

यो॒ऽग्ने॒रा॒य॒त॒नं वै॒द । 78 (10)

T.A.1.22.2

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । आ॒पो वा अ॒ग्ने॒रा॒य॒त॒नं । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति ।

य ए॒वं वै॒द ॥ यो॒ऽपा॒मा॒य॒त॒नं वै॒द । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति ।

वा॒यु॒र्वा अ॒पा॒मा॒य॒त॒नं । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । यो वा॒यो॒रा॒य॒त॒नं वै॒द ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । 79 (10)

T.A.1.22.3

आ॒पो वै वा॒यो॒रा॒य॒त॒नं । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । य ए॒वं वै॒द ॥

यो॒ऽपा॒मा॒य॒त॒नं वै॒द । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । अ॒सौ वै त॒प॒न्न॒पा-मा॒य॒त॒नं ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । यो॒ऽमु॒ष्य-त॒प॒त आ॒य॒त॒नं वै॒द ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । आ॒पो॒वा अ॒मु॒ष्य-त॒प॒त आ॒य॒त॒नं । 80 (10)

T.A.1.22.4

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । य ए॒वं वै॒द ॥ यो॒ऽपा॒मा॒य॒त॒नं वै॒द ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । च॒न्द्र॒मा वा अ॒पा॒मा॒य॒त॒नं । आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति ।

यश्च॒न्द्रम॑स॒ आय॑तनं॒ वैद॑ । आ॒यत॑नवान् भवति ।

आपो॒ वै च॒न्द्रम॑स॒ आय॑तनं । आ॒यत॑नवान् भवति । 81 (10)

T.A.1.22.5

य ए॒वं वैद॑ ॥ योऽपामा॑यतनं॒ वैद॑ । आ॒यत॑नवान् भवति ।

नक्ष॑त्राणि वा अ॒पामा॑यतनं । आ॒यत॑नवान् भवति ।

यो नक्ष॑त्राणा-मा॒यत॑नं॒ वैद॑ । आ॒यत॑नवान् भवति ।

आपो॒ वै नक्ष॑त्राणा-मा॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति ।

य ए॒वं वैद॑ ॥ 82 (10)

T.A.1.22.6

योऽपामा॑यतनं॒ वैद॑ । आ॒यत॑नवान् भवति । पर्जन्यो॒ वा अ॒पामा॑यतनं ।

आ॒यत॑नवान् भवति । यः पर्जन्य॑-स्या॒यत॑नं॒ वैद॑ ।

आ॒यत॑नवान् भवति । आपो॒ वै पर्जन्य॑-स्या॒यत॑नं ।

आ॒यत॑नवान् भवति । य ए॒वं वैद॑ ॥ योऽपामा॑यतनं॒ वैद॑ ॥ 83 (10)

T.A.1.22.7

आ॒यत॑नवान् भवति । सम्॒व॒त्सरो॒ वा अ॒पामा॑यतनं ।

आ॒यत॑नवान् भवति । यः सम्॒व॒त्सर॑-स्या॒यत॑नं॒ वैद॑ ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । आ॒पो वै स॒म्व॑त्स॒र-स्या॒य॒त॒नं ।

आ॒य॒त॒न॒वा॒न् भ॒व॒ति । य ए॒वं वै॑द ॥

योऽ॒प्सु ना॒वं प्र॒ति॒ष्ठा॒तां वै॑द । प्र॒त्ये॒व ति॑ष्ठति । 84 (10)

T.A.1.22.8

इ॒मे वै लो॒का अ॒प्सु प्र॒ति॒ष्ठा॒ताः । त॒दे॒षाऽभ्य॑नू॒क्ता ॥

अ॒पाꣳ र॒स॒मु॒द॒यꣳस॒न् । सू॒र्ये शु॒क्रꣳ स॒मा॒भृ॒तं ।

अ॒पाꣳ र॒स॒स्य॒ यो र॒सः । तं वै॑ गृ॒ह्णा-म्यु॒त्त॒म॒मि॒ति ॥

इ॒मे वै लो॒का अ॒पाꣳ र॒सः । तेऽ॒मु॒ष्मिन्-ना॒दि॒त्ये स॒मा॒भृ॒ताः ॥

जा॒नु॒द॒घ्नी-मु॒त्त॒र-वे॒दी॒ङ्घ्रा॒त्वा । अ॒पां पू॒र॒यि॒त्वा गु॒ल्फ॒द॒घ्नं । 85 (10)

T.A.1.22.9

पु॒ष्कर॑पर्णैः पु॒ष्कर॑दण्डैः पु॒ष्करै॑श्च सꣳस्ती॒र्य । तस्मिन् विहा॒य॒से ।

अ॒ग्निं प्र॒णी॒योप॑-स॒मा॒धाय॑ ॥ ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो व॑दन्ति ।

कस्मा॑त् प्र॒णी॒तेऽय॑-म॒ग्निश्ची॒यते॑ ॥ सा॒प्प्र॒णी॒तेऽय॑म॒प्सु ह्य॑यञ्ची॒यते॑ ॥

अ॒सौ भु॒व॒नेऽप्य॑-ना॒हि॒ता॒ग्नि-रे॒ताः ।

त॒म॒भित॑ ए॒ता अ॒भी॒ष्ट॒का उप॑दधाति ॥

अ॒ग्नि॒हो॒त्रे॒ दर्॒श॒पूर्ण॑-मा॒स॒योः॑ ।

प॒शु॒ब॒न्धे॑ चा॒तु॒र्मा॒स्ये॒षु । 86 (10)

T.A.1.22.10

अथो॑ आहुः । सर्वे॑षु य॒ज्ञक्र॑तुष्वि॒ति ॥ ए॒तद्ध॑ स्म॒ वा आ॑हुः श॒ण्डि॒लाः ।

क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ॥ स॒त्रि॒य-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒नः ।

स॒म्व॑त्स॒रं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते । सा॒वि॒त्र-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒नः ।

अ॒मु॒मा॒दि॒त्यं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते । 87 (10)

T.A.1.22.11

ना॒चि॒के॒त-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒नः । प्रा॒णान् प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

चा॒तु॒र्हो॒त्रि॒य-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒नः । ब्र॒ह्म प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

वै॒श्व॒सृ॒ज-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒नः । श॒री॒रं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

उ॒पा॒नु॒वा॒क्य॒मा॒शु-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒नः । 88 (10)

T.A.1.22.12

इ॒मान् लो॒कान् प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

इ॒म॒मा॒रु॒ण-के॒तु॒क-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वा॒न इति॑ । य ए॒वा॒सौ ।

इ॒तश्चा॑-मु॒तश्चा॑-व्य॒ती॒पा॒ती । तमि॑ति ॥ यो॒ग्ने॒र्मि॒थू॒या वेद॑ ।

मि॒थु॒न॒वा॒न् भ॒वति॑ । आ॒पो वा अ॒ग्नेर्मि॒थू॒याः ।

मि॒थु॒न॒वा॒न् भ॒वति॑ () । य ए॒वं वे॒द ॥ 89 (11)

(वे॒द – भ॒व – त्या॒य॒त॒नं – भ॒वति॑ – वे॒द – वे॒द – ति॒ष्ठति॑ –
गुल्फ॑द॒ध्नं – चा॒तु॒र्मा॒स्ये – ष्व॒मु॒मा॒दि॒त्यं प्र॒त्यक्षे॑ण॒ क॒म॒ग्निं चि॑नु॒त –
उ॒पा॒नु॒वा॒क्य॑मा॒शु॒म॒ग्निं चि॑न्वा॒नो – मि॒थू॒या मि॒थु॒न॒वा॒न्
भ॒वत्ये॑कं च) (A22)

Special Korvai

(पु॒ष्प॒म॒ग्नि॒र्वा॒यु॒र॒सौ वै त॑प॒ञ्च॒न्द्र॒मा न॑क्ष॒त्राणि॑ प॒र्जन्यः॑ स॒म्व॑त्स॒रो
योऽप्सु॑ ना॒वमे॒तद्ध॑ स्म॒ वै स॒त्रिय॑ꣳ स॒म्व॑त्स॒रꣳ सा॒वि॒त्र॒म॒मुं
ना॒चि॒के॒तं प्रा॒णाꣳश्चा॒तुर्हो॒त्रियं॑ ब्र॒ह्म वैश्व॑सृ॒जꣳ
शरी॑रमु॒पा॒नु॒वा॒क्य॑मा॒शु॒मि॒मान् लो॒का॒नि॒म॒मा॒रु॒णके॑तु॒कं य ए॒वासौ)

1.1.23 अनुवाकं-23

T.A.1.23.1

आ॒पो वा इ॒द॒मा॒स॒न्थ् स॒लि॒ल॒मे॒व ।

स प्र॒जा॒प॒ति॒रे॒कः पु॒ष्कर॑पर्णे॒ सम॑भवत् ।

तस्यान्तर् मनसि कामः समवर्तत । इदं सृजेयमिति ।
तस्माद्यत् पुरुषो मनसाऽभिगच्छति । तद्वाचा वदति ।
तत्कर्मणा करोति । तद्देषा ऽभ्यनूक्ता ॥ कामस्तदग्रे समवर्तताधि ।
मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् । 90 (10)

T.A.1.23.2

सतो बन्धुमसति निरविन्दन् । हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषेति ॥
उपैनन्तदुपनमति । यत् कामो भवति । य एवं वेद ॥ स तपोऽतप्यत ।
स तपस्तप्त्वा । शरीरमधूनुत । तस्य यन् मां समासीत् ।
ततोऽरुणाः केतवो वातरशना ऋषय उदतिष्ठन् । 91 (10)

T.A.1.23.3

ये नखाः । ते वैखानसाः । ये वालाः । ते वालखिल्याः । यो रसः ।
सोऽपां ॥ अन्तरतः कूर्मं भूतं सर्पन्तं । तमब्रवीत् ।
मम वै त्वङ्-मांसा । समभूत् । 92 (10)

T.A.1.23.4

नेत्यब्रवीत् । पूर्वमेवाह-मिहासमिति । तत्पुरुषस्य पुरुषत्वं ।
स सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

भू॒त्वो॒दति॑ष्ठत् । तम॑ब्रवीत् । त्वं ॑वै पूर्॒वꣳ सम॑भूः ।

त्वमि॒दं पूर्॒वः कुरु॑ष्वेति ॥ स इ॒त आ॒दाया॑पः । 93 (10)

T.A.1.23.5

अ॒ञ्जलि॑ना पु॒रस्ता॑-दु॒पाद॑धात् । ए॒वा ह्ये॒वेति॑ ।

तत॑ आ॒दित्य॑ उ॒दति॑ष्ठत् । सा प्रा॒ची दिक् ॥

अथा॒रुणः॑ के॒तुर्-दक्षि॑णत उ॒पाद॑धात् । ए॒वा ह्यग्नि॑ इति॑ ।

ततो॑ वा अ॒ग्निरु॑दतिष्ठत् । सा दक्षि॑णा दिक् ।

अथा॒रुणः॑ के॒तुः पश्चा॑दु॒पाद॑धात् ।

ए॒वा हि वा॒यो इति॑ । 94 (10)

T.A.1.23.6

ततो॑ वा॒युरु॑दतिष्ठत् । सा प्र॒तीची॑ दिक् ।

अथा॒रुणः॑ के॒तु-रुत्तर॑त उ॒पाद॑धात् । ए॒वा ही॒न्द्रेति॑ ।

ततो॑ वा इन्द्र॑ उ॒दति॑ष्ठत् । सो॒दीची॑ दिक् ।

अथा॒रुणः॑ के॒तुर्-मद्ध्य॑ उ॒पाद॑धात् । ए॒वा हि पू॒षन्नि॑ति ।

ततो॑ वै पू॒षो॒दति॑ष्ठत् । से॒यन्दिक् । 95 (10)

T.A.1.23.7

अथारुणः के॒तुरु॒परि॑ष्टा-दु॒पाद॑धात् । ए॒वा हि दे॒वा इति॑ ।
ततो॑ दे॒व मनु॑ष्याः पि॒तरः॑ । ग॒न्ध॒र्वा-फ॒सर॒स श्रो॑द-तिष्ठन् ।
सो॒द॒र्वा दिक् ॥ या वि॒प्रुषो॑ वि॒परा॑पतन् ।
ताभ्योऽसु॒रा रक्षा॑ँसि पि॒शाचा॑श्चो-दतिष्ठन् । तस्मा॒त्ते परा॑भवन् ।
वि॒प्रुङ्भ्यो॑ हि ते सम॑भवन् ॥ तदे॒षाऽभ्य॑नू॒क्ता ॥ 96 (10)

T.A.1.23.8

आपो॑ ह॒ यद् बृ॑हतीर् गर्भ॒माय॑न् । दक्षं॑ दधा॒ना ज॒नय॑न्तीः स्वय॒म्भुं ।
तत् इ॒मेऽद॒ध्य-सृ॑ज्यन्त॒ सर्गाः॑ । अद्भ्यो॑ वा इ॒दं सम॑भूत् ।
तस्मादि॒दं स॒र्वं ब्र॑ह्म स्वयं॒भ्विति॑ ॥
तस्मादि॒दं स॒र्वं शि॑थिल-मि॒वा ध्रु॑व-मि॒वाभव॑त् ॥
प्र॒जाप॑तिर् वाव तत् । आ॒त्मना॑ऽऽत्मानं॑ वि॒धाय॑ ।
तदे॒वानु॑ प्रावि॒शत् ॥ तदे॒षाऽभ्य॑नू॒क्ता () ॥ 97 (10)

T.A.1.23.9

वि॒धाय॑ लो॒कान् वि॒धाय॑ भू॒तानि॑ । वि॒धाय॑ सर्वाः॑ प्र॒दिशो॑ दि॒शश्च॑ ।
प्र॒जाप॑तिः प्रथ॒मजा॑ ऋ॒तस्य॑ । आ॒त्मना॑ऽऽत्मा-न॒मभि॑-सम् वि॒वेशे॑ति ॥

सर्व॑मे॒वेद॑मा॒प्त्वा । सर्व॑-मव॒रुद्ध्य॑ । तदे॒वानु॑ प्रवि॒शति॑ ।

य ए॒वं वे॑द ॥ 98 (8) (आसी॑ - दति॒ष्ठन् - न॒भू - दपो॑ - वा॒यो
इति॑ - से॒यं दि॒ग - भ्य॑नू॒क्ता - ऽभ्य॑नू॒क्ता -+ऽष्टौ॑ च) (A23)

1.1.24 अनुवाकं-24

T.A.1.24.1

चतु॑ष्टय्य॒ आपो॑ गृह्णाति । च॒त्वारि॑ वा अ॒पाꣳ रू॒पाणि॑ । मेघो॑ वि॒द्युत् ।

स्तन॑यि॒तुर्-वृ॒ष्टिः । तान्ये॒वा वरु॑न्धे ॥ आ॒तप॑ति॒ वर्ष्या॑ गृह्णाति ।

ताः पु॒रस्ता॑-दुप॑दधाति । ए॒ता वै ब्र॑ह्मवर्च॒स्या आपः॑ ।

मु॒खत॑ ए॒व ब्र॑ह्मवर्च॒स-मव॑रुन्धे ।

तस्मा॑न्-मु॒खतो॑ ब्र॑ह्मवर्च॒सितरः॑ ॥ 99 (10)

T.A.1.24.2

कू॒प्या गृ॑ह्णाति । ता दक्षि॑णत॒ उप॑दधाति । ए॒ता वै ते॒जस्वि॑नी॒रापः॑ ।

तेज॑ ए॒वास्य॑ दक्षि॑णतो॒ दधा॑ति । तस्मा॑द् दक्षि॑णो॒र्ध ऽस्तेज॑स्वितरः ॥

स्था॑वरा गृह्णाति । ताः प॒श्चादु॑प॑दधाति । प्र॒तिष्ठि॑ता॒ वै स्था॑वराः ।

प॒श्चादे॒व प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति ॥ वह॑न्तीर् गृह्णाति । 100 (10)

T.A.1.24.3

ता उत्तरत उपदधाति ।

ओजसा वा एता वहन्तीरिवोद्-गतीरिव आकूजतीरिव धावन्तीः ।

ओज एवास्योत्तरतो दधाति ।

तस्मादुत्तरोऽर्ध ओजस्वितरः ॥ संभार्या गृह्णाति ।

ता मध्य उपदधाति । इयं वै संभार्याः । अस्यामेव प्रतितिष्ठति ॥

पल्वल्या गृह्णाति । ता उपरिष्ठा-दुपादधाति । 101 (10)

T.A.1.24.4

असौ वै पल्वल्याः । अमुष्यामेव प्रतितिष्ठति ॥ दिक्षूपदधाति ।

दिक्षु वा आपः । अन्नं वा आपः । अद्भ्यो वा अन्नञ्जायते ।

यदेवाद्भ्यो-ऽन्नं जायते । तदवरुन्धे ॥

तं वा एतमरुणाः केतवो वातरशना ऋषयो-ऽचिन्वन् ।

तस्मा-दारुण केतुकः () ॥

तदेषाऽभ्यनूक्ता ॥ केतवो अरुणासश्च । ऋषयो वातरशनाः ।

प्रतिष्ठां शतधा हि । समाहितासो सहस्रधायसमिति ॥

श॒त॒श॒श्चै॒व ऽस॒ह॒स्र॒श॒श्च॒ प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒ति । य ए॒त॒म॒ग्नि॒ज्जि॒नु॒ते ।

य उ॒चै॒न॒मे॒वं वे॒द ॥ 102 (18)

(ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सि॒त॒रो – वह॑न्ती॒र् गृ॒ह्णा॒ति – ता उ॒परि॑ष्टा॒दु॒पा॒द॒धा –
त्या॒रु॒ण॒के॒तु॒कोऽष्टौ॑ च) (A24)

1.1.25 अनुवाकं-25

T.A.1.25.1

जा॒नु॒द॒ध्नी॒-मु॒त्त॒र॒वे॒दी॒ङ्घ्रा॒त्वा । अ॒पां पू॒र॒य॒ति । अ॒पां॑ स॒र्व॒त्वा॒य ।

पु॒ष्क॒र॒पर्ण॑ रु॒क्मं पु॒रु॒ष-मि॒त्यु॒प॒द॒धा॒ति । त॒पो वै पु॒ष्क॒र॒पर्ण॑ ।

स॒त्यं॑ रु॒क्मः । अ॒मृतं॑ पु॒रु॒षः । ए॒ता॒व॒द्वा वा॑स्ति । या॒व॒दे॒तत् ।

या॒व॒दे॒वास्ति॑ । 103 (10)

T.A.1.25.2

तद॒व॒रु॒न्धे ॥ कूर्म॑मु॒प॒द॒धा॒ति । अ॒पा॒मे॒व मे॒ध॒म॒व॒रु॒न्धे ।

अथो॑ स्व॒र्ग॒स्य॑ लो॒क॒स्य॑ स॒म॒ष्ट्यै॑ ॥ आ॒प॒मा॒पा॒म॒पः स॒र्वाः॑ ।

अ॒स्मा॒द॒स्मा दि॒तोऽमु॑तः । अ॒ग्नि॒र्वा॒युश्च॑ सूर्यश्च ।

सह सञ्चस्करर्द्धिया इति । “वाय्वश्वा रश्मिपतयः{11}” ॥

लोकं पृणच्छिद्रं पृण । 104 (10)

T.A.1.25.3

यास्तिस्रः परमजाः ॥

“इन्द्रघोषा वो वसुभि{12}” “रेवा ह्येवे{13}” ति ॥

पञ्च चितय उपदधाति । पाङ्क्तोऽग्निः ।

यावानेवाग्निः । तज्चिनुते ॥ लोकं पृणया द्वितीया-मुपदधाति ।

पञ्चपदा वै विराट् । तस्या वा इयं पादः । अन्तरिक्षं पादः () ।

द्यौः पादः । दिशः पादः । परोरजाः पादः ॥ विराज्येव प्रतितिष्ठति ।

य एतमग्निज्चिनुते । य उचैनमेवं वेद ॥ 105 (16)

(अस्ति – पृणा – न्तरिक्षम् पादः षट्च) (A25)

1.1.26 अनुवाकं-26

T.A.1.26.1

अग्निं प्रणीयोप-समाधाय । तमभित एता अभीष्टका उपदधाति ।

अग्निहोत्रे दर्शपूर्ण-मासयोः । पशुबन्धे चातुर्मास्येषु ।

अथो आहुः । सर्वेषु यज्ञक्रतुष्विति ॥

अथ हस्मा हारुणः स्वायम्भुवः ।

सावित्रः सर्वोऽग्नि-रित्यननुषङ्गं मन्यामहे ।

नाना वा एतेषां वीर्याणि ॥ कमग्निञ्चिनुते । 106 (10)

T.A.1.26.2

सत्रिय मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते । सावित्र मग्निञ्चिन्वानः ।

कमग्निञ्चिनुते । नाचिकेत मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

चातुर्. होत्रिय-मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

वैश्वसृज मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते । 107 (10)

T.A.1.26.3

उपानुवाक्य-माशु मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

इममारुण-केतुक मग्निञ्चिन्वान इति ॥ वृषा वा अग्निः ।

वृषाणौ सऽस्फालयेत् । हन्येतास्य यज्ञः । तस्मान्नानुषज्यः ॥

सोत्तरवेदिषु क्रतुषु चिन्वीत । उत्तरवेद्याऽ ह्यग्निश्चीयते ॥

प्रजाकामश्चिन्वीत । 108 (10)

T.A.1.26.4

प्रा॒जा॒प॒त्यो॑ वा ए॒षो॑ऽग्निः । प्रा॒जा॒प॒त्याः॑ प्र॒जाः । प्र॒जा॒वा॒न् भ॑वति ।
य ए॒वं वै॑द ॥ प॒शु॒का॒मश्चि॑न्वीत । सं॒ज्ञा॒नं॑ वा ए॒तत् प॑शू॒नां । यदा॑पः ।
प॒शू॒ना॒मे॒व सं॒ज्ञा॒ने॒ ऽग्नि॑ज्चिनुते । प॒शु॒मा॒न् भ॑वति ।
य ए॒वं वै॑द ॥ 109 (10)

T.A.1.26.5

वृ॒ष्टि॒का॒मश्चि॑न्वीत । आ॒पो वै॑ वृ॒ष्टिः । प॒र्जन्यो॑ वर्॒षु॒को भ॑वति ।
य ए॒वं वै॑द ॥ आ॒म॒या॒वी चि॑न्वीत । आ॒पो वै॑ भै॒षजं॑ ।
भै॒षज॑-मे॒वा॒स्मै क॑रोति । सर्वा॒मा॒यु॒रेति॑ ॥
अ॒भि॒चर॑श्चिन्वीत । व॒ज्रो वा॑ आ॒पः । 110 (10)

T.A.1.26.6

व॒ज्रमे॒व भ्रा॑तृ॒व्येभ्यः॑ प्र॒हर॑ति । स्तृ॒णु॒त ए॒नं ॥ ते॒ज॒स्का॒मो य॑श॒स्का॒मः ।
ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒का॒मः स्व॑र्ग॒का॒मश्चि॑न्वीत । ए॒ता व॒द्वा वा॑स्ति । या॒व॑दे॒तत् ।
या॒व॑दे॒वास्ति॑ । तद॒व॒रु॒न्धे ॥ तस्यै॑ तद्व्र॒तं ।
वर्ष॑ति न धा॒वेत् । 111 (10)

T.A.1.26.7

अ॒मृतं॑ वा आपः॑ । अ॒मृत॑स्या-न॒न्तरि॑त्यै ॥ ना॒प्सु-मू॒त्रपु॒रीष॑ङ्क॒र्यात् ।
न नि॒ष्ठीवे॑त् । न वि॒वस॑नः स्ना॒यात् । गु॒ह्यो वा ए॒षोऽग्निः॑ ।
ए॒तस्या॒ग्ने र॑नति दाहाय ॥ न पु॒ष्कर॑पर्णानि हि॒रण्यं॑ वाऽधि॒तिष्ठे॑त् ।
ए॒तस्या॒ग्ने-र॑नभ्यारोहाय ॥ न कूर्म॑स्या॒श्नीया॑त् () ।
नो॒दक॑स्या-घा॒तुका॒न्येन॑-मो॒दका॑नि भवन्ति । अ॒घातु॑का आपः॑ ।
य ए॒तम॒ग्निञ्चि॑नुते । य उ॒चैन॑मे॒वं वै॑द ॥ 112 (14)

(चि॒नुते - चि॒नुते - प्र॒जाका॑मश्चि॒न्वीत - य ए॒वं वै॑दा - पो -
धा॒वे - द॒श्नीया॑च्चत्वा॒रि च) (A26)

1.1.27 अनुवाकं-27

T.A.1.27.1

इ॒मा नु॑कं भुव॒ना सी॑षधेम । इ॒न्द्रश्च॑ वि॒श्वेच॑ दे॒वाः ॥
य॒ज्ञञ्च॑ नस्त॒न्वञ्च॑ प्र॒जाञ्च॑ । आ॒दि॒त्यैरि॒न्द्रः स॒ह सी॑षधातु ॥
आ॒दि॒त्यैरि॒न्द्रः स॒गणो॑-म॒रुद्भिः॑ । अ॒स्माकं॑ भू॒त्ववि॒ता त॒नूनां॑ ॥

आ॒प्लव॒स्व प्र॒प्लव॒स्व । आ॒ण्डी॒ भव॒ ज॒ मा मु॒हुः ।

सु॒खादी॒न्दुः ख॒नि॒धनां॑ । प्र॒तिमु॒ञ्च॒स्व स्वां॑ पु॒रं ॥ 113 (10)

T.A.1.27.2

मरी॑चयः स्वायं॑भु॒वाः । ये शरी॑राण्य॒ कल्प॑यन् । ते ते॑ दे॒हङ्क॑ल्पयन्तु ।

मा च॑ ते ख्या॒ स्म ती॑रिषत् ॥ उत्ति॑ष्ठत॒ मा स्व॑प्त ।

अ॒ग्नि-मि॑च्छ॒ध्वं भा॑रताः । रा॒ज्ञः सोम॑स्य॒ तृप्ता॑सः ।

सूर्ये॑ण स॒युजो॑षसः ॥ “यु॒वा सु॒वासाः{14}” ॥

अ॒ष्टाच॑क्रा॒ नव॑द्वारा । 114 (10)

T.A.1.27.3

दे॒वानां॑ पू॒रयो॑द्ध्या । तस्या॑ँ हि॒रण्म॑यः को॒शः ।

स्व॒र्गो लो॒को ज्यो॑तिषा ऽवृ॒तः ॥ यो वै तां॑ ब्र॒ह्म॒णो वे॒द ।

अ॒मृते॑नावृ॒तां पु॑रीं । तस्मै॑ ब्र॒ह्म च॑ ब्र॒ह्मा च॑ ।

आ॒युः की॑र्तिं प्र॒जान्दुः ॥ वि॒भ्राज॑मानाँ॒ हरि॑णीं ।

य॒शसा॑ संप॒रीवृ॑तां । पु॒रँ हि॒रण्म॑यीं ब्र॒ह्मा । 115 (10)

T.A.1.27.4

विवेशा॑पराजिता ॥ पराङ्गे॑त्य (पराङेत्य) ज्यामयी॑ ।

पराङ्गे॑त्य (पराङेत्य) नाश॑की ।

इ॒ह चा॑मु॒त्र चान्वे॑ति । वि॒द्वान् दे॒वासुरा॑नु॒भयान् ॥ यत्कु॑मा॒री म॒न्द्रय॑ते ।

यद्यो॑षि॒द्य-त्पति॑व्रता । अरि॑ष्टं यत्किञ्च॑ क्रियते॑ ।

अ॒ग्नि-स्तद॑नु वेधति ॥ अ॒शृता॑सः शृता॑सश्च । 116 (10)

T.A.1.27.5

यज्वानो॑ येऽप्यय॑ज्वनः । स्वर्य॑न्तो नापेक्ष॑न्ते ।

इन्द्र॑-म॒ग्निञ्च॑ ये वि॒दुः ॥ सि॒कता॑ इव स॒म्य॑न्ति ।

रश्मि॑भिः-समु॒दीरि॑ताः ।

अ॒स्मा-ल्लो॒काद॑-मुष्मा॒च्च । ऋषि॑भि-रदा॒त्-पृ॒श्निभिः॑ ॥

अपे॑त वी॒त वि च॑ सर्प॒तातः॑ । येऽत्र॒ स्थ पु॑रा॒णा ये च॑ नू॒तनाः॑ ।

अहो॑भि-र॒द्भि-र॒क्तुभि॑-र्व्य॒क्तं । 117 (10)

T.A.1.27.6

य॒मो द॑दा॒त्व-व॒सान॑म॒स्मै ॥ नृ॑ मु॒णन्तु॑ नृ॒ पा॒त्व॒र्यः॑ ।

अ॒कृ॒ष्टा ये च॑ कृ॒ष्टजाः॑ । कु॒मा॒रीषु॑ क॒नीनी॑षु ।

जा॒रिणी॑षु च॒ ये हि॒ताः ॥ रे॒तः पी॒ता आ॒ण्डपी॒ताः ।

अ॒ङ्गा॒रेषु॑ च॒ ये हु॒ताः । उ॒भया॑न् पु॒त्र पौ॒त्रका॑न् ।

यु॒वेऽहं॑ य॒मरा॑जगान् ॥ “श॒तमि॑न्नु श॒रदः{15}” () ॥

अ॒दो यद्ब्र॑ह्म वि॒ल॒बं । पि॒तृणा॑ञ्च य॒मस्य॑ च ।

व॒रुण॑-स्या॒श्विनो॑-र॒ग्नेः । म॒रुता॑ञ्च वि॒हाय॑सां ॥

का॒मप्र॑यवणं मे अस्तु । स ह्ये॒वास्मि॑ स॒नात॑नः ।

इति॑ ना॒को ब्र॑ह्मि॒श्रवो॑ रा॒यो ध॒नं । पु॒त्राना॑पो दे॒वीरि॒हाहि॑ता ॥ 118 (18)

(पु॒रं - न॒वद्वा॑रा - ब्र॒ह्मा - च - व्य॑क्तं - श॒रदो॑ऽष्टौ च (A27)

1.1.28 अनुवाकं-28

T.A.1.28.1

वि॒शी॒र्ष्णीं॑ गृ॒द्ध-शी॒र्ष्णीञ्च॑ । अ॒पे॒तो निर्ऋ॑तिं ह॒थः ।

प॒रिबा॑धं श्वे॒तकु॑क्षं । नि॒जङ्घ॑न् श॒बलो॑दरं ॥ स॒ तान् वा॒च्याय॑या स॒ह ।

अ॒ग्ने ना॑शय स॒न्दृशः॑ । ई॒र्ष्या॒सूये॑ बु॒भुक्षां॑ । म॒न्युं कृ॒त्यां च॑ दी॒धिरे॑ ।

र॒थेन॑ किं॒शुका॑वता । अ॒ग्ने ना॑शय स॒न्दृशः॑ ॥ 119 (10)

(वि॒शी॒र्ष्णीं॑ द॒श) (A28)

1.1.29 अनुवाकं-29

T.A.1.29.1

प॒र्जन्या॑य॒ प्रगा॑यत । दि॒वस्पु॑त्राय॒ मी॒ढुषे॑ ॥ स नो॑ य॒वस॑मिच्छतु ॥

इ॒दं व॑चः प॒र्जन्या॑य॒ स्वरा॑जे ॥ हृ॒दो अ॒स्त्वन्त॑रन्त-द्यु॒योत॑ ।

म॒योभू॑र्वातो॒ विश्व॑कृ॒ष्टयः॑ सन्त्व॒स्मे । सु॒पिप्प॒ला ओष॑धीर् दे॒वगो॑पाः ॥

यो गर्भ॑-मोष॑धीनां । ग॒वाङ्कृ॑णोत्य॒र्वतां॑ । प॒र्जन्यः॑ पु॒रुषी॑णां ॥ 120 (10)

(प॒र्जन्या॑य॒ दश॑) (A29)

1.1.30 अनुवाकं-30

T.A.1.30.1

पुन॑र्मा॒मैत्वि॑न्द्रि॒यं । पुन॑रायुः पुन॑र्भगः । पुन॑र् ब्रा॒ह्मण॑-मैतु॒ मा ।

पुन॑र् द्र॒विण॑ मैतु॒ मा ॥ यन्मे॑ऽद्य॒ रेतः॑ पृथि॒वीम॑स्कान् ।

यदोष॑धीर॒प्यस॑रद्-यदा॒पः । इ॒दन्त॑त् पुन॑राददे ।

दी॒र्घायु॑त्वाय॒ वर्च॑से ॥ यन्मे॑ रेतः॑ प्र॒सिच्य॑ते ।

यन्म॑ आजा॒यते॑ पुनः() । तेन॑ मा॒ममृ॑तं कुरु ।

तेन॑ सु॒प्रज॑सङ्कुरु ॥ 121 (12)

(पुन॑र्द्धे च॑) (A30)

1.1.31 अनुवाकं-31

T.A.1.31.1

अ॒द्भ्य-स्ति॒रो॒धा जा॑यत । तव॑ वै॒श्रव॑णः स॒दा । ति॒रो धे॑हि स॒प॒त्नान्नः॑ ।
ये अ॒पोऽश्न॑न्ति के॒चन॑ ॥ त्वाष्ट्रीं॑ मा॒यां वै॑श्रव॒णः ।
रथ॑ꣳ स॒हस्र॑ व॒न्धुरं॑ । पु॒रु॒श्च॒क्रꣳ स॒हस्रा॑श्वं ।
आ॒स्था या॑याहि नो ब॒लिं ॥ यस्मै॑ भू॒तानि॑ ब॒लिमा॑व॒हन्ति॑ ।
धन॑ङ्गावो ह॒स्ति हि॒र॒ण्यम॑श्वा॒न् । 122 (10)

T.A.1.31.2

अ॒साम॑ सु॒मतौ॑ य॒ज्ञिय॑स्य । श्रि॒यं बि॒भ्रतो॑ ऽन्न॒मुखीं॑ वि॒राजं॑ ॥
सु॒दर्श॑ने च कौ॒ञ्चे च॑ । मै॒नागे च॑ म॒हागि॑रौ ।
श॒त॒द्वा॒ट् टा॒रग॑म॒न्ता (स॒त॒द्वा॒ट् टा॒रग॑म॒न्ता) ।
सꣳहा॒र्यं न॑गरं तव॑ ॥ इति॑ मन्त्राः । क॒ल्पो॑ऽत ऊ॒र्ध्वं ॥
यदि॑ ब॒लिꣳ ह॑रेत् ।
हि॒र॒ण्यना॑भये वि॒तु॒दये॑ कौ॒बेरा॑यायं ब॒लिः । 123 (10)

T.A.1.31.3

सर्व॑भू॒ताधि॑पतये नम॑ इति । अथ॑ ब॒लिꣳ ह॑त्वोप॒तिष्ठे॑त ॥
क्ष॒त्रं क्ष॒त्रं वै॑श्रव॒णः । ब्रा॒ह्म॒णा व॒यꣳ स्मः॑ ।

नमस्ते अस्तु॒ मा मा हि॒ंसीः । अस्मात् प्रवि॒श्यान्नम॑द्भीति ॥

अथ तमग्नि॑-मादधी॒त । यस्मिन्ने॑ तत्कर्म॒ प्रयुज्जी॑त ॥

तिरो॒धा भूः । तिरो॒धा भुवः॑ । 124 (10)

T.A.1.31.4

तिरो॒धाः स्वः॑ । तिरो॒धा भूर्भुव॑स्स्वः ।

सर्वेषां॑ ँलो॒काना॑-माधिपत्ये॑ सीदेति ॥ अथ तमग्नि॑-मिन्धी॒त ।

यस्मिन्ने॑ तत्कर्म॒ प्रयुज्जी॑त ॥ तिरो॒धा भूः स्वाहा॑ ॥

तिरो॒धा भुवः॑ स्वाहा॑ ॥ तिरो॒धाः स्वः॑ स्वाहा॑ ॥

तिरो॒धा भूर्भुव॑स्स्वस्स्वाहा॑ ॥

यस्मिन्नस्य॑ काले॒ सर्वा आहु॑तीर् हुता॑ भवेयुः । 125 (10)

T.A.1.31.5

अपि ब्राह्मण॑मुखी॒नाः । तस्मिन्न॑हः काले॒ प्रयुज्जी॑त ।

परः सु॒प्तज॑नाद्वेपि ॥ मा स्म प्रमा॑द्यन्त माद्ध्य॒ापयेत् ।

सर्वार्थाः॑ सिद्ध्यन्ते । य एवं वे॒द । क्षुद्ध्य॑-न्निदम॑जानतां ।

सर्वार्था॑ न॒ सिद्ध्यन्ते॑ ॥ यस्ते॑ वि॒घातु॑को भ्रा॒ता ।

म॒मान्तर॑. हृ॒दये॑ श्रितः । 126 (10)

T.A.1.31.6

तस्मा॑ इ॒ममग्र॑ पिण्ड॑ञ्जुहोमि । स मे॑ऽर्था॒न् मा वि॒वधी॑त् । मयि॑ स्वाहा॑ ॥

रा॒जाधि॒राजा॑य प्रसह्य साहि॑ने । नमो॑ वयं॑ वै॒श्रव॑णाय॑ कुर्महे ।

स मे॑ का॒मान् काम॑ का॒माय॑ मह्यं॑ । का॒मेश्व॑रो वै॒श्रव॑णो ददातु ।

कु॒बेरा॑य वै॒श्रव॑णाय॑ । म॒हारा॑जाय॑ नमः॑ । के॒तवो॑ अरु॒णासश्च॑ () ।

ऋ॒षयो॑ वा॒तर॑श॒नाः । प्र॒तिष्ठा॑ श॒तधा॑ हि ।

स॒माहि॑तासो स॒हस्र॑धा॒यसं॑ । शि॒वा नः॑ श॒न्तमा॑ भवन्तु ।

दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑ । सु॒मृ॒डीका॑ सर॒स्वति॑ ।

मा ते॑ व्यो॒म स॒न्दृशि॑ ॥ 127 (17)

(अ॒श्वा॒न्-ब॒लिर्-भु॒वो - भ॒वेयुः॑ - श्रित - श्र॑ स॒प्त च॑) (A31)

1.1.32 अनुवाकं-32

T.A.1.32.1

सम्व॑त्सरमे॒तद् व्र॑तञ्चरेत् । द्वौ॑ वा मा॒सौ ॥ नियमः॑ स॒मासे॑न ॥

तस्मिन्॑ नियम॑ वि॒शेषाः॑ । त्रि॒षव॑ण-मु॒दको॑पस्पर्॒शी ।

चतु॒र्थ काल॑पानभक्तः॒ स्यात् । अ॒हर॒हर्वा॑ भैक्षम॒श्नीयात् ।

औ॒दु॒म्बरी॑भिः॒ समि॑द्धि-र॒ग्निं परि॑चरेत् ।

पुन॑र्मा मै॒त्विन्द्रि॑य-मि॒त्येते॑ना-ऽनु॒वाके॑न ।

उद्ध॑त परि॒पूता॑भिर॒द्धिः कार्यं॑ कु॒र्वीत । 128 (10)

T.A.1.32.2

अस॑ञ्चयवान् । अ॒ग्नये॑ वा॒यवे॑ सू॒र्याय॑ । ब्र॒ह्मणे॑ प्र॒जाप॑तये ।

चन्द्र॑मसे॒ नक्ष॑त्रेभ्यः । ऋ॒तुभ्यः॑ सम्॒वत्स॑राय ।

वरु॑णा-या॒रुणा॑येति॒ व्रत॑हो॒माः । प्र॒वर्ग्य॑व॒दादेशः॑ ।

अरु॑णाः का॒ण्ड ऋ॑षयः ॥ अ॒र॒ण्येऽधी॑यीरन् ।

भद्रं॑ कर्णेभिरिति॒ द्वे ज॑पित्वा । 129 (10)

T.A.1.32.3

महा॑नाम्नीभि-रु॒दक॑ꣳ सꣳस्प॒र्श्य । तमा॑चार्यो द॒द्यात् ।

शि॒वानः श॑न्तमे-त्योष॒धीरा॑ल॒भते॑ । सु॒मृ॒डीके॑ति॒ भूमिं॑ । ए॒वम॑प॒वर्गे॑ ।

धे॒नुर् दक्षि॑णा । कꣳ सम्॒वास॑श्च॒ क्षौमं॑ । अ॒न्यद्वा शु॒क्लं ।

तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः – (TA 1)

यथा शक्ति वा । एव७ स्वाद्ध्याय धर्मेण () । अरण्येऽधीयीत ।

तपस्वी पुण्यो भवति तपस्वी पुण्यो भवति ॥ 130 (12)

(कुर्वीत – जपित्वा – स्वाद्ध्यायधर्मेण द्वे च) (A32)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 32 Anuvaakams :-

(भद्र७ – स्मृतिः – साकंजाना – मक्ष्य – तिताम्रा – ण्यत्युर्ध्वाक्ष
– आरोगः – क्वेद – मग्निश्च – सहस्रवृत् – पवित्रवन्त –
आतनुष्वा – ष्टयोनीं – योऽसा – वथादित्य – स्यारोग – स्याथ वायो –
रथाग्नेर् – दक्षिणपूर्वस्या – मिन्द्रघोषा व – आपमापां – योऽपा –
मापो वै – चतुष्टय्यो – जानुदघ्नी – मग्निं प्रणीये – मा नु कं –
विशीर्ष्णीं – पर्जन्याय – पुन – रद्भ्यः – सम्वत्सरं द्वात्रिंशत्)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(भद्रं – ज्योतिषा – तस्मिन् राजानं – कश्यपाथ् – सहस्रवृदियं –
नपुंसक – मष्टयोनी – मवपतन्ताना – मायतनवान् भवति –
सतो बन्धुं – ता उत्तरतो – वज्रमेव – पुनर्मामैतु
त्रिंशदुत्तरशतम्)

तैत्तिरीय आरण्यकं — अरुणप्रश्नं – (TA 1)

First and Last Padam in TA, 1st Prapaatakam :-

(भद्रं – तपस्वी पुण्यो भवति तपस्वी पुण्यो भवति)

॥ हरिः ओम् ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

=====

Appendix (of expansions)

T.A.1.11.1 – ब्रह्मा देवानां॥{1}

ब्रह्मा देवानां॥ पदवीः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणां॥ ।

श्येनो गृध्राणां॥ स्वधितिर् वनानां॥ सोमः पवित्रमत्येति रेभन् ॥ {1}

(Appearing in T.S.3.4.11.1)

T.A.1.12.5 – वाश्रेव विद्यु{2}

वाश्रेव विद्युन्मिमाति वथ्सं न माता सिषक्ति ।

यदेषां वृष्टिरसर्जि ॥ {2} (Appearing in T.S.3.1.11.5)

T.A.1.13.2 – सुत्रामाणं॥{3} महीमूषु॥{4}

सुत्रामाणं पृथिवीं द्यामनेहसं सुशर्माण मदितिं सुप्रणीतिं ।

दैवीं नावं स्वरित्रामनागसमस्रवन्तीमा रुहेमा स्वस्तये ॥ {3}

महीमूषु मातरं सुव्रतानामृतस्य पत्नीमवसे हुवेम ।

तुविक्षत्रामजरन्तीमुरूचीं सुशर्माणमदितिं सुप्रणीतिं ॥ {4}

(Both {3} and {4} appearing in T.S.1.5.11.5)

T.A.1.13.3 – "हिरण्यगर्भो{5}

हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्या मुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ {5}

(Appearing in T.S.4.1.8.3)

T.A.1.13.3 – ह॒सः शुचिषत्{6}

ह॒सः शुचिषद् वसुरन्तरिक्ष-सद्भोता वेदिषदतिथि दुरोणसत् ।
नृषद् वरसदृतसद् व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा
ऋतं-बृहत् ॥ {6} (Appearing in T.S.1.8.15.2)

T.A.1.13.3 – ब्रह्म जज्ञानं{7}

ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतः सुरुचो वेन आवः ।
स बुध्निया उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनिमसतश्च विवः ॥ {7}

(Appearing in T.S.4.2.8.2)

T.A.1.13.3 – तदित् पद{8}

तदित्पदं न विचिकेत विद्वान् । यन्मृतः पुनरप्येति जीवान् ।
त्रिवृद्यद् भुवनस्य रथवृत् । जीवो गर्भो न मृतः स जीवात् ॥ {8}
(Appearing in T.B.3.7.10.6)

T.A.1.19.1 – आ यस्मिन्थ्सप्त वासवा{9} इन्द्रियाणि शतक्रत{10}

आयस्मिन् थ्सप्तवासवा स्तिष्ठन्ति स्वारुहो यथा ।
ऋषिर्ह दीर्घश्रुत्तम इन्द्रस्य घर्मो अतिथिः ॥ {9}
(Appearing in T.S.1.6.12.2)

इन्द्रियाणि शतक्रतो या ते जनेषु पञ्चसु ।
इन्द्र तानि त आ वृणे ॥ {10} (Appearing in T.S.1.6.12.1)

T.A.1.25.2 – वाय्वश्वा रश्मिपतयः{11}

वाय्वश्वा रश्मिपतयः । मरीच्यात्मानो अद्रुहः । देवीर् भुवन सूवरीः ।
पुत्रवत्वाय मे सुत ॥ {11} (Appearing in T.A.1.1.2)

T.A.1.25.3 – इन्द्र॑घो॒षा वो॒ वसु॑भिः{12} रे॒वा ह्ये॒वे{13}

इन्द्र॑ घो॒षा वो॒ वसु॑भिः पुरस्ता॑-दुप॑दधतां ॥ {12}

ए॒वा ह्ये॒व ॥ {13} (*short and long form are the same in {13}*)
(Both appearing in T.A.1.20.1)

T.A.1.27.2 – यु॒वा सु॒वासाः{14}

यु॒वा सु॒वासाः॑ परि॒वीत॑ आ॒गात् । स उ॒ श्रेया॑न् भवति॒ जाय॑मानः ।

तं धी॒रासः॑ क॒वय॑ उन्नयन्ति । स्वा॒धियो॑ मन॒सा दे॒वय॑न्तः ॥ {14}

(Appearing in T.B.3.6.1.3)

T.A.1.27.6 – श॒तमि॒त्रु श॒रदः{15}

श॒तमि॒त्रु श॒रदो॑ अ॒न्ति दे॒वा यत्रा॑ नश्च॒क्रा ज॒रसं॑ त॒नूनां॑ ।

पु॒त्रासो॑ यत्र पि॒त्रो भव॑न्ति मा नो म॒ध्या री॒रिष॑तायु॒र्गन्तोः॑ ॥ {15}

(This expansion is appearing in "Apastambeeya Mantra Bagam (APMB)", also known as "EkagnikAdam", in 2nd Prasnam, 4th Section as 3rd Mantra.)

(This is an odd expansion as the Expanded Mantra is not appearing in any of conventional Taittriya texts like "Samhita", "Brahmanam" "Aranyakam")

तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः – (TA 1)

Details of Dasini & Vaakyams for Prapaatakam 1 (TA 1.1)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	3	32
Anuvakam 2	4	47
Anuvakam 3	4	46
Anuvakam 4	3	30
Anuvakam 5	2	23
Anuvakam 6	3	35
Anuvakam 7	6	59
Anuvakam 8	8	80
Anuvakam 9	7	71
Anuvakam 10	7	74
Anuvakam 11	8	77
Anuvakam 12	5	56
Anuvakam 13	3	34
Anuvakam 14	4	42
Anuvakam 15	1	16
Anuvakam 16	1	10
Anuvakam 17	2	25
Anuvakam 18	1	11
Anuvakam 19	1	9
Anuvakam 20	1	17
Anuvakam 21	3	36

तैत्तिरीय आरण्यकं — अरुणप्रश्नं – (TA 1)

Anuvakam 22	12	121
Anuvakam 23	9	88
Anuvakam 24	4	48
Anuvakam 25	3	36
Anuvakam 26	7	74
Anuvakam 27	6	68
Anuvakam 28	1	10
Anuvakam 29	1	10
Anuvakam 30	1	12
Anuvakam 31	6	67
Anuvakam 32	3	32
Total →	130	1396

Total as per grantha books	132	1396
-------------------------------	-----	------

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके द्वितीयः प्रपाठकः

2.1 द्वितीयः प्रपाठकः – स्वाध्यायब्राह्मणं

2.1.1 अनुवाकं – 1

T.A. 2.1.1

सह॑ वै दे॒वानां॑ चा॒सुराणां॑ च य॒ज्ञौ प्र॑त॒तावा॑स्तां व॒यं॑ स्व॒र्गं
लोक॑मै॒ष्यामो॑ व॒यमै॒ष्याम॑ इति॒ तेऽसुराः॑ स॒न्नह्य॑ सह॒सैवाच॑रन्
ब्रह्म॑च॒र्येण॑ तप॒सैव॑ दे॒वास्तेऽसुरा॑ अमु॒ह्यस्ते॑ न प्रा॒जान॑स्ते
परा॑भव॒न्ते न स्व॒र्गं लोक॑मा॒यन्, प्र॑सृ॒तेन॑ वै य॒ज्ञेन॑ दे॒वाः स्व॒र्गं
लोक॑मा॒यन् न प्र॑सृ॒तेना॑सुरान् परा॑ऽभा॒वयन्, प्र॑सृ॒तो ह॒ वै
य॒ज्ञोप॑वी॒तिनो॑ य॒ज्ञोऽप्र॑सृ॒तोऽनु॑पवी॒तिनो॑ यत्किञ्च॑ ब्राह्म॒णो
य॒ज्ञोप॑वी॒त्यधी॑ते य॒जत॑ ए॒व तत् तस्मा॑द् य॒ज्ञोप॑वी॒त्येवाधी॑यीत या॒जये॑द्
य॒जत॑ वा य॒ज्ञस्य॑ प्र॒सृत्या॑, अ॒जिनं॑ वा॒सो वा दक्षि॑णत॒ उप॑वी॒य
दक्षि॑णं बा॒हुमु॑द्धर॒तेऽव॑ धत्ते स॒व्यमि॑ति य॒ज्ञोप॑वी॒तमे॒तदे॒व वि॑परी॒तं
प्राची॑नावी॒तं सम्॑वी॒तं मा॒नुषम्॑ ॥ 1 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A1)

2.1.2 अनुवाकं – 2

T.A. 2.2.1

रक्षा॑सि॒ ह॒वा पु॒रोनु॒वाके॑ तपोऽग्र॑मतिष्ठन्त॒ तान् प्र॒जाप॑तिर्
व॒रेणो॒पाम॑न्त्रयत॒ तानि॒ वर॑मवृणीतादित्यो नो योद्धा॒ इति॒ तान्
प्र॒जाप॑ति-रब्र॒वीद्-यो॑धयद्ध्वमिति॒ तस्मा॑दुत्तिष्ठन्त॒ ह॒वा तानि॒
रक्षा॑स्य॒ादित्यं॑ यो॑धयन्ति॒ याव॑दस्तमन्वगात्॒ तानि॒ ह॒ वा ए॒तानि॒
रक्षा॑सि॒ गाय॑त्रिया ऽभि॒मन्त्रि॑तेनांभसा श॒ाम्य॑न्ति॒ तदु॒ ह॒ वा ए॒ते
ब्र॒ह्म॒वादि॑नः॒ पूर्वा॑भि॒मुखाः॑ स॒न्ध्यायां॑ गाय॑त्रियाऽभि॒मन्त्रि॑ता आप॑
ऊ॒र्ध्वं वि॑क्षिपन्ति॒ ता ए॒ता आपो॑ व॒ज्रीभू॑त्वा तानि॒ रक्षा॑सि
म॒न्देहा॑रुणे॒ द्वीपे॑ प्रक्षिपन्ति॒ यत् प्र॑दक्षिणं प्र॒क्रम॑न्ति॒ तेन॑
पा॒प्मान॑मव॒ धून्व॑न्त्युद्यन्तमस्तं॒ यन्त॑मादित्य-मभि॒द्ध्याय॑न्
कु॒र्वन् ब्रा॒ह्म॒णो वि॒द्वान्त् सक॑लं भ॒द्रम॑श्नुते॒ ऽसा॑वा॒दित्यो ब्र॒ह्मेति॒
ब्र॒ह्मैव॑ सन् ब्र॒ह्माप्येति॒ य ए॒वं वे॑द ॥ 2 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A2)

2.1.3 अनुवाकं – 3

T.A. 2.3.1

यद्-दे॒वा दे॒व॒हे॒ड॒नं॑ (दे॒व॒हे॒ळ॒नं॑) दे॒वा॒स॒श्च॒कृ॒मा व॒यम् ।

आदि॒त्यास्त॒स्मा॒न्मा मु॒ञ्च॒त॒र्त॒स्य॒र्ते॒न मा॒मि॒त ॥

दे॒वा जी॒वन॒का॒म्या यद्-वा॒चाऽनृ॒तमू॒दि॒म ।

तस्मा॒न्न इ॒ह मु॒ञ्च॒त वि॒श्वे दे॒वाः स॒जोष॑सः ॥

ऋ॒ते॒न द्या॒वापृ॑थि॒वी ऋ॒ते॒न त्व॑ ऽ सर॒स्वति॑ ।

कृ॒ता॒न्नः पा॒ह्ये॒न॒सो यत् कि॒ञ्चानृ॒तमू॒दि॒म ॥

इन्द्रा॒ग्नी मि॒त्राव॑रु॒णौ सोमो॑ धा॒ता बृ॒हस्प॑तिः ।

ते नो॑ मु॒ञ्च॒न्त्वे॒न॒सो यद॒न्यकृ॑तमा॒रि॒म ॥

स॒जा॒त॒श॒ऽसा॒दु॒त जा॒मि॒श॒ऽसा॒ज्या॒य॒सः श॒ऽसा॒दु॒त वा क॒नी॒य॒सः ।

अना॑धृष्टं दे॒वकृ॑तं य॒दे॒न॒स्तस्मा॑त् त्वम॒स्माञ् जा॑तवेदो मुमु॒ग्धि () ॥

यद्वा॒चा यन् मन॑सा बा॒हुभ्या॑-मू॒रुभ्या॑म॒ष्टीव॑द्भ्या॒ऽशि॒श्नैर्य॑द॒नृ॒तं

च॒कृ॒मा व॒यम् ।

अ॒ग्नि॒र्मा तस्मा॑दे॒न॒सो गा॒र्ह॒प॒त्यः प्र॑मु॒ञ्च॒तु च॒कृ॒म या॒नि दु॒ष्कृ॒ता ॥

येन त्रितो अर्णवान् निर्बभूव येन सूर्यं तमसो निर्मुमोच ।
येनेन्द्रो विश्वा अजहादरातीस्तेनाहं ज्योतिषा ज्योतिरानशान आक्षि ॥
यत् कुसीदमप्रतीतं मयेह येन यमस्य निधिना चरामि ।
एतत्तदग्ने अनृणो भवामि जीवन्नेव प्रति तत्ते दधामि ॥
"यन्मयि माता{17}" "यदा पिपेष{18}" "यदन्तरिक्षं{19}"
"यदाशसा{20}" "ऽतिक्रामामि{21}" "त्रिते देवा{22}"
"दिवि जाता{23}" "यदाप{24}" "इमं मे वरुण{25}"
"तत्त्वा यामि{26}" "त्वं नो अग्ने{27}" "सत्त्वं नो अग्ने{28}"
"त्वमग्ने अयासि{29}" ॥ 3 (17)

(मुमुग्धि सप्त च) (A3)

2.1.4 अनुवाकं - 4

T.A. 2.4.1

यददीव्यन्नृणमहं बभूवादित् सन्वा संजगर जनेभ्यः ।
अग्निर्मा तस्मादिन्द्रश्च सम्विदानौ प्रमुञ्चताम् ॥
यद्धस्ताभ्यां चकर किल्बिषाण्यक्षाणां वग्नमुपजिघ्नमानः ।

उ॒ग्र॒म्प॒श्या॒ च॒ रा॒ष्ट्र॒भृ॒च्च॒ ता॒न्य॒प्स॒र॒सा॒ व॒नु॒द॒त्ता॒-मृ॒णानि॑ ॥
 उ॒ग्रं॒प॒श्ये॒ रा॒ष्ट्र॒भृ॒त् कि॒ल्बि॒षाणि॑ य॒दक्ष॑वृ॒त्त॒म॒नु॒द॒त्त॒मे॒तत् ।
 ने॒त्र ऋ॒णानृ॒णव॑ इ॒त्थ॒स्मा॒नो॒ य॒म॒स्य॒ लो॒के॒ अ॒धि र॒ज्जु॒राय॑ ॥
 "अ॒व ते॒ हे॒ड (हेळ) {30}" "उ॒दु॒त्त॒म{31}" "मि॒मं मे॒ वरु॒ण{32}"
 "त॒त्त्वा॒ या॒मि{33}" "त्वं नो॑ अ॒ग्ने{34}" "स॒त्वं नो॑ अ॒ग्ने{36} ॥
 संकु॑सु॒को॒ वि॒कु॑सु॒को॒ निर्ऋ॒थो॒ यश्च॑ नि॒स्वनः॑ ।
 तेऽ(१)स्म॒द्-य॒क्ष॒म॒ना॒ग॒सो दू॒राद्-दू॒र॒म॒ची॒च॒तम् ॥
 निर्य॑क्ष॒म॒ची॒च॒ते कृ॒त्यां निर्ऋ॒तिं च॑ () ।
 तेन॒ योऽ(१)स्म॒त्स॒मृ॒च्छा॒तै॒ त॒म॒स्मै प्र॒सु॒वा॒म॒सि ॥
 दु॒श्श॒ञ्सा॒नु॒श॒ञ्सा॒भ्यां घ॒णेना॑नु॒घ॒णेन॑ च ।
 तेना॒न्योऽ(१)स्म॒त् स॒मृ॒च्छा॒तै॒ त॒म॒स्मै प्र॒सु॒वा॒म॒सि ॥
 स॒म्व॑र्च॒सा॒ प॒य॒सा स॒न्त॒नू॒भि॒र॒ग॒न्म॒हि॒ मन॑सा॒ सञ् शि॒वेन॑ ।
 त्व॒ष्टा नो॑ अ॒त्र वि॒द॒धा॒तु रा॒योऽनु॑मा॒र्षु त॒न्वो(१) यद्-वि॒लि॒ष्टम् ॥ 4 (15)
 (कृ॒त्यां निर्ऋ॒तिं च॑ प॒ञ्च च॑ (A4)

2.1.5 अनुवाकं – 5

T.A. 2.5.1a

आ॒यु॒ष्टे वि॒श्वतो॑ द॒ध॒द॒य॒म॒ग्निर्व॑रे॒ण्यः॑ ।
पुन॑स्ते प्रा॒ण आ॒याति॑ परा॒ यक्ष्म॑ सु॒वामि॑ ते ॥
आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जु॒षा॒णो घृ॒तप्र॑ती॒को घृ॒तयो॑निरे॒धि ।
घृ॒तं पी॒त्वा मधु॑ चा॒रु ग॒व्यं पि॒तेव॑ पु॒त्रम॒भि र॑क्ष॒तादि॒मम् ॥
इ॒मम॑ग्न॒ आयु॑ष्टे वर्च॑से कृ॒धि ति॒ग्ममो॑जो वरु॒ण सञ्शि॑शा॒धि ।
मा॒तेवा॑स्मा अ॒दिते॑ श॒र्म यच्छ॑ वि॒श्वे दे॒वा ज॑रद॒ष्टिर् यथा॑ऽस॒त् ॥
अ॒ग्न आ॒यू॒षि प॑व॒स आ॒सुवो॑र्ज॒मिषं॑ च नः ।
आ॒रे बा॑ध॒स्व दु॒च्छुना॑म् ॥
अ॒ग्ने प॑व॒स्व स्व॑पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्य॑म् ।
द॒ध॒द् र॒यिं म॒यि पो॑ष॒म् ॥ 5.1a (10)

T.A. 2.5.1b

अ॒ग्निर् ऋ॒षिः प॑व॒मानः॑ पाञ्च॑ज॒न्यः पु॒रोहि॑तः । तमी॑महे म॒हाग॒यम् ॥
अ॒ग्ने जा॒तान् प्र॑णु॒दा नः॑ स॒पत्नान्॑ प्र॒त्यजा॑ताञ्जा॒तवे॑दो नुद॒स्व ।

अ॒स्मे दी॒दि॒हि सु॒म॒ना अ॒हे॒ड॒ञ्छ॒र्म॒न्ते (अ॒हे॒ळ॒ञ्छ॒र्म॒न्ते)

स्या॒म त्रि॒व॒रू॒थ उ॒द्भौ ॥

स॒ह॒सा जा॒तान् प्र॒णु॒दा नः स॒प॒त्नान् प्र॒त्य॒जा॒ताञ्जा॒तवे॒दो नु॒दस्व ।

अ॒धि नो ब्रू॒हि सु॒म॒न॒स्य॒मा॒नो व॒य॒ꣳ स्या॒म प्र॒णु॒दा नः स॒प॒त्नान् ॥

अ॒ग्ने यो नो॒ऽभि॒तो ज॒नो वृ॒को वा॒रो जि॒घा॒ꣳस॒ति ।

ता॒ꣳस्त्वं वृ॒त्र॒ह॒ज्ज॒हि व॒स्व॒स्मभ्य॒मा भ॒र ॥

अ॒ग्ने यो नो॒ऽभि॒दा॒स॒ति स॒मा॒नो यश्च नि॒ष्ट्यः ।

तं व॒य॒ꣳ स॒मि॒धं कृ॒त्वा तु॒भ्य॒म॒ग्नेऽपि॒द॒ध्म॒सि ॥ 5.1b (10)

T.A. 2.5.1c

यो नः श॒पा॒द॒श॒प॒तो यश्च नः श॒प॒तः श॒पात् ।

उ॒षाश्च तस्मै नि॒मृ॒क्च॒ सर्वं पा॒प॒ꣳ स॒मू॒ह॒ताम् ॥

यो नः स॒प॒त्नो यो र॒णो म॒र्तो॒ऽभि॒दा॒स॒ति दे॒वाः ।

इ॒ध्म॒स्ये॒व प्र॒क्षाय॑तो मा तस्यो॒च्छे॑षि किं॒चन ॥

यो मां॒द्वेष्टि॑ जा॒तवे॒दो यं चा॒हं द्वेष्टि॑ यश्च मा॒म् ।

स॒र्वा॒ꣳस्ता॒न॒ग्ने स॒न्द॒ह॒ या॒ꣳश्चा॒हं द्वेष्टि॑ ये च मा॒म् ॥

यो अ॒स्मभ्य॑मराती॒याद्-यश्च॑ नो॒ द्वेष॑ते॒ जनः॑ ।
 नि॒न्दाद्यो॑ अ॒स्मान् दि॒प्साच्च॑ सर्वा॒ऽस्तान्म॑ष्म॒षा कुरु॑ ॥
 स॒ञ्शितं॑ मे॒ ब्रह्म॑ स॒ञ्शितं॑ वी॒र्याम् (1) ब॒लम् ।
 स॒ञ्शितं॑ क्ष॒त्रं मे॑ जि॒ष्णु यस्या॒हमस्मि॑ पु॒रोहि॑तः () ॥
 उ॒देषां॑ बा॒हू अ॒तिर॒मुद्-व॒र्चो अथो॑ ब॒लम् ।
 क्षि॒णोमि॑ ब्रह्म॒णाऽमि॑त्रानु॒न्नयामि॑ स्वाँ(2) अ॒हम् ॥
 पुन॑र्मनः पुन॒रायु॑र्म आ॒गात् पुन॑श्चक्षुः पुनः श्रो॒त्रं म आ॒गात्
 पुनः॑ प्रा॒णः पुन॑राधी॒तं म आ॒गात् ।
 वैश्वा॒नरो॑ मेऽद॒ब्धस्त॑नूपा अव॒बाध॑तां दु॒रितानि॑ वि॒श्वा ॥ 5.1c (14)
 (पोषं॑ - द॒ध्मसि॑ - पु॒रोहि॑तश्च॒त्वारि॑ च) (A5)

2.1.6 अनुवाकं - 6

T.A. 2.6.1a

वैश्वा॒नराय॑ प्र॒तिवे॑दयामो यदी॒नृण॑ः स॒ङ्गरो॑ दे॒वता॑सु ।
 स ए॒तान् पा॑शान् प्र॒मुच॑न् प्रवे॒द स नो॑ मुञ्चातु दु॒रिता॑दव॒द्यात् ॥
 वैश्वा॒नरः प॑वयान्नः प॒वित्रै॑र्यथ् स॒ङ्गर॑-म॒भिधा॑वा॒म्याशाम्॑ ।

अना॒जानन्॑ मन॒सा या॒चमा॒नो यद॒त्रै॒नो अव॑ तथ् सु॒वामि॑ ॥

अमी॑ ये सु॒भगे॑ दि॒वि वि॒चृतौ॑ नाम॒ तार॑के ।

प्रे॒हामृ॑तस्य यच्छता-मे॒तद्-ब॒द्धक॑मोचनम् ॥

वि॒जिही॑र्ष्व लो॒कान् कृ॒धि ब॒न्धान् मुञ्चा॑सि ब॒द्धक॑म् ।

यो॒नैरि॑व प्र॒च्युतो॑ गर्भः॒ सर्वा॑न् प॒थो अनु॑ष्व ॥

स प्र॒जानन्॑ प्रति॒गृ॒ष्णीत॑ वि॒द्वान् प्र॒जाप॑तिः प्रथम॒जा ऋ॒तस्य॑ ।

अ॒स्माभि॑र्दत्तं ज॒रसः॑ प॒रस्ता॑दच्छिन्नं तन्तु॑मनु संचरे॑म ॥ 6.1a (10)

T.A. 1.2.6b

त॒तं तन्तु॑मन्वे॒के अनु॑ संचर॑न्ति येषां॒ दत्तं॑ पि॒त्र्यमा॑यनवत् ।

अ॒बन्ध्वे॑के द॒दतः॑ प्र॒यच्छा॑द्-दा॒तुच्चे॑-च्छ॒क्नवा॑ꣳ सः स्व॒र्ग ए॑षाम् ॥

आ॒रभे॑थामनु सꣳर॒भेथा॑ꣳ समा॒नं प॑न्थामवथो घृ॒तेन॑ ।

यद्वां॑ पू॒र्तं परि॑विष्टं य॒दग्नौ॑ तस्मै॒ गोत्रा॑येह जा॒याप॑ती सꣳर॒भेथाम्॑ ॥

यद॒न्तरि॑क्षं पृथि॒वीमु॑त द्वां य॒न्मा॒तरं॑ पि॒तरं॑ वा जिहिꣳसि॒म ।

अ॒ग्निर्मा॑ तस्मा॒देन॑सो गा॒र्हप॑त्य उ॒न्नो नेष॑द्-दु॒रिता॑ या॒नि च॑कृ॒म ॥

भू॒मिर्मा॑ताऽदि॒तिर्नो॑ ज॒नित्रं॑ भ्रा॒तान्तरि॑क्ष-म॒भि॒शस्त॑ ए॒नः ।

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

द्वौर्नः पिता पितृयाच्छं भवासि जामि मित्वा मा विविथ्सि लोकात् ॥

यत्र सुहार्दः सुकृतो मदन्ते विहाय रोगं तन्वा(1)७ स्वायाम् ।

अश्लोणाङ्गैरहुताः स्वर्गे तत्र पश्येम पितरं च पुत्रम् () ॥

यदन्नमदम्यनृतेन देवा दास्यन्नदास्यन्नुत वा करिष्यन् ।

यद्-देवानां चक्षुष्यागो अस्ति यदेव किञ्च प्रतिजग्राहमग्निर्मा
तस्मादनृणं कृणोतु ॥

यदन्नमद्भि बहुधा विरूपं वासो हिरण्यमुत गामजामविम् ।

यद्-देवानां चक्षुष्यागो अस्ति यदेव किञ्च प्रतिजग्राहमग्निर्मा
तस्मादनृणं कृणोतु ॥

यन्मया मनसा वाचा कृतमेनः कदाचन ।

सर्वस्मान् मेडितो (मेळिता) मोग्धि त्वञ् हि

वेत्थ यथातथम् ॥ 6.1b (16)

(चरेम - पुत्रञ् षट्च (A6)

2.1.7 अनुवाकं – 7

T.A. 2.7.1

वा॒तर॒श॒ना॒ ह॒ वा॒ ऋ॒षयः॑ श्र॒म॒णा॒ ऊ॒र्ध्व॒म॒न्थि॒नो॑
 ब॒भू॒वु॒स्ता-नृ॒षयो॑ऽर्थ-मा॒य॒स्ते॒ नि॒लाय॑-म॒चर॑स्ते-ऽनु॒प्रवि॑शुः
 कू॒श्मा॒ण्डा॒नि॒ ता॒-स्तेष्व॑न्ववि॒न्द-ज्छ॒द्भ्या॑ च॒ तप॑सा च ,
 ता॒नृष॑योऽब्रुवन् क॒था॒ नि॒लायं॑ च॒रथे॒ति॒ त ऋ॒षी॒नब्रु॑वन्नमो॒ वोऽस्तु॑
 भ॒गव॑न्तोऽस्मिन् धा॒म्नि॒ के॒न॒ वः॑ स॒पर्या॑मेति॒ ता॒नृष॑योऽब्रुवन् प॒वित्रं॑ नो
 ब्रू॒त॒ येना॑रेप॒सः॑ स्या॒मेति॒ त ए॒तानि॑ सू॒क्तान्य॑पश्यन् ,
 यद्-दे॒वा दे॒वहे॑ड॒नं॒ (दे॒वहे॑ळ॒नं॒) य॑ददी॒व्यन्नृ॑णम॒हं ब॒भूवा॑यु॒ष्टे वि॒श्वतो॑
 दध॑दि॒त्ये॒तैरा॑ज्यं जुहु॒त वै॒श्वान॑राय॒ प्रति॑वेदयाम॒ इत्यु॑पतिष्ठ॒त
 यद॑र्वा॒ची॒नमे॑नो॒ भ्रू॒णह॑त्यायास्तस्मा॒न् मोक्ष्य॑द्ध्व इति॒ ,
 त ए॒तैर॑जुह॒वुस्तेऽरे॑पसोऽभवन् क॒र्मा॒दिष्वे॒तैर्-जु॑हुयात् पू॒तो
 दे॒वलोकान्॑ थ्सम॒श्नु॑ते ॥ 7(1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A7)

2.1.8 अनुवाकं – 8

T.A. 2.8.1

कू॒श्मा॒ण्डैर् जु॒हुया॒द्-योऽपू॒त इ॒व म॒न्येत॒ यथा॑ स्ते॒नो यथा॑
 भ्रू॒णहै॒वमेष॑ भ॒वति॒ योऽयो॒नौ रे॒तः सि॒ञ्चति॒, यद॒र्वाची॒नमे॒नौ
 भ्रू॒णह॒त्याया॒स्तस्मा॑न् मु॒च्यते॒ याव॒दे॒नो दी॒क्षामु॑पैति दी॒क्षित॒ ए॒तैः
 स॒तति॒ जु॒होति॒ सम्॑व॒त्सरं॑ दी॒क्षितो॑ भ॒वति॒ सम्॑व॒त्सरा॒देवा॒त्मानं॑
 पु॒नीते॒ मासं॑ दी॒क्षितो॑ भ॒वति॒ यो मा॒सः स॒ सम्॑व॒त्सरः
 सम्॑व॒त्सरा॒देवा॒त्मानं॑ पु॒नीते॒ चतु॑र्वि॒ंशति॑ ॒ रात्री॑र्दी॒क्षितो॑ भ॒वति॒
 चतु॑र्वि॒ंशति॑-॒र्द्धमा॒साः सम्॑व॒त्सरः॑ सम्॑व॒त्सरा॒देवा॒त्मानं॑ पु॒नीते॒
 द्वा॒दश॒ रात्री॑र्दी॒क्षितो॑ भ॒वति॒ द्वा॒दश॒ मा॒साः सम्॑व॒त्सरः
 सम्॑व॒त्सरा॒देवा॒त्मानं॑ पु॒नीते॒ षड्रा॑त्रीर्दी॒क्षितो॑ भ॒वति॒ षड्वा
 ऋ॒तवः॑ सम्॑व॒त्सरः॑ सम्॑व॒त्सरा॒देवा॒त्मानं॑ पु॒नीते॒ तिस्रो॑ रात्रीर्-
 दी॒क्षितो॑ भ॒वति॒ त्रि॒पदा॑ गा॒यत्री॑ गा॒यत्रि॒या ए॒वा॒त्मानं॑ पु॒नीते॒ न
 मा॒ ॒सम॑श्नी॒यान्न॑ स्त्रि॒यमु॑पे॒यान्नो॑प॒र्यासी॑त् जु॒गुप्से॒तानृ॑ता॒त्पयो॑
 ब्रा॒ह्मण॑स्य॒ व्रतं॑ य॒वागू॑ रा॒ज॒न्यस्या॑मि॒क्षा वै॒श्यस्या॑थो सौ॒म्येऽप्य॑द्ध॒वर

ए॒तद्ब्र॒तं ब्रू॒याद् यदि॒ मन्ये॑-तो॒पद॒स्यामी॒त्योद॒नं

धा॒नाः स॒क्तूं॑ घृ॒तमि॒त्यनु॑व्रतयेदा॒त्मनो॑ऽनु॒पदा॒साय ॥ 8 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A8)

2.1.9 अनुवाकं – 9

T.A. 2.9.1

अ॒जान् ह॒ वै पृ॒श्नी॑ऽस्त॒पस्य॑मानान् ब्र॒ह्म स्व॒यंभ्व॑भ्यान् र्ष॒त्त
ऋ॒षयो॑ऽभवन् तदृ॒षीणा॑-मृषि॒त्वं तां दे॒वता॑मुपातिष्ठन्त य॒ज्ञका॑मास्त ए॒तं
ब्र॒ह्मय॑ज्ञ-मपश्यन्-तमा॑ऽहरन्-तेना॑यजन्त यदृ॒चोऽद्ध्य॑गीष॒त ताः
पय॑ आहु॒तयो दे॒वाना॑मभवन् यद्-यजू॑षि घृ॒ताहु॑तयो यथ् सामा॑नि
सोमा॑हु॒तयो यदथ॑र्वाङ्गि॒रसो म॑द्ध्वाहु॒तयो यद्ब्रा॑ह्म॒णानी॑तिहा॒सान्-
पु॒राणा॑नि क॒ल्पान् गा॒था ना॒राश॑ऽसी॒र्मेदा॑हु॒तयो दे॒वाना॑-मभवन्ताभिः
क्षु॒धं पा॒प्मान॑-मपा॒घ्नन्-न॑प॒हत॑पाप्मानो दे॒वाः स्व॒र्गं लो॒कमा॑यन्
ब्र॒ह्मणः॑ सायु॒ज्य-मृ॒षयो॑ऽगच्छन् ॥ 9 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A9)

2.1.10 अनुवाकं – 10

T.A. 2.10.1

पञ्च वा एते महायज्ञाः सतति प्रतायन्ते सतति सन्तिष्ठन्ते देवयज्ञः
 पितृयज्ञो भूतयज्ञो मनुष्ययज्ञो ब्रह्मयज्ञ इति यदग्नौ जुहोत्यपि
 समिधं तद्-देवयज्ञः सन्तिष्ठते यत् पितृभ्यः स्वधा करोत्यप्यपस्तत्
 पितृयज्ञः सन्तिष्ठते यद्-भूतेभ्यो बलिं हरति तद्-भूतयज्ञः सन्तिष्ठते
 यद्ब्राह्मणेभ्योऽन्नं ददाति तन्मनुष्ययज्ञः सन्तिष्ठते यत्स्वाध्याय-
 मधीयी-तैकामप्यृचं यजुः-सामं वा तद्ब्रह्मयज्ञः सन्तिष्ठते
 यदृचोऽधीते पयसः कूल्या अस्य पितृन् स्वधा अभिवहन्ति
 यद्-यजूंषि घृतस्य कूल्या यत् सामानि सोम एभ्यः पवते
 यदथर्वाङ्गिरसो मधोः कूल्या यद्ब्राह्मणा-नीतिहासान्-पुराणानि
 कल्पान् गाथा नाराशंसीर्-मेदसः कूल्या अस्य पितृन् स्वधा
 अभिवहन्ति यदृचोऽधीते पय आहुतिभिरेव तद्-देवांस्तर्पयति
 यद्-यजूंषि घृताहुतिभिर्यत् सामानि सोमाहुतिभिर्-यदथर्वाङ्गिरसो
 मद्ध्वाहुतिभिर्-यद्ब्राह्मणा-नीतिहासान्-पुराणानि कल्पान् गाथा

नारा॒श॒सी॒र्-मे॒दा॒हु॒तिभि॒रेव॒ तद्-दे॒वा॒स्तर्प॑यति॒ त ए॒नन् तृ॒प्ता
आयु॑षा तेज॑सा वर्च॑सा श्रि॒या यश॑सा ब्रह्म॑वर्च॒सेना॒न्नाद्ये॑न च

तर्पयन्ति ॥ 10 (1) (No Korvai for this Anuvaakam) (A10)

2.1.11 अनुवाकं – 11

T.A. 2.11.1

ब्रह्म॑यज्ञेन॒ यक्ष्य॑माणः प्रा॒च्यां दि॒शि ग्रा॒माद॒छदि॒र्द्श उदी॑च्यां
प्रा॒गुदी॑च्यां वो॒दित॑ आ॒दित्ये॑ दक्षि॒णत॑ उप॒वीयो॑पविश्य॒ हस्ता॑ववनिज्य
त्रि॒राचा॑मेदि॒द्वः परि॑मृज्य॒ सकृ॑दुपस्पृश्य॒ शिरश्चक्षु॑षी॒ नासि॑के श्रो॒त्रे
हृद॑यमा॒लभ्य॒ यत् त्रि॒राचा॑मति॒ तेन॒ ऋचः॑ प्रीणाति॒ यदि॒द्वः परि॑मृजति॒
तेन॒ यजू॑षि यथ् सकृ॑दुपस्पृशति॒ तेन॒ सामा॑नि (यथ् सव्यं पाणि
पादौ प्रोक्षति) यच्छि॒रश्चक्षु॑षी॒ नासि॑के श्रो॒त्रे हृद॑यमा॒लभते॒
तेनाथ॑र्वाङ्गि॒रसो॑ ब्राह्म॑णा-नीतिहा॒सान् पु॒राणा॑नि कल्पा॒न् गाथा॑
नारा॒श॒सीः प्री॑णाति॒ दर्भा॑णां म॒हदु॑पस्तीर्योपस्थं कृ॒त्वा प्रा॒डासी॑नः
स्वाद्ध्य॑यायमधीयीता॒पां वा ए॒ष ओष॑धीना॒ रसो॑ यद्-दर्भाः
सर॑समेव ब्रह्म॑ कुरुते दक्षि॒णोत्त॑रौ पा॒णी (पा॒दौ) कृ॒त्वा
सप॑वि॒त्रावो॑मिति॒ प्रति॑पद्यत ए॒तद्वै यजु॑स्त्रयीं वि॒द्यां प्रत्ये॑षा

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

वागे॒तत्पर॒ममक्ष॑रं तदे॒तदृ॒चाऽभ्यु॑क्तमृ॒चो अक्ष॑रे पर॒मे व्यो॑मन्. यस्मिन्
दे॒वा अधि॑ विश्वे॒ निषे॑दुर्यस्तन्न वेद॒ किमृ॒चा करि॑ष्यति य इत्तद्विदुस्त
इ॒मे समा॑सत इति॒ त्रीने॒व प्रायु॑ङ्क्त भूर्भुवः॒स्वरि॑त्याहैतद्वै वाचः सत्यं
यदे॒व वाचः॑ सत्यं तत् प्रायु॑ङ्क्ताथ सावि॒त्रीं गाय॑त्रीं त्रिरन्वाह
पच्छो॑ऽर्धर्च॑शोऽन॒वान् स॒विता श्रियः॑ प्रसवि॒ता श्रिय॑मेवाप्नोत् यथो॑
प्र॒ज्ञात॑यैव प्रतिपदा॒ छन्दा॑ऽसि प्रतिपद्यते ॥ 11 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A11)

2.1.12 अनुवाकं – 12

T.A. 2.12.1

ग्रामे॒ मनसा॑ स्वा॒ध्याय॑मधीयीत दि॒वा नक्तं॑ वेति॒ ह स्मा॑ह शौच
आ॒हेय॑ उ॒तार॑ण्येऽबल॒ उत॑ वा॒चोत॑ तिष्ठन्नुत॒ व्रज॑न्नुतासीन॒ उत॑
शया॑नोऽधीयीतैव स्वा॒ध्यायं॑ तप॒स्वी पु॑ण्यो भवति॒ य एवं॑ वि॒द्वान्थ
स्वा॒ध्याय॑मधीते॒ नमो॑ ब्रह्म॒णे नमो॑ अस्त्व॒ग्नये॒ नमः॑ पृथि॒व्यै
नम॑ ओषधीभ्यः ।

नमो॑ वा॒चे नमो॑ वा॒चस्प॑तये॒ नमो॑ वि॒ष्णवे॑ बृ॒हते॑ करोमि ॥ 12 (2)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A12)

2.1.13 अनुवाकं – 13

T.A. 2.13.1

म॒द्ध्यन्दि॑ने प्र॒बल॑म॒धीयी॑तासौ खलु॒ वावै॑ष आ॒दित्यो॑
यद्ब्रा॒ह्मण॑स्तस्मात्तर्हि॒ तेक्षि॑ष्ठं तपति॒ तदेषा॑ऽभ्यु॒क्ता ॥
चि॒त्रं दे॒वाना॑मुदगा॒दनी॑कं चक्षु॒र्मित्र॑स्य वरुणस्याग्नेः ।
आऽप्रा॒द्यावा॑पृथि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ्च सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्चेति
स वा ए॒ष यज्ञः॑ स॒द्यः प्र॑तायते स॒द्यः सन्ति॑ष्ठते तस्य
प्रा॒ख्सा॒यम॑वभृ॒थो नमो॑ ब्रह्म॒ण इति॑ परि॒धानी॑यां त्रि॒रन्वा॑हाप॒ उप॑स्पृश्य
गृ॒हाने॑ति॒ ततो॑ यत्किं॒च द॑दाति॒ सा दक्षि॑णा ॥ 13 (3)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A13)

2.1.14 अनुवाकं – 14

T.A. 2.14.1

तस्य॒ वा ए॒तस्य॑ य॒ज्ञस्य॑ मेघो॒ हवि॑र्धानं॒ वि॒द्युद॑ग्निर्व॒र्षञ्च॑ ह॒विः
स्तनयि॑तुर्-वषट्कारो॒ यदव॑स्फूर्जति॒ सोऽनु॑वषट्कारो
वा॒युरा॒त्माऽमा॒वास्या॑ स्विष्ट॒कृद्य॑ ए॒वं वि॒द्वान्मे॒घे व॒र्षति॑ वि॒द्योत॑माने
स्तनय॑त्यव॒स्फूर्ज॑ति॒ पव॑माने वा॒याव॑मा॒वास्या॑या॒ स्वा॑द्ध्य॒याय॑म॒धीते॑
तप॑ ए॒व तत्त॑प्यते॒ तपो॑ हि स्वा॑द्ध्य॒याय॑ इत्यु॒त्तमं॑ नाक॒ञ्च रो॑हत्यु॒त्तमः॑

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

स॒मा॒ना॒नां॑ भ॒वति॑ या॒वन्त॑ ह॒ वा इ॒मां वित्त॑स्य पू॒र्णा द॒द॒त्स्व॒र्गं
ल॒ोकं॑ ज॒यति॑ ता॒वन्तं॑ ल॒ोकं॑ ज॒यति॑ भू॒या॒सं चाक्ष॑य्यं चाप पुन॒र्मृ॒त्युं
ज॒यति॑ ब्र॒ह्म॒णः सा॒यु॒ज्यं गच्छ॑ति ॥ 14 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A14)

2.1.15 अनुवाकं – 15

T.A. 2.15.1

तस्य॑ वा ए॒तस्य॑ य॒ज्ञस्य॑ द्वा॒वन॑द्ध्य॒यायौ॑ यदाऽऽत्माऽशु॒चिर्-यद्-देशः॑
समृ॑द्धिर्दै॒वता॑नि य एवं॑ वि॒द्वान् म॒हारा॑त्र उ॒षस्यु॑दि॒ते व्रज॑स्तिष्ठन्-
नासी॑नः श॒यानो॑ऽरण्ये ग्रा॒मे वा या॑वत्तर॒सः स्वा॑द्ध्य॒याय॑मधी॒ते सर्वा॑न्
ल॒ोकाञ्ज॑यति॒ सर्वा॑न् ल॒ोकान॑नृ॒णोऽनु॑ संच॒रति॑ तदे॒षाभ्यु॑क्ता ॥
अ॒नृणा॑ अ॒स्मिन्न॑नृ॒णाः पर॑स्मि॒स्तृती॑ये लो॒के अ॒नृणाः॑ स्याम ।
ये दे॒वया॑ना उ॒त पि॒तृया॑णाः सर्वा॑न् प॒थो अ॒नृणा॑ आक्षी॒येमे॒त्यग्निं॑
वै जा॒तं पा॒प्मा ज॒ग्राह॑ तंदे॒वा आ॒हुती॑भिः पा॒प्मान॑मपा॒घ्नन्-ना॒हुती॑नां
य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञस्य॑ दक्षि॒णाभि॑र्-दक्षि॒णानां॑ ब्रा॒ह्मणे॑न ब्रा॒ह्मण॑स्य॒ छन्दो॑भि
श्छ॒न्दसा॑ स्वा॒द्ध्याये॑नाप॒हत॑पाप्मा स्वा॒द्ध्यायो॑ दे॒वप॑वि॒त्रं वा ए॒तत्तं॑

ॐ॑ ऽनू॒त् सृ॒जत्य॑भा॒गो वा॒चि भव॑त्य॒भा॒गो ना॒के त॒देषा॑ऽभ्यु॒क्ता ॥
यस्ति॒त्याज॑ सखि॒विद॑ꣳ सखा॒यं न तस्य॑ वा॒च्यपि॑ भा॒गो अ॑स्ति ।
यदीꣳ शृ॒णोत्य॑ल॒कꣳ शृ॒णोति॑ न हि प्र॒वेद॑ सु॒कृत॑स्य पन्था॒मिति॑
तस्मा॑त् स्वा॒द्ध्यायो॑ऽद्ध्ये॒तव्यो॑ यं ँ॑ क्र॒तुम॑धी॒ते तेन॑ तेना॒स्येष्टं॑
भव॑त्य॒ग्नेर्-वा॒यो-रा॒दित्य॑स्य सा॒युज्यं॑ गच्छति॒ तदेषा॑ऽभ्यु॒क्ता ॥
ये अ॒र्वाङु॑त वा पु॒राणे वे॒दं वि॒द्वाꣳस॑म॒भितो॑ वदन्त्यादि॒त्यमे॒व ते
परि॑वदन्ति॒ सर्वे॑ अ॒ग्निं द्वि॒तीयं॑ तृ॒तीयं॑ च हꣳस॒मिति॑ याव॒तीर्वै
दे॒वता॑स्ताः सर्वा॑ वे॒दवि॑दि॒ ब्राह्म॑णे वसन्ति॒ तस्मा॑द् ब्राह्म॒णेभ्यो॑
वे॒दवि॑द्भ्यो दि॒वेदि॒वे नम॑स्कुर्यान्ना॒श्लीलं॑ की॒र्तये॑दे॒ता ए॒व दे॒वताः॑

प्रीणाति ॥ 15 (6) (No Korvai for this Anuvaakam) (A15)

2.1.16 अनुवाकं – 16

T.A. 2.16.1

रि॒च्यत॑ इ॒व वा ए॒ष प्रे॒व रि॒च्यते॑ यो या॒जय॑ति॒ प्रति॑ वा गृ॒ह्णाति॑
या॒जयि॑त्वा प्रति॒गृह्य॑ वाऽन॒श्नन्तिः॑ स्वा॒द्ध्यायं॑ वे॒दम॑धी॒यीत॑ त्रि॒रात्रं॑

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

ॐ॑ वा सा॒वित्रीं॑ गा॒यत्री॑-म॒न्वाति॑रेचयति॒ वरो॑ दक्षि॒णा वरे॑णै॒व वरः॑
स्पृ॒णोत्या॒त्मा हि वरः॑ ॥ 16 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A16)

2.1.17 अनुवाकं – 17

T.A. 2.17.1

दु॒हे ह॒ वा ए॒ष छ॒न्दा॑सि॒ यो या॒जय॑ति॒ स येन॑ य॒ज्ञक्र॑तुना॒ याज॑येथ्
सोऽर॑ण्यं॒ परेत्य॑ शु॒चौ देशे॑ स्वा॒द्ध्याय॑-मे॒वैन॑-म॒धीय॑न्नासी॒त
तस्या॑न॒शनं॑ दी॒क्षा स्था॑नमु॒पस॒द आ॑सन॒ सु॒त्या वाग्जु॑हूर्मन॑
उ॒पभृ॑द्धृति॒र्ध्रुवा॑ प्रा॒णो ह॒विः सा॒माध्व॑र्युः॒ स वा ए॒ष य॒ज्ञः
प्रा॒णदक्षि॑णोऽन॒न्तदक्षि॑णः॒ समृ॑द्धतरः ॥ 17 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A17)

2.1.18 अनुवाकं – 18

T.A. 2.18.1

क॒तिधा॑ऽवकी॒र्णी प्र॒विश॑ति॒ चतु॑र्ध॒र्धेत्या॑हुर्-ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ मरु॑तः
प्रा॒णैरि॑न्द्रं॒ बले॑न॒ बृह॑स्पतिं॒ ब्रह्म॑वर्च॒सेना॑ग्निमे॒वेतरे॑ण॒ सर्वे॑ण॒ तस्यै॑तां
प्रायश्चि॑त्तिं॒ वि॒दाञ्च॑कार॒ सुदे॑वः॒ काश्य॑पो॒ यो
ब्र॒ह्मचा॑र्य॒वकि॑रेद॒मावा॑स्याया॒ रात्र्या॑म॒ग्निं प्र॒णीयो॑पस॒माधा॑य

द्विरा॒ज्यस्यो॒पघा॑तं जु॒होति॑ का॒माव॑की॒र्णोऽस्म्य॑व॒कीर्णोऽस्मि॑ का॒म
का॒माय॑ स्वा॒हा का॒माभि॑द्रु॒ग्धोऽस्म्य॑भि॒द्रुग्धोऽस्मि॑ का॒म का॒माय॑
स्वा॒हेत्य॒मृतं॑ वा आ॒ज्यम॒मृतमे॒वात्मन्॑ ध॒त्ते हु॒त्वा प्र॑य॒ताञ्ज॒लिः
कवा॑तिर्य॒ङ्गु॒ग्निम॒भि म॑न्त्रयेत॒ सं मा॑ सिञ्चन्तु म॒रुतः॑ स॒मिन्द्रः॑
सं॒बृ॒हस्प॑तिः ।

सं मा॒ऽयम॒ग्निः सि॑ञ्च॒त्वायु॑षा च॒ बले॑न॒ चायु॑ष्मन्तं करोत॒ मेति॑ प्रति॒
हा॒स्मै म॒रुतः॑ प्रा॒णान् द॑धति॒ प्रती॑न्द्रो॒ बलं॑ प्रति॒ बृ॒हस्प॑तिर् ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं
प्रत्य॑ग्निरि॒तर॒थ्सर्व॑ सर्व॒तनु॑र्भू॒त्वा सर्व॑मायुरेति॒ त्रिर॑भि॒मन्त्र॑येत॒
त्रि॒षत्या॑ हि दे॒वा योऽपू॑त इ॒व म॑न्येत॒ स इ॒त्थं जु॑हुयादि॒त्थ—
म॒भि॒मन्त्र॑येत॒ पुनी॑त ए॒वात्मान॑—मायुरे॒वात्मन्॑ ध॒त्ते व॑रो दक्षि॒णा व॑रेणै॒व
व॒रं स्पृ॑णोत्या॒त्मा हि व॑रः ॥ 18 (2)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A18)

2.1.19 अनुवाकं – 19

T.A. 2.19.1

भूः प्र॒पद्ये॑ भु॒वः प्र॒पद्ये॑ स्वः प्र॒पद्ये॑ भूर्भु॒वःस्वः प्र॒पद्ये॑ ब्र॒ह्म प्र॒पद्ये॑
ब्र॒ह्मको॒शं प्र॒पद्ये॑ऽमृतं॒ प्र॒पद्ये॑ऽमृतको॒शं प्र॒पद्ये॑ चतु॒र्जालं॑ ब्र॒ह्मको॒शं यं॑

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

मृत्युर्नावपश्यति तं प्रपद्ये देवान् प्रपद्ये देवपुरं प्रपद्ये परीवृतो
वरीवृतो ब्रह्मणा वर्मणाऽहं तेजसा कश्यपस्य यस्मै नमस्तच्छिरो
धर्मो मूर्ध्नि ब्रह्मोत्तरा हनुर्यज्ञोऽधरा विष्णुर्हृदयं सम्वत्सरः
प्रजननमश्विनौ पूर्वपादावन्निर्मद्ध्यं मित्रावरुणा वपरपादावग्निः
पुच्छस्य प्रथमं काण्डं तत इन्द्रस्ततः प्रजापतिरभयं चतुर्थं स वा
एष दिव्यः शाक्वरः शिशुमारस्तं ह य एवं वेदाप पुनर्मृत्युं जयति
जयति स्वर्गं लोकं नाद्ध्वनि प्रमीयते नाप्सु प्रमीयते नाग्नौ
प्रमीयते नानपत्यः प्रमीयते लघ्वान्नो भवति ध्रुवस्त्वमसि ध्रुवस्य
क्षितमसि त्वं भूतानामधिपतिरसि त्वं भूतानां श्रेष्ठोऽसि त्वां
भूतान्युपपर्यावर्तन्ते नमस्ते नमः सर्वं ते **नमो नमः ॥

[***PaaTa Bhedam* – नमो नमः शिशुकुमाराय नमः] 19 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A19)

2.1.20 अनुवाकं – 20

T.A. 2.20.1

नमः प्रा॒च्यै दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒ नमो॑
दक्षि॑णायै दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒ नमः॑
प्र॒ती॒च्यै दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒ नमः॑
उ॒दी॒च्यै दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒ नमः॑
ऊ॒र्ध्वा॒यै दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒
नमो॑ऽध॒रायै॑ दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒
नमो॑ऽवा॒न्तरा॑यै दि॒शे या॒श्च दे॒वता॑ ए॒तस्यां॑ प्र॒तिव॑सन्त्ये ता॒भ्यश्च॑ नमो॒
नमो॑ गङ्गा॒यमु॒नयो॑र्म॒ध्ये ये व॑सन्ति ते मे प्रसन्नात्मानस्चिरं जीवितं
व॑र्धयन्ति नमो गङ्गा॒यमु॒नयो॑र्मु॒निभ्यश्च॑ नमो॒ नमो॑
गङ्गा॒यमु॒नयो॑र्मु॒निभ्यश्च॑ नमः ॥ 20 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A20)

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 20 Anuvaakams :-

(सह – रक्षा॑सि – यद् दे॒वाः स॒प्तद॑श – यददी॒व्यन् पञ्च॑द॒शा –
यु॒ष्टे च॑तु॒स्त्रिं॑शद् – वैश्वान॒राय॑ षड्वि॒ंशति॑र्-वा॒तर॑श॒ना ह –
कु॒श्मा॒ण्डै- र॒जान्. ह – पञ्च॑ – ब्र॒ह्म॒य॒ज्ञेन॑ – ग्रामे॑ – म॒द्ध्यन्दि॑ने
– तस्य॑ वै मे॒घ – स्तस्य॑ वै द्वौ – रिच्य॑ते – दु॒हे ह –
क॒ति॒धाऽव॑की॒र्णी – भूर् – नमः॑ प्राच्यै॑ वि॒ंशतिः॑)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

Cannot be derived as the vakyams in some of the Dasinis do not conform to the standard of 10 vakyams per Dasini. The same reason is applicable for non availability of Anuvaaka Korvai in some of the above Anuvaakams.

First and Last Padam in TA, 2nd Prapaatakam :-

(सह॑ वै – मु॒निभ्य॑श्च॒ नमः॑)

॥ हरिः॑ ओम् ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे आरण्यके द्वितीयः प्रपाठकः

समाप्तः ॥

=====

Appendix (of expansions)

T.A. 2.3.1 – "यन्मयि माता{17}"

यन्मयि माता गर्भे सति । एनश्चकार यत्पिता ।

अग्निर्मा तस्मादेनसः ॥ {17} ({17} appearing in T.B.3.7.12.3)

T.A. 2.3.1 – "यदा पिपेष{18}" "यदन्तरिक्षं{19}"

"यदाशसा{20}" "ऽतिक्रामामि{21}" "त्रिते देवा{22}"

यदा पिपेष मातरं पितरं । पुत्रः प्रमुदितो धयन् ।

अहिंसितौ पितरौ मया तत् । तदग्ने अनृणो भवामि ॥ {18}

({18} appearing in T.B.3.7.12.4)

यदन्तरिक्षं पृथिवीमुत द्यां । यन्मातरं पितरं वा जिहिंसिम ।

अग्निर्मा तस्मादेनसः ॥ {19}

({19} appearing in T.B.3.7.12.4)

यदाशसा निशसा यत्पराशसा । यदेनश्च कृमा नूतनं यत्पुराणं ।

अग्निर्मा तस्मादेनसः ॥ {20} ({20} appearing in T.B.3.7.12.4)

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

अतिक्रामामि॑ दुरि॑तं य॑देनः । ज॒हामि रि॒प्रं प॒रमे स॒धस्थे॑ । यत्र॒ यन्ति॑
सु॒कृ॒तो नापि॑ दु॒ष्कृतः॑ । तमा॑रोहामि सु॒कृतां॑ नु लो॒कं ॥ {21}
({21} appearing in T.B.3.7.12.5)

त्रि॒ते दे॒वा अ॑मृजतै॒-तदे॑नः । त्रि॒त ए॒तन्म॑नुष्ये॒षु मा॑मृजे ।
ततो॑ मा॒ यदि॑ कि॒ञ्चि॑दान॒शे । अ॒ग्नि॒र्मा तस्मा॑दे॒नसः॑ ॥ {22}
({22} appearing in T.B.3.7.12.5)

T.A. 2.3.1 – "दि॒वि जा॒ता{23}" "य॒दाप॑{24}"

दि॒वि जा॒ता अ॒प्सु जा॒ताः । या जा॒ता ओष॑धी॒भ्यः ।
अथो॑ या अ॒ग्नि॒जा आ॒पः । ता नः॑ शु॒न्धन्तु॑ शु॒न्धनीः॑ ॥ {23}

य॒दापो॑ न॒क्तं दुरि॑तं च॒राम॑ । यद्वा दि॒वा नू॒तनं॑ य॒त्पु॒राणं॑ ।
हि॒रण्य॑-व॒र्णास्त॑त उ॒त्पु॒नीत॑ नः ॥ {24}
(Both {23} and {24} appearing in T.B.3.7.12.6)

तैत्तिरीय आरण्यके द्वितीयः प्रपाठकः – (TA 2)

T.A. 2.3.1 – "इ॒मं मे॑ वरु॒ण{25}" "त॒त्त्वा या॒मि{26}"

इ॒मं मे॑ वरु॒ण श्रु॒धी ह॒वम॒द्या च॑ मृ॒डय॑ । त्वा॒मव॒स्युरा॑ च॒के ॥ {25}

त॒त्त्वा या॒मि ब्र॒ह्मणा॑ व॒न्दमा॒न-स्त॒दा शा॒स्ते य॒जमा॒नो ह॒विर्भिः॑ ।

अ॒हे॒डमा॒नो वरु॒णेह॑ बो॒द्ध्यु॒रुश॒स मा॒ न आ॒युः प्र॒मोषीः॑ ॥ {26}

(Both {25} and {26} appearing in T.S.2.1.11.6)

T.A. 2.3.1 – "त्वं नो॑ अ॒ग्ने{27}" "स॒त्त्वं नो॑ अ॒ग्ने{28}"

त्वं नो॑ अ॒ग्ने वरु॒णस्य॑ वि॒द्वान् दे॒वस्य॑ हे॒डोऽव॑ या॒सि सी॒ष्टाः ।

य॒जिष्ठो॑ वह्नि॒ तमः॑ शो॒शुचा॒नो वि॒श्वा द्वे॒षासि॑ प्र॒मुमु॒ग्ध्य॒स्मत् ॥ {27}

स त्वं॑ नो॒ अग्ने॑ऽव॒मो भ॒वोती॑ ने॒दिष्ठो॑ अ॒स्या उ॒षसो॑ व्यु॒ष्टौ ।

अ॒व य॒क्ष्व नो॑ वरु॒ण र॒राणो॑ वी॒हि मृ॒डीक॑ सु॒हवो॑ न ए॒धि ॥ {28}

(Both {27} and {28} appearing in T.S.2.5.12.3)

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

T.A. 2.3.1 – "त्वमग्ने अयासि{29}"

त्वमग्ने अयाऽसि । अया सन्मनसा हितः । अया सन् हव्यमूहिषे ।
अया नो धेहि भेषजम् । इष्टो अग्निराहुतः । स्वाहाकृतः पिपर्तु नः ।
स्वगा देवेभ्य इदं नमः ॥ {29} ({29} appearing in T.B.2.4.1.9)

T.A. 2.4.1 – "अव ते हेड{30}" "उदुत्तम{31}"

अव ते हेडो वरुण नमोभिरव यज्ञेभिरीमहे हविर्भिः ।
क्षयन्नस्मभ्यमसुर प्रचेतो राजन्नेनाऽसि शिश्रथः कृतानि ॥ {30}

उदुत्तमं वरुण पाशमस्मदवाऽधमं विमद्ध्यमञ् श्रथाय ।
अथा वयमादित्य व्रते तवाऽनागसो अदितये स्याम ॥ {31}

(Both {30} and {31} appearing in T.S.1.5.11.3)

T.A. 2.4.1 – "मिमं मे वरुण{32}"

इमं मे वरुण श्रुधी हवमद्या च मृडय । त्वामवस्युरा चके ॥ {32}
({32} appearing in T.S.2.1.11.6)

T.A. 2.4.1 – "तत्त्वा॑ यामि{33}"

{33} is same as {26} above

T.A. 2.4.1 – "त्वं नो॑ अग्ने{34}"

{34} is same as {27} above

T.A. 2.4.1 - "सत्त्वं नो॑ अग्ने{35}"

{35} is same as {28} above

तैत्तिरीय आरण्यकं—स्वाध्यायब्राह्मणं –(TA 2)

Details of Dasini & Vaakyams for Prapaatakam 2 (TA 2.1)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	1	1
Anuvakam 2	1	1
Anuvakam 3	1	17
Anuvakam 4	1	15
Anuvakam 5	1	34
Anuvakam 6	1	26
Anuvakam 7	1	1
Anuvakam 8	1	1
Anuvakam 9	1	1
Anuvakam 10	1	1
Anuvakam 11	1	1
Anuvakam 12	1	2
Anuvakam 13	1	3
Anuvakam 14	1	1
Anuvakam 15	1	6
Anuvakam 16	1	1
Anuvakam 17	1	1
Anuvakam 18	1	2
Anuvakam 19	1	1
Anuvakam 20	1	1
Total →	20	117

Total as per grantha books	22	117
----------------------------	----	-----

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

3 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके तृतीयः प्रपाठकः

3.1 तृतीयः प्रपाठकः – चातुर्होत्रचयनम्

3.1.1 अनुवाकं – 1

T.A.3.1.1

चित्तिः॑ सुक् । चित्त॑माज्यम् । वाग्वेदिः॑ । आधी॑तं ब॒र्हिः ।
केतो॑ अ॒ग्निः । वि॒ज्ञात॑म॒ग्निः । वाक्प॑तिर्होता॑ । मन॑ उपव॒क्ता ।
प्रा॒णो ह॒विः । सा॒मा॒ध्व॒र्युः () ॥ वाच॑स्पते वि॒धे नाम॑न् ।
वि॒धेम॑ ते नाम॑ । वि॒धेस्त्व॑-म॒स्माकं॑ नाम॑ । वाच॑स्पतिः सोमं॑ पिबतु ।
आ॒ऽस्मासु॑ नृ॒म्णं॑ धा॒त्स्वाहा॑ ॥ 1 (15) (अ॒ध्व॒र्युः पञ्च॑ च) (A1)

3.1.2 अनुवाकं – 2

T.A.3.2.1

पृ॒थि॒वी हो॒ता । द्यौर॑ध्व॒र्युः । रु॒द्रोऽग्नी॑त् । बृ॒हस्प॑तिरुपव॒क्ता ॥
वाच॑स्पते वा॒चो वी॒र्ये॑ण । संभृ॑तत-मे॒नाय॑क्ष्यसे ।

यज॑मानाय॒ वार्य॑म् । आ सु॒व॒स्कर॑स्मै । वा॒चस्प॑तिः सोमं पि॒बति॑ ।
ज॒जन॑दिन्द्र॒मिन्द्रि॑याय॒ स्वाहा॑ ॥ 2 (10) (पृ॒थि॒वी॒ हो॒ता द॑श) (A2)

3.1.3 अनुवाकं – 3

T.A.3.3.1

अ॒ग्निर्. हो॒ता । अ॒श्विना॑ऽध्व॒र्यू । त्वष्टा॑ऽग्नीत् । मि॒त्र उप॑व॒क्ता ॥
सोमः॑ सोम॒स्य पु॑रोगाः । शु॒क्रः शु॒क्रस्य॑ पु॒रोगाः ।
श्रा॒तास्त॑ इन्द्र॒ सोमाः॑ । वा॒तापे॑र्. हव॒नश्रु॑तः स्वाहा॑ ॥ 3 (8)

(अ॒ग्निर्. हो॒ताऽष्टौ) (A3)

3.1.4 अनुवाकं – 4

T.A.3.4.1

सू॒र्यं ते॑ चक्षुः॑ । वा॒तं प्रा॑णः । द्यां पृ॒ष्ठम् । अ॒न्तरि॑क्षमा॒त्मा ।
अ॒ङ्गैर् य॒ज्ञम् । पृ॒थि॒वीꣳ शरी॑रैः ॥ वा॒चस्प॑तेऽच्छि॒द्रया॑ वा॒चा ।
अच्छि॒द्रया॑ जु॒ह्वा । दि॒वि दे॒वावृ॑धꣳ हो॒त्रा मे॑रयस्व॒ स्वाहा॑ ॥ 4 (9)

(सू॒र्यं ते॑ न॒व) (A4)

तैत्तिरीय आरण्यकं— चातुर्होत्रचयनम् –(TA 3)

3.1.5 अनुवाकं – 5

T.A.3.5.1

महा॑ह॒विर् होता॑ । स॒त्यह॑वि॒रध्व॑र्युः । अ॒च्यु॑तपा॒जा अ॒ग्नी॑त् ।
अ॒च्यु॑तम॒ना उप॑व॒क्ता । अ॒ना॒धृष्य॑श्चा॒ प्रति॑धृष्यश्च॒ यज्ञ॑स्याभि॒गरौ ।
अ॒यास्य॑ उ॒द्गा॒ता ॥ वा॒चस्प॑ते ह॒द्वि॒धे ना॑मन् । वि॒धेम॑ ते॒ नाम॑ ।
वि॒धेस्त्व॑म॒स्माकं॑ ना॒म । वा॒चस्प॑तिः सोम॑मपात् () ।
मा दै॒व्यस्त॑न्तुः छेदि॒ मा म॑नुष्यः । नमो॑ दि॒वे ।
नमः॑ पृथि॒व्यै स्वा॒हा ॥ 5 (13) (अ॒पात् त्री॑णि च) (A5)

3.1.6 अनुवाकं – 6

T.A.3.6.1

वाग्घो॑ता । दी॒क्षा प॒त्नी । वा॒तोऽध्व॑र्युः । आ॒पोऽभि॑गरः । मनो॑ ह॒विः ।
तप॑सि जुहोमि ॥ भूर्भुव॑स्सुवः । ब्र॒ह्म स्व॑य॒म्भु ।
ब्र॒ह्मणे॑ स्वय॒म्भुवे॑ स्वा॒हा ॥ 6 (9) (वाग्घो॑ता न॒व) (A6)

3.1.7 अनुवाकं – 7

T.A.3.7.1

ब्रा॒ह्मण॑ एक॒हो॒ता । स॒ य॒ज्ञः । स॒ मे द॑दातु प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं य॑शः ।
य॒ज्ञश्च॑ मे भूयात् ॥ अ॒ग्निर् द्वि॑हो॒ता । स॒ भ॒र्ता ।

स॒ मे॑ द॒दातु॑ प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । भ॒र्ता च॑ मे भूयात् ॥

पृ॒थि॒वी त्रि॑हो॒ता । स प्र॑ति॒ष्ठा । 7 (10)

T.A.3.7.2

स॒ मे॑ द॒दातु॑ प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । प्र॒ति॒ष्ठा च॑ मे भूयात् ॥

अ॒न्त॒रि॒क्षं च॑तुर्हो॒ता । स वि॒ष्ठाः ।

स॒ मे॑ द॒दातु॑ प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । वि॒ष्ठाश्च॑ मे भूयात् ॥

वा॒युः पञ्च॑हो॒ता । स प्रा॑णः ।

स॒ मे॑ द॒दातु॑ प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । प्रा॑णश्च॑ मे भूयात् ॥ 8 (10)

T.A.3.7.3

च॒न्द्र॒माः ष॑ड्ढो॒ता । स ऋ॒तून् क॑ल्पयाति ।

स॒ मे॑ द॒दातु॑ प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । ऋ॒तव॑श्च॑ मे कल्पन्ताम् ॥

अ॒न्नं स॑प्तहो॒ता । स प्रा॑णस्य प्रा॒णः ।

स॒ मे॑ द॒दातु॑ प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः ।

प्रा॑णस्य॑ च॑ मे प्रा॒णो भू॑यात् ॥ द्यौ॒र॒ष्ट॒हो॒ता । सोऽ॒ना॒धृ॒ष्यः । 9 (10)

T.A.3.7.4

स॑ मे॑ ददा॒तु प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । अ॒ना॒धृ॒ष्यश्च॑ भूया॒सम् ॥
आ॒दि॒त्यो न॑व॒होता । स ते॑ज॒स्वी ।
स॑ मे॑ ददा॒तु प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः । ते॒ज॒स्वी च॑ भूया॒सम् ॥
प्र॒जाप॑तिर् द॒शहो॑ता । स इ॒दं सर्व॑म् ।
स॑ मे॑ ददा॒तु प्र॒जां प॒शून् पु॒ष्टिं यँ॑शः ।
सर्वं॑ च मे॑ भूयात् () ॥ 10 (10)

(प्र॒ति॒ष्ठा-प्रा॒णश्च॑ मे॑ भूया-द॒ना॒धृ॒ष्यः-सर्वं॑ च मे॑ भूयात्) (A7)

Special Korvai

(ब्रा॒ह्म॒णो य॒ज्ञोऽग्नि॑र्भ॒र्ता पृ॒थि॒वी प्र॒ति॒ष्ठाऽन्तरि॑क्षं वि॒ष्ठा वा॒युः
प्रा॒णश्च॑न्द्र॒मा ऋ॒तून॑न्नं स प्रा॒णस्य॑ प्रा॒णो द्यौर॑ना॒धृ॒ष्य आ॒दि॒त्यः
स ते॑ज॒स्वी प्र॒जाप॑तिः स इ॒दं सर्व॑म् सर्वं॑ च मे॑ भूयात्)

3.1.8 अनुवाकं - 8

T.A.3.8.1

अ॒ग्निर् य॒जुर्भिः॑ । स॒वि॒ता स्तो॒मैः॑ । इ॒न्द्र उ॒क्थाम॑दैः ।
मि॒त्राव॑रु॒णावा॒शिषा॑ । अ॒ङ्गिर॑सो धि॒ष्णियै॑र॒ग्निभिः॑ ।

म॒रुतः॑ स॒दोह॑वि॒दर्धा॑नाभ्याम् । आपः॑ प्रो॒क्षणी॑भिः ।

ओष॑धयो ब॒र्हिषा॑ । अ॒दि॒तिर्वे॒द्या॑ । सोमो॑ दी॒क्षया॑ ॥ 11 (10)

T.A.3.8.2

त्वष्टे॑द्धमे॒न । विष्णु॑र् य॒ज्ञेन॑ । वस॑व आ॒ज्येन॑ । आ॒दि॒त्या दक्षि॑णाभिः ।

विश्वे॑ दे॒वा ऊ॒र्जा । पू॒षा स्व॑गाका॒रेण॑ । बृ॒हस्प॑तिः पु॒रोध॑या ॥

प्र॒जाप॑तिरु॒द्धी॒थेन॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षं प॒वि॒त्रेण॑ । वा॒युः पा॒त्रैः () ।

अ॒ह॒७ श्र॒द्धया॑ ॥ 12 (11) (दी॒क्षया॑ – पा॒त्रैरेकं॑ च) (A8)

3.1.9 अनुवाकं – 9

T.A.3.9.1

से॒नेन्द्र॑स्य । धे॒ना बृ॒हस्प॑तैः । प॒त्थ्या पू॒ष्णः । वा॒ग्वा॒योः ।

दी॒क्षा सोम॑स्य । पृ॒थि॒व्यग्नेः॑ । वसू॑नां गा॒यत्री॑ । रु॒द्राणां॑ त्रि॒ष्टुक् ।

आ॒दि॒त्यानां॑ जग॑ती । विष्णो॑रनु॒ष्टुक् ॥ 13 (10)

T.A.3.9.2

वरु॑णस्य वि॒राट् । य॒ज्ञस्य॑ प॒ङ्क्तिः॑ । प्र॒जाप॑तेरनु॒मतिः॑ । मि॒त्रस्य॑ श्र॒द्धा ।

स॒वि॒तुः प्र॑सूतिः । सूर्य॑स्य म॒रीचिः॑ । च॒न्द्रम॑सो रोहि॒णी ।

ऋ॒षीणा॑मरु॒न्धती॑ । प॒र्जन्य॑स्य वि॒द्युत् । च॒तस्रो॑ दि॒शः () ।

च॒तस्रो॑ऽवा॒न्त॒रदि॒शाः । अ॒हश्च॑ रा॒त्रिश्च॑ । कृ॒षिश्च॑ वृ॒ष्टिश्च॑ ।

त्वि॒षि॒श्चा॒प॒चि॒ति॒श्च । आ॒प॒श्चौ॒ष॒ध॒य॒श्च ।

ऊ॒र्क्च॒ सू॒नृ॒ता च॒ दे॒वा॒नां प॒त्न॒यः ॥ 14 (16)

(अ॒नु॒ष्टु॒ग् – दि॒शः षट्च॑) (A9)

3.1.10 अनुवाकं – 10

T.A.3.10.1

दे॒व॒स्य॒ त्वा स॒वि॒तुः प्र॒स॒वे । अ॒श्वि॒नो॒र् बा॒हु॒भ्याम् ।

पू॒ष्णो ह॒स्ता॒भ्यां प्र॒ति॒गृ॒ह्णामि॑ ।

रा॒जा त्वा व॒रु॒णो न॒यतु॑ दे॒वि दक्षि॑णे॒ऽग्न॒ये हि॒र॒ण्यम् ।

ते॒ना॒मृ॒त॒त्व॒म॒श्याम् । व॒यो दा॒त्रे । म॒यो म॒ह्य॒म॒स्तु प्र॒ति॒ग्र॒ही॒त्रे ।

क इ॒दं क॒स्मा अ॒दात् । का॒मः का॒मा॒य । का॒मो दा॒ता । 15 (10)

T.A.3.10.2

का॒मः प्र॒ति॒ग्र॒ही॒ता । का॒मः॑ स॒मु॒द्र॒मा॒वि॒श । का॒मे॒न त्वा प्र॒ति॒गृ॒ह्णामि॑ ।

का॒मे॒त॒त्ते॑ । ए॒षा ते॑ का॒म दक्षि॑णा । उ॒त्ता॒न॒स्त्वा॑ऽऽङ्गी॒र॒सः प्र॒ति॒गृ॒ह्णा॒तु ।

सो॒मा॒य वा॒सः । रु॒द्रा॒य गा॒म् । व॒रु॒णा॒याश्च॑म् ।

प्र॒जा॒प॒त॒ये पु॒रु॒षम् । 16 (10)

T.A.3.10.3

मन॒वे॒ तल्प॑म् । त्वष्ट्रे॑ऽजाम् । पू॒ष्णेऽवि॑म् । निर्ऋ॑त्या अश्व॒तरग॑र्दभौ ।
हि॒मव॑तो ह॒स्तिन॑म् । ग॒न्ध॒र्वा-फ॑स॒राभ्यः-स्र॑गलङ्क॒रणे॑ ।
विश्वे॑भ्यो दे॒वेभ्यो॑ धान्य॑म् । वा॒चेऽन्न॑म् । ब्र॒ह्मण॑ ओ॒दन॑म् ।

समु॒द्राया॑पः । 17 (10)

T.A.3.10.4

उ॒त्ता॒नाया॑ङ्गीर॒सायानः॑ । वै॒श्वान॑राय रथ॑म् ॥
वै॒श्वान॑रः प्र॒त्न॒था ना॒कमा॑रुहत् । दि॒वः पृ॒ष्ठं भ॑न्द॒मानः सु॒मन्म॑भिः ।
स पू॒र्वव॑ज्ज॒नय॑ज्ज॒न्तवे॑ धन॑म् । स॒मान॑म॒ज्मा परि॑याति जा॒गृविः॑ ॥
राजा॑ त्वा वरु॒णो न॑यतु दे॒वि दक्षि॑णे वै॒श्वान॑राय रथ॑म् ।
तेना॑मृ॒तत्व॑म॒श्याम् । वयो॑ दा॒त्रे ।

मयो॑ म॒ह्यम॑स्तु प्रति॒ग्रही॑त्रे () । 18 (10)

T.A.3.10.5

क इ॒दं क॑स्मा अ॒दात् । का॒मः का॑माय । का॒मो दा॑ता ।
का॒मः प्रति॑ग्रही॒ता । का॒मः समु॑द्रमा॒विश॑ । का॒मेन॑ त्वा प्रति॑गृह्णामि ।

कामै॑त॒त्ते । ए॒षा ते काम॑ दक्षि॒णा ।

उ॒त्ता॒नस्त्वाऽऽङ्गी॑र॒सः प्र॒तिगृ॑ह्णातु ॥ 19 (9)

(दा॒ता – पु॒रुष॑ – मा॒पः – प्र॒तिग्र॑ही॒त्रे – +न॑व॒ च) (A10)

3.1.11 अनुवाकं – 11

T.A.3.11.1

सुव॑र्णं घ॒र्मं परि॑वेद वे॒नम् । इन्द्र॑स्या॒त्मानं॑ द॒शधा॑ चर॒न्तम् ।
अ॒न्तः स॒मुद्रे॑ म॒नसा॑ चर॒न्तम् । ब्र॒ह्माऽन्व॑विन्दद् द॒शहो॑ता॒रम॑र्णं ॥
अ॒न्तः प्र॒विष्टः॑ शा॒स्ता ज॑ना॒नाम् । एकः॑ स॒न्बहु॑धा वि॒चारः ।
श॒तꣳ शु॒क्राणि॑ यत्रै॒कं भ॑वन्ति । स॒र्वे वे॒दा यत्रै॒कं भ॑वन्ति ।
स॒र्वे हो॒तारो॑ यत्रै॒कं भ॑वन्ति ।
स॒ मान॑सी॒न आ॒त्मा ज॑ना॒नाम् । 20 (10)

T.A.3.11.2

अ॒न्तः प्र॒विष्टः॑ शा॒स्ता ज॑ना॒नाꣳ स॒र्वा॒त्मा ।
स॒र्वाः प्र॒जा यत्रै॒कं भ॑वन्ति ।
च॒तुर्हो॒तारो॑ यत्र स॒म्पदं॑ गच्छ॒न्ति दे॒वैः ।

स॒ मान॑सीन॒ आ॒त्मा॒ जना॑नाम् ॥ ब्र॒ह्मेन्द्र॑म॒ग्निं॒ जग॑तः प्र॒तिष्ठा॑म् ।
दि॒व आ॒त्मान॑ꣳ स॒वि॒तारं॒ बृह॑स्पतिम् ॥
चतु॑र्.हो॒तारं॒ प्र॒दिशोऽनु॑ क्लृ॒प्तम् । वा॒चो वी॒र्यं॑ तप॒साऽन्व॑विन्दत् ॥
अ॒न्तः प्र॒विष्टं॑ क॒र्तार॑मे॒तम् ।
त्वष्टा॑रꣳ रू॒पाणि॑ वि॒कुर्व॑न्तं वि॒पश्चि॑म् । 21 (10)

T.A.3.11.3

अ॒मृत॑स्य प्रा॒णं य॑ज्ञमे॒तम् । चतु॑र्.हो॒तृणा॑मा॒त्मानं॑ क॒वयो॒ निचि॑क्युः ॥
अ॒न्तः प्र॒विष्टं॑ क॒र्तार॑मे॒तम् । दे॒वानां॑ बन्धु॒ निहि॑तं गुहा॒सु ।
अ॒मृते॑न क्लृ॒प्तं य॑ज्ञमे॒तम् । चतु॑र्.हो॒तृणा॑मा॒त्मानं॑ क॒वयो॒ निचि॑क्युः ॥
श॒तं नि॒युतः॑ परि॒वेद॑ वि॒श्वा वि॒श्ववा॑रः । वि॒श्वमि॑दं वृ॒णाति॑ ।
इन्द्र॑स्या॒त्मा निहि॑तः पञ्च॑हो॒ता ।
अ॒मृतं॑ दे॒वाना॑मायुः प्र॒जाना॑म् ॥ 22 (10)

T.A.3.11.4

इन्द्र॑ꣳ रा॒जानꣳ स॒वि॒तार॑मे॒तम् । वा॒योरा॒त्मानं॑ क॒वयो॒ निचि॑क्युः ।
र॒श्मिꣳ र॒श्मी॑नां म॒द्ध्ये॒ तप॑न्तम् । ऋ॒तस्य॑ प॒दे क॒वयो॒ निपा॑न्ति ॥
य आ॑ण्डको॒शे भु॑वनं बि॒भर्ति॑ । अ॒निर्भि॑ण्णः सन्न॑थ लो॒कान् वि॒चष्टे॑ ॥

तैत्तिरीय आरण्यकं— चातुर्होत्रचयनम् –(TA 3)

यस्या॑ण्डको॒शः शु॒ष्ममा॒हुः प्रा॒णमु॒ल्बम् । तेन॑ क्लृ॒प्तोऽमृ॑तेना॒हमस्मि॑ ॥

सुव॑र्णं को॒शः रज॑सा॒ परी॑वृतम् ।

दे॒वानां॑ वसु॒धानीं॑ वि॒राज॑म् । 23 (10)

T.A.3.11.5

अमृ॑तस्य पू॒र्णान्ता॑मु॒ कलां॑ वि॒चक्ष॑ते । पाद॑ षड्ढो॒तुर्न॑ किला॒वि वि॒थ्से ॥

येन॑र्तवः पञ्च॒धोत॑ क्लृ॒प्ताः । उत॑ वा षड्॒धा मन॑सोत क्लृ॒प्ताः ।

तः षड्ढो॒तार॑मृ॒तुभिः॑ कल्प॑मानम् । ऋ॒तस्य॑ प॒दे क॒वयो॑ नि॒पान्ति॑ ॥

अ॒न्तः प्र॒विष्टं॑ क॒र्तार॑मे॒तम् । अ॒न्तश्च॒न्द्रम॑सि॒ मन॑सा॒ चर॑न्तम् ।

स॒हैव॑ स॒न्तं न॑ वि॒जान॑न्ति दे॒वाः ।

इन्द्र॑स्या॒त्मानः॑ शत॒धा च॑रन्तम् ॥ 24 (10)

T.A.3.11.6

इन्द्रो॑ रा॒जा ज॑गतो॒ य ई॒शः । स॒प्तहो॑ता स॒प्तधा॑ वि॒क्लृ॑प्तः ॥

प॒रेण॑ त॒न्तुं प॑रि॒षिच्य॑मानम् । अ॒न्तरा॑दि॒त्ये मन॑सा॒ चर॑न्तम् ।

दे॒वानां॑ हृद॒यं ब्र॑ह्माऽन्व॑विन्दत् ॥ ब्र॒ह्मैतद्ब्र॑ह्मण॒ उज्ज॑भार ।

अ॒र्कः॑ श्रो॒तन्तः॑ स॒रि॒रस्य॑ म॒द्ध्ये ॥ आ यस्मि॑न्त्स॒प्त पे॒रवः॑ ।

मे॒हन्ति॑ ब॒हु॒लाः॑ श्रि॒यम् । ब॒ह्व॒श्वामि॑न्द्र गो॒मती॑म् ॥ 25 (10)

T.A.3.11.7

अ॒च्यु॒तां ब॒हु॒लाः॑ श्रि॒यम् । स ह॒रिर्व॑सु॒वित्त॑मः । पे॒रुरि॑न्द्रा॒य पि॒न्वते ॥

ब॒ह्व॒श्वामि॑न्द्र गो॒मती॑म् । अ॒च्यु॒तां ब॒हु॒लाः॑ श्रि॒यम् ।

म॒ह्यमि॑न्द्रो नि॒यच्छ॑तु ॥ श॒तः॑ श॒ता अ॑स्य यु॒क्ता ह॑री॒णाम् ।

अ॒र्वा॒डा या॑तु व॒सु॒भी र॒श्मि॑रिन्द्रः । प्र॒म॒ह॒माणो॑ ब॒हु॒लाः॑ श्रि॒यम् ।

र॒श्मि॑रिन्द्रः स॒वि॒ता मे॑ नि॒यच्छ॑तु ॥ 26 (10)

T.A.3.11.8

घृ॒तं ते॒जो म॑धु॒मदि॑न्द्रि॒यम् । म॒य्य॒यम॑ग्नि॒र्दधा॑तु ॥

ह॒रिः प॑त॒ङ्गः प॑ट॒री सु॑प॒र्णः । दि॒वि॒क्षयो॑ न॒भसा॑ य ए॒ति ।

स न॑ इन्द्रः का॒मव॑रं द॒दातु॑ ॥ प॒ञ्चा॒रं च॒क्रं प॑रि॒वर्त॑ते पृ॒थु ।

हि॒र॒ण्य॒ज्योतिः॑ स॒रि॒रस्य॑ म॒द्ध्ये । अ॒ज॒स्रं ज्यो॑ति॒र्नभ॑सा॒ सर्प॑देति ।

स न॑ इन्द्रः का॒मव॑रं द॒दातु॑ ॥

स॒प्त यु॑ज्जन्ति र॒थमे॑कच॒क्रम् । 27 (10)

T.A.3.11.9

एको॑ अ॒श्वो॑ व॒हति॑ स॒प्तना॑मा । त्रि॒नाभि॑ च॒क्रम॑ज॒रम॑न॒र्वम् ।
येने॑मा वि॒श्वा भु॑वनानि तस्थुः ॥ भ॒द्रं प॑श्यन्त॒ उप॑सेदु॒रग्रे॑ ।
तपो॑ दी॒क्षामृ॑षयः सुव॒र्विदः॑ । ततः॑ क्ष॒त्रं ब॒लमो॑जश्च जा॒तम् ।
तद॒स्मै दे॒वा अ॒भि सं न॑मन्तु ॥ श्वे॒तꣳ र॒श्मिं बो॑भुज्यमा॒नम् ।
अ॒पां ने॒तारं॑ भुवनस्य गो॒पाम् ।
इन्द्रं॑ निचि॒क्युः प॒रमे॑ व्योमन् ॥ 28 (10)

T.A.3.11.10

रोहि॑णीः पिङ्ग॒ला ए॒करू॑पाः । क्षर॑न्तीः पिङ्ग॒ला ए॒करू॑पाः ।
श॒तꣳ स॒हस्रा॑णि प्र॒युता॑नि ना॒व्याना॑म् ॥ अ॒यं य॑श्चेतो र॒श्मिः ।
परि॑ स॒र्वमि॒दं जग॑त् । प्र॒जां प॒शून् ध॑नानि । अ॒स्माकं॑ द॒दातु॑ ॥
श्वे॒तो र॒श्मिः परि॑ स॒र्वं ब॒भूव॑ । सुव॒न्मह्यं॑ प॒शून् वि॒श्वरू॑पान् ॥
प॒तङ्ग॑म॒क्तम॑सुरस्य मा॒यया॑ ॥ 29 (10)

T.A.3.11.11

हृ॒दा प॑श्यन्ति म॒नसा॑ म॒नीषि॑णः । स॒मुद्रे॑ अ॒न्तः क॒वयो॑ विचक्षते ।
म॒रीची॑नां प॒दमि॑च्छन्ति वे॒धसः॑ ॥ प॒तङ्गो॑ वाचं म॒नसा॑ बिभर्ति ।

तां॑ गन्धर्वो॑ऽवदद् गर्भे॑ अन्तः । तां॑ द्योत॑माना॒ऽ स्व॒र्यं मनी॑षाम् ।
ऋ॒तस्य॑ प॒दे क॒वयो॑ नि॒पान्ति॑ ॥ ये ग्रा॒म्याः प॒शवो॑ वि॒श्वरू॑पाः ।
वि॒रूपाः॑ सन्तो॑ बहु॒धैक॑रूपाः ।

अ॒ग्निस्ता॑ अ॒ग्रे प्र॑मु॒मोक्तु॑ दे॒वः । 30 (10)

T.A.3.11.12

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जया॑ सम्॒विदा॑नः ॥ वी॒तऽ स्तु॑केस्तु॒के ।
यु॒वम॒स्मासु॑ निय॒च्छत॑म् । प्र॒प्र य॒ज्ञप॑तिं ति॒र ॥
ये ग्रा॒म्याः प॒शवो॑ वि॒श्वरू॑पाः । वि॒रूपाः॑ सन्तो॑ बहु॒धैक॑रूपाः ।
तेषा॑ऽ स॒प्ताना॑मिह रन्ति॒रस्तु॑ ।
रा॒यस्पोषा॑य सु॒प्रजा॑स्त्वाय सु॒वीर्या॑य ॥
य आ॒रण्याः॑ प॒शवो॑ वि॒श्वरू॑पाः ।
वि॒रूपाः॑ सन्तो॑ बहु॒धैक॑रूपाः () । 31 (10)

T.A.3.11.13

वा॒युस्ता॑ अ॒ग्रे प्र॑मु॒मोक्तु॑ दे॒वः । प्र॒जाप॑तिः प्र॒जया॑ सम्॒विदा॑नः ॥
इ॒डा॒यै सृ॒प्तं घृ॒तव॑च्चराच॒रम् । दे॒वा अ॒न्ववि॑न्दन्गुहा॑ हि॒तम् ॥
य आ॒रण्याः॑ प॒शवो॑ वि॒श्वरू॑पाः । वि॒रूपाः॑ सन्तो॑ बहु॒धैक॑रूपाः ।

तेषां सप्तानामिह रन्तिरस्तु ।

रायस्पोषाय सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय ॥ 32 (8)

(आत्मा जनानां – विकुर्वन्तं विपश्चिं – प्रजानां – वसुधानीं
विराजं – चरन्तं – गोमतीं – मे नियच्छ – त्वेकचक्रं – व्योमन्
– मायया – देव – एकरूपा – +अष्टौ च) (A11)

3.1.12 अनुवाकं – 12

T.A.3.12.1

सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्ठद्-दशाङ्गुलम् ॥

पुरुष एवेदं सर्वम् । यद्-भूतं यच्च भव्यम् । उतामृतत्वस्येशानः ।

यदन्नेनातिरोहति ॥ एतावानस्य महिमा ।

अतो ज्यायाञ्च पुरुषः । 33 (10)

T.A.3.12.2

पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥

त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः । पादोऽस्येहाभवात् पुनः ।

ततो विष्वङ् व्यक्रामत् ।

सा॒श॒ना॒न॒श॒ने॒ अ॒भि ॥ तस्मा॑द् वि॒रा॒ड॒जा॒य॒त । वि॒रा॒जो॒ अधि॑ पू॒रु॒षः ।
स जा॒तो अत्य॑रिच्यत । प॒श्चाद् भू॒मि॒मथो॑ पु॒रः ॥ 34 (10)

T.A.3.12.3

यत्पु॑रु॒षेण॑ ह॒विषा॑ । दे॒वा य॒ज्ञम॑तन्वत । व॒स॒न्तो अ॑स्यासी॒दाज्य॑म् ।
ग्री॒ष्म इ॒ध्मः श॒र॒द्ध॒विः ॥ स॒प्तास्या॑सन् परि॒धयः॑ ।
त्रिः स॒प्त स॒मिधः॑ कृ॒ताः । दे॒वा यद्-य॒ज्ञं त॑न्वा॒नाः ।
अ॒ब॒ध्नन् पु॑रु॒षं प॒शुम् ॥ तं य॒ज्ञं ब॒र्हिषि॑ प्रौक्षन् ।
पु॑रु॒षं जा॒तम॑ग्र॒तः ॥ 35 (10)

T.A.3.12.4

तेन॑ दे॒वा अ॑यजन्त । सा॒ध्या ऋ॑षयश्च॒ ये ॥
तस्मा॑द् य॒ज्ञाथ् स॑र्व॒हुतः॑ । स॒म्भृतं॑ पृषदाज्यम् ।
प॒शूँस्ताँश्च॑क्रे वा॒यव्यान् ।
आ॒र॒ण्यान् ग्रा॒म्याश्च॒ ये ॥ तस्मा॑द् य॒ज्ञाथ् स॑र्व॒हुतः॑ ।
ऋ॒चः सा॒मानि॑ ज॒ज्ञिरे॑ । छ॒न्दाँ॑सि ज॒ज्ञिरे॑ तस्मा॑त् ।
य॒जु-स्त॑स्मादजायत ॥ 36 (10)

T.A.3.12.5

तस्मा॑दश्वा॑ अजा॑यन्त । ये के॑ चो॒भया॑दतः । गावो॑ ह ज॒ज्ञिरे॑ तस्मात् ॥
तस्मा॑ ज्जा॒ता अजा॑वयः ॥ यत् पु॒रुषं॑ व्य॒दधुः॑ । क॒ति॒धा व्य॑कल्पयन् ।
मु॒खं कि॑मस्य॒ कौ बा॒हू । का॒वूरू॑ पा॒दावु॑च्येते ॥
ब्रा॒ह्म॒णोऽस्य॑ मु॒खमा॑सीत् । बा॒हू रा॑ज॒न्यः कृ॒तः । 37 (10)

T.A.3.12.6

ऊ॒रू तद॑स्य॒ यद्-वै॑श्यः । प॒द्भ्या॑ शू॒द्रो अजा॑यत ॥
च॒न्द्र॒मा मन॑सो जा॒तः । चक्षोः॑ सू॒र्यो अजा॑यत । मु॒खादि॑न्द्रश्चा॒ग्निश्च॑ ।
प्रा॒णाद् वा॒युरजा॑यत ॥ ना॒भ्या आ॑सीदन्त॒रिक्ष॑म् ।
शी॒र्ष्णो द्यौः॑ स॒मव॑र्तत । प॒द्भ्यां भू॑मिर् दि॒शः श्रो॑त्रात् ॥
तथा॑ लो॒का अ॑कल्पयन् ॥ 38 (10)

T.A.3.12.7

वे॒दाह॑मेतं पु॒रुषं॑ म॒हान्त॑म् । आ॒दि॒त्यव॑र्णं तम॒सस्तु॑ पा॒रे ।
सर्वा॑णि रू॒पाणि॑ वि॒चित्य॑ धी॒रः । ना॒मानि॑ कृ॒त्वाऽभि॑वदन्॒ यदा॑स्ते ॥
धा॒ता पु॒रस्ता॑द्यमु॒दाज॑हार । श॒क्रः प्र॑वि॒द्वान् प्र॑दि॒शश्च॑तस्रः ।
तमे॒वं वि॒द्वान॑मृ॒त इ॒ह भ॑वति । ना॒न्यः प॑न्था अ॒यना॑य विद्यते ॥

य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञम॑यजन्त दे॒वाः । तानि॑ ध॒र्माणि॑ प्रथ॒मान्या॑सन् () ।

ते ह॒ नाकं॑ म॒हि॒मानः॑ सचन्ते ।

यत्र॑ पूर्वे सा॒द्ध्याः सन्ति॑ दे॒वाः ॥ 39 (12) (पुरु॑षः – पुरो॑ – ऽग्रतो॑
– ऽजायत॑ – कृ॒तो – ऽकल्प॑यन् – ना॒सन् द्वे च॑) (A12)

Special Korvai

(ज्या॒यान॒धि पू॒रुषः॑) (अ॒न्यत्र॑ पु॒रुषः॑)

3.1.13 अनुवाकं – 13

T.A.3.13.1

अ॒द्भ्यः स॒म्भूतः॑ पृथि॒व्यै रसा॑च्च । वि॒श्वक॑र्मणः स॒मव॑र्तताधि ।

तस्य॑ त्वष्टा वि॒दध॑द्-रूपमेति । तत् पु॒रुष॑स्य वि॒श्वमा॑जानमग्रे ॥

वेदा॒हमे॒तं पु॒रुषं॑ म॒हान्त॑म् । आ॒दि॒त्यव॑र्णं तम॒सः पर॑स्तात् ।

तमे॒वं वि॒द्वान॒मृत॑ इ॒ह भ॑वति । नान्यः पन्था वि॒द्यते॑ऽयनाय ॥

प्र॒जाप॑तिश्चरति गर्भे अ॒न्तः । अ॒जाय॑मानो बहु॒धा वि॑जायते । 40 (10)

T.A.3.13.2

तस्य॑ धी॒राः परि॑जानन्ति योनि॑म् । मरी॑चीनां प॒दमि॑च्छन्ति वे॒धसः॑ ॥

यो दे॒वेभ्य॑ आ॒तप॑ति । यो दे॒वानां॑ पु॒रोहि॑तः । पूर्॒वो यो दे॒वेभ्यो॑ जा॒तः ।

तैत्तिरीय आरण्यकं— चातुर्होत्रचयनम् –(TA 3)

नमो॑ रु॒चाय॑ ब्रा॒ह्मये॑ ॥ रुचं॑ ब्रा॒ह्मं ज॒नय॑न्तः । दे॒वा अ॒ग्रे तद॑ब्रुवन् ।
यस्त्वै॒वं ब्रा॒ह्म॒णो वि॒द्यात् । तस्य॑ दे॒वा अस॑न्वशे () ॥
हीश्च॑ ते लक्ष्मीश्च॑ पत्न्यौ । अ॒हो॒रा॒त्रे पा॒र्श्वे । नक्ष॑त्राणि रू॒पम् ।
अ॒श्विनौ व्या॑त्तम् । इ॒ष्टं म॑निषाण ।
अ॒मुं म॑निषाण । सर्वं॑ म॑निषाण ॥ 41 (17)

(जा॒यते॑ – व॒शे स॒प्त च॑) (A13)

3.1.14 अनुवाकं – 14

T.A.3.14.1

भ॒र्ता सन् भ्रि॒यमा॑णो बि॒भर्ति॑ । ए॒को दे॒वो बहु॑धा नि॒विष्टः॑ ।
य॒दा भा॒रं तन्द्र॑यते स भ॒र्तुम् । नि॒धाय॑ भा॒रं पुन॑रस्तमेति ॥
तमे॒व मृ॒त्युम॑मृतं तमाहुः । तं भ॒र्तारं॑ तमु॒ गोप्ता॑रमाहुः ।
स भृ॒तो भ्रि॒यमा॑णो बि॒भर्ति॑ । य ए॒नं वैद॑ स॒त्येन॑ भ॒र्तुम् ॥
सद्यो॑ जा॒तमु॒त ज॑हात्येषः । उ॒तो ज॑रन्तं न ज॑हात्ये॒कम् ॥ 42 (10)

T.A.3.14.2

उ॒तो ब॒हूने॒कम॒हर्ज॑हार । अ॒तन्द्रो॑ दे॒वः स॒दमे॒व प्रा॑र्थः ॥
यस्त॒द्वेद॑ यत॒ आब॑भूव । स॒न्धां च॒ याꣳ स॒न्दधे॑ ब्र॒ह्मणै॑षः ।
र॒मते॑ तस्मिन्नु॒त जी॒र्णे श॑याने । नैनं॑ जहा॒त्यह॑स्सु पू॒र्व्येषु॑ ॥
त्वा॒मापो॑ अ॒नु सर्वा॑श्चरन्ति जा॒नतीः॑ । व॒थ्सं प॑यसा पु॒नानाः॑ ।
त्वम॒ग्निꣳ ह॒व्यवा॒हꣳ स॒मिन्त्से॑ ॥
त्वं भ॒र्ता मा॒तरि॑श्चा॒ प्रजा॑नाम् ॥ 43 (10)

T.A.3.14.3

त्वं यँ॒ज्ञस्त्व॑मु॒ वेवा॑सि सोमः । तव॑ दे॒वा ह॒वमा॑यन्ति सर्वे ॥
त्वमे॒कोऽसि॑ ब॒हूनु॒प्रवि॑ष्टः । नम॑स्ते अस्तु सु॒हवो॑ म ए॒धि ॥
नमो॑ वा॒मस्तु॑ शृ॒णुतꣳ ह॒वं मे॑ । प्रा॒णापा॑नावजि॒रꣳ संच॑रन्तौ ।
ह्व॑यामि वां ब्र॒ह्मणा॑ तू॒र्तमे॑तम् । यो मां॑ द्वेष्टि तं ज॒हि तं यु॑वाना ॥
प्रा॒णापा॑नौ स॒म्वि॑दानौ ज॒हितम्॑ ।
अ॒मुष्या॑सु॒ना मा॑ सं॒गसा॑थां () ॥ 44 (10)

T.A.3.14.4

तं मे दे॒वा ब्र॒ह्म॒णा स॒म्वि॒दानौ । व॒धाय॑ दत्तं तम॒हं ह॑नामि ॥
अस॑ज्ज॒जान॑ स॒त आ॒ब॒भूव॑ । यं यं॑ ज॒जान॑ स उ॒ गो॒पो अ॑स्य ।
यदा॑ भा॒रं त॒न्द्रय॑ते स भ॒र्तु॑म् । प॒रास्य॑ भा॒रं पु॒नर॑स्तमेति ॥
तद्वै त्वं प्रा॒णो अ॑भवः । म॒हान्भो॑गः प्र॒जाप॑तेः ।
भुजः॑ क॒रिष्य॑माणः । यद्दे॒वान्प्रा॑णयो न॒व () ॥ 45 (10)

(ए॒कं – प्र॒जा॒नां – ग॒सा॒थां – न॒व) (A14)

3.1.15 अनुवाकं – 15

T.A.3.15.1

हरि॑ हर॒न्तम॒नुय॑न्ति दे॒वाः । वि॒श्वस्ये॑शानं वृ॒षभं॑ म॒तीना॑म् ।
ब्र॒ह्म स॒रूप॑म॒नु मे॒दमा॑गात् । अ॒यनं॑ मा वि॒वधी॑र् वि॒क्रम॑स्व ॥
माच्छि॑दो मृ॒त्यो मा॑ व॒धीः । मा मे॒ बलं॑ वि॒वृहो॑ मा प्र॒मोषीः॑ ।
प्र॒जां मा मे॑ री॒रिष॑ आयु॒रुग्र॑ । नृ॒चक्ष॑सं त्वा ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥
सद्य॑श्च॒कमा॑नाय । प्र॒वे॒पा॒नाय॑ मृ॒त्यवे॑ ॥ 46 (10)

T.A.3.15.2

प्रा॒स्मा आ॒शा अ॒शृण्वन् । का॒मे॒ना॒ज॒न॒यन् पु॒नः ॥
का॒मे॒न मे का॒म आ॒गात् । हृ॒द॒याद् हृ॒द॒यं मृ॒त्योः ।
यद॒मी॒षाम॒दः प्रि॒यम् । तदै॒तू॒प मा॒मभि ॥
परं॑ मृ॒त्यो अनु॑ परे॒हि प॒न्था॒म् । यस्ते॒ स्व इ॒तरो॑ दे॒व॒या॒नात् ।
चक्षु॑ष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि ।
मा नः॑ प्र॒जाꣳ री॒रि॒षो मो॒त वी॒रान् () ॥ प्र पू॒र्व्यं मन॑सा व॒न्द॒मानः ।
ना॒ध॒मा॒नो वृ॒षभं॑ चर्ष॒णी॒नाम् । यः प्र॒जा॒ना॒मे॒क॒रा॒ण्मा॒नु॒षी॒णाम् ।
मृ॒त्युं य॑जे प्रथ॒म॒जा॒मृ॒तस्य॑ ॥ 47 (14)

(मृ॒त्य॒र्वे – वी॒राꣳश्च॒त्वारि॑ च) (A15)

3.1.16 अनुवाकं – 16

T.A.3.16.1

तर॒णिर् वि॒श्व॒दर्श॒तो ज्यो॒तिष्कृ॑द॒सि सू॒र्य । वि॒श्व॒मा॒भा॒सि रो॒च॒नम् ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसि॑ सू॒र्या॒य त्वा भ्रा॑ज॒स्वत ए॒ष ते यो॒निः सू॒र्या॒य
त्वा भ्रा॑ज॒स्वते ॥ 48 (3)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A16)

तैत्तिरीय आरण्यकं— चातुर्होत्रचयनम् –(TA 3)

3.1.17 अनुवाकं – 17

T.A.3.17.1

आ॒ प्या॒यस्व॑ म॒दि॒न्त॒म॒ सो॒म॒ वि॒श्वा॒भि॒रू॒ति॒भिः॑ ।

भ॒वा॒ नः॑ स॒प्र॒थ॒स्त॒मः॑ ॥ 49 (2)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A17)

3.1.18 अनुवाकं – 18

T.A.3.18.1

ई॒यु॒ष्टे॒ ये॒ पू॒र्व॒त॒रा॒म॒प॒श्य॒न् व्यु॒च्छ॒न्ती॑ मु॒ष॒सं॑ म॒र्त्या॑सः ।

अ॒स्मा॒भि॒रू॒ नु॒ प्र॒ति॒च॒क्ष्या॑ऽभू॒दो॒ ते॒ य॒न्ति॒ ये॒ अ॒प॒री॒षु॒ प॒श्या॑न् ॥ 50 (2)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A18)

3.1.19 अनुवाकं – 19

T.A.3.19.1

ज्यो॒ति॒ष्म॒तीं॑ त्वा सा॒दया॑मि ज्यो॒ति॒ष्कृ॒तं॑ त्वा सा॒दया॑मि ज्यो॒ति॒र्वि॒दं॑

त्वा सा॒दया॑मि भा॒स्व॒तीं॑ त्वा सा॒दया॑मि ज्व॒ल॒न्तीं॑ त्वा सा॒दया॑मि

म॒ल्म॒ला॒भ॒व॒न्तीं॑ त्वा सा॒दया॑मि दी॒प्य॑मा॒नां॑ त्वा सा॒दया॑मि रो॒च॑मा॒नां॑

त्वा सा॒दया॑म्यज॒स्रां॑ त्वा सा॒दया॑मि बृ॒हज्ज्यो॑ति॒षं॑ त्वा सा॒दया॑मि

बो॒ध॒य॒न्तीं॑ त्वा सा॒दया॑मि जा॒ग्र॒तीं॑ त्वा सा॒दया॑मि ॥ 51 (1)

(No Korvai for this Anuvaakam) (A19)

3.1.20 अनुवाकं – 20

T.A.3.20.1

प्र॒या॒साय॑ स्वा॒हाऽऽया॑साय॒ स्वा॒हा वि॒या॒साय॑ स्वा॒हा स॒म्य॑साय॒
स्वा॒हो॒द्या॒साय॑ स्वा॒हाऽव॑यासाय॒ स्वा॒हा शु॒चे स्वा॒हा शो॒काय॑ स्वा॒हा
तप्य॑त्वै स्वा॒हा तप॑ते स्वा॒हा ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॑ स्वा॒हा स॒र्व॒स्मै
स्वा॒हा ॥ 52 (1) (No Korvai for this Anuvaakam) (A20)

3.1.21 अनुवाकं – 21

T.A.3.21.1

चि॒त्त॒ꣳ स॒न्ता॒नेन॑ भ॒वं य॑क्ना रु॒द्रं त॒नि॒म्ना प॒शु॒पति॑ꣳ
स्थू॒ल॒हृ॒दये॒नाग्नि॑ꣳ हृ॒दये॒न रु॒द्रं लो॑हि॒तेन॑ श॒र्वं म॒त॒स्नाभ्यां॑
महा॑दे॒व॒म॒न्तः पा॒र्श्वेनौषि॑ष्ठ॒ह॒न॒ꣳ शि॒ङ्गी॒निको॑श्याभ्याम् ॥ 53 (1)
(No Korvai for this Anuvaakam) (A21)

तैत्तिरीय आरण्यकं— चातुर्होत्रचयनम् –(TA 3)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 21 Anuvaakams :-

(चित्तिः – पृथि – व्यग्निः – सूर्यं ते चक्षुर् – महाहविर्. होता –
वाग्धोता – ब्राह्मण एकहोता – ऽग्निर्यजुर्भिः – सेनेन्द्रस्य –
देवस्य – सुवर्णं घर्मः – सहस्रशीर्षा – ऽद्भ्यो – भर्ता –
हरिं – तरणि – राप्याय – स्वेयुष्टे ये – ज्योतिष्मतीं –
प्रयासाय – चित्त मेकविंशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(चित्ति – रग्निर्यजुर्भिः – रन्तः प्रविष्टः – प्रजापति – स्तस्य धीरा
– ज्योतिष्मतीं त्रिपञ्चाशत्)

First and Last Padam in TA, 3rd Prapaatakam :-

(चित्तिः – शिङ्गीनिकोऽयाभ्यां)

॥ हरिः ओम् ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे आरण्यके तृतीयः प्रपाठकः

समाप्तः ॥

तैत्तिरीय आरण्यके तृतीयः प्रपाठकः – (TA 3)

Details of Dasini & Vaakyams for Prapaatakam 3 (TA 3)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	1	15
Anuvakam 2	1	10
Anuvakam 3	1	8
Anuvakam 4	1	9
Anuvakam 5	1	13
Anuvakam 6	1	9
Anuvakam 7	4	40
Anuvakam 8	2	21
Anuvakam 9	2	26
Anuvakam 10	5	49
Anuvakam 11	13	128
Anuvakam 12	7	72
Anuvakam 13	2	27
Anuvakam 14	4	40
Anuvakam 15	2	24
Anuvakam 16	1	3
Anuvakam 17	1	2
Anuvakam 18	1	2
Anuvakam 19	1	1
Anuvakam 20	1	1
Anuvakam 21	1	1
Total →	53	501

Total as per grantha books Anuvaakam 21	53	Not given
---	----	-----------

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

4 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः

4.1 चतुर्थः प्रपाठकः – पितृमेधमन्त्राः

4.1.1 अनुवाकम् – 1

T.A.4.1.1

परे॒यु॒वा॒ꣳस॒म् प्र॒वतो॑ म॒हीर॑नु॒ बहु॒भ्यः॑ प॒न्था॑म॒नप॑स्प॒शान॑म् ।
वै॒व॒स्व॒त॒ꣳ स॒ङ्ग॑म॒नम् ज॑नाना॒म् य॑म॒ꣳ रा॒जान॑ꣳ ह॒विषा॑ दु॒वस्य॑त ॥
इ॒दम् त्वा॑ व॒स्त्रम् प्र॑थ॒मं न्वा॒ग॒न्नपै॑त॒दूह॑ यदि॒हाबि॑भः पु॒रा ।
इ॒ष्टा॒पूर्त॑म॒नु संप॑श्य दक्षि॒णाम् य॑था ते द॒त्तम् बहु॑धा वि ब॒न्धुषु॑ ॥
इ॒मौ यु॑न॒ज्मि ते॑ व॒ह्नी अ॑सु॒नीथा॑य वो॒ढवे॑ ॥
याभ्या॑म् य॒मस्य॑ सा॒दन॑ꣳ सु॒कृता॑म् चापि गच्छ॒तात् ॥
पू॒षा त्वे॒तश्च॑याव॒यतु॑ प्रवि॒द्वा-न॑न॒ष्टप॑शुर्-भु॒वन॑स्य गो॒पाः ।
स त्वै॒तेभ्यः॑ परि॒ददा॑त् पि॒तृभ्यो॑ऽग्नि॒र्दे॒वेभ्यः॑ सु॒विद॑त्रै॒भ्यः ॥

पू॒षे॒मा आ॒शा अनु॒वेद॒ सर्वाः॒ सो अ॒स्मा॒ अभय॑तमेन नेषत् ।
स्व॒स्ति॒दा अ॒घृ॒णिः॒ सर्व॑वी॒रो-ऽप्र॑युच्छन्पु॒र ए॒तु प्र॑वि॒द्वान् ॥ 1 (10)

T.A.4.1.2

आयु॑र्-वि॒श्वायुः॑ परि॒पास॑ति त्वा पू॒षा त्वा पा॒तु प्र॑प॒थे पु॒रस्ता॑त् ।
यत्रा॑सते सु॒कृ॒तो यत्र॑ ते य॒युस्तत्र॑ त्वा दे॒वः स॒वि॒ता द॑धातु ॥
भुव॑नस्य पत इ॒दं ह॒विः ॥ अ॒ग्नये॑ रयि॒मते॒ स्वाहा॑ ॥
पुरु॑षस्य स॒याव॑र्यपे॒दघा॑नि मृ॒ज्महे॑ ।
यथा॑ नो अ॒त्र ना॒परः पु॒रा ज॒रस॑ आय॒ति ॥
पुरु॑षस्य स॒याव॑रि वि ते प्रा॒णम॑सि स्र॒सम् ।
शरी॑रेण म॒हीमि॑हि स्व॒धये॑हि पि॒तृनु॑प प्र॒जया॒ऽस्मानि॑हाव॒ह ॥
मैव॑म् मा॒स्ता प्रि॑येऽहम् दे॒वी स॒ती पि॒तृलो॒कम् य॑दैषि ।
वि॒श्ववा॑रा न॒भसा॒ सम् व्य॑यन्त्यु॒भौ नो॑ लो॒कौ
पय॑साऽभ्याववृ॒थस्व ॥ 2 (10)

T.A.4.1.3

इ॒यम् ना॑री प॒तिलो॒कम् वृ॑णा॒ना नि॑प॒द्यत॒ उप॑ त्वा म॒र्त्यं प्रे॑तम् ।
वि॒श्वम् पु॒राण॑मनु॒ पाल॑यन्ती तस्यै॑ प्र॒जाम् द्र॑विणम् चे॒ह धे॑हि ॥

उदी॑र्ष्व॒ नार्य॑भि जी॒वलोक॑मि॒तासु॑मे॒तमु॑प॒शेष॑ ए॒हि ।
ह॒स्त॒ग्रा॒भस्य॑ दि॒धिषो॑स्त्वमे॒तत् प॑त्यु॒र्जनित्व॑म॒भि सं॑ब॒भूव॑ ॥
सु॒वर्ण॑ꣳ ह॒स्तादा॑द॒दाना॑ मृ॒तस्य॑ श्रि॒यै ब्र॑ह्म॒णे ते॑ज॒से ब॑लाय ।
अ॒त्रैव॑ त्वमि॒ह व॒यꣳ सु॒शेवा॑ वि॒श्वाः स्पृ॑धो अ॒भिमा॑ती॒र्जये॑म ॥
ध॒नुर् ह॒स्तादा॑द॒दाना॑ मृ॒तस्य॑ श्रि॒यै क्ष॒त्रायौ॑ज॒से ब॑लाय ।
अ॒त्रैव॑ त्वमि॒ह व॒यꣳ सु॒शेवा॑ वि॒श्वाः स्पृ॑धो अ॒भिमा॑ती॒र्जये॑म ।
म॒णिꣳ ह॒स्तादा॑द॒दाना॑ मृ॒तस्य॑ श्रि॒यै वि॒शे पु॑ष्प्यै ब॒लाय॑ ।
अ॒त्रैव॑ त्वमि॒ह व॒यꣳ सु॒शेवा॑ वि॒श्वाः स्पृ॑धो अ॒भिमा॑ती॒र्जये॑म ॥ 3 (10)

T.A.4.1.4

इ॒मम॑ग्ने च॒मस॑म् मा वि॒जी॒ह्वरः॑ प्रि॒यो दे॒वाना॑मु॒त सो॒म्याना॑म् ।
ए॒ष यश्च॑म॒सो दे॑व॒पान॑स्तस्मिन् दे॒वा अ॒मृता॑ मा॒दय॑न्ताम् ॥
अ॒ग्नेर्व॑र्म॒ परि॑ गो॒भिर्व्य॑यस्व॒ संप्रो॑र्णुष्व॒ मेद॑सा पी॒वसा॑ च ।
ने॒त्वा धृ॑ष्णुर् ह॒रसा॑ ज॒र्ह॒षाणो॑ दध॒द्-वि॒धक्ष्य॑न्-पर्य॒ङ्घ्या॑तै ॥
मै॒नम॑ग्ने वि॒दहो॑ माऽभि॒शोचो॑ माऽस्य॒ त्वच॑म् चि॒क्षिपो॑ मा शरी॒रम् ।
य॒दा शृ॑तम् क॒रवो॑ जा॒तवे॒दोऽथे॑मे॒नम् प्र॑हि॒णुता॑त् पि॒तृभ्यः॑ ॥

शृ॒तम् यँ॑ दा॒ कर॒सि जा॒तवे॒दोऽथे॒मेन॑म् परि॒दत्ता॑त् पि॒तृभ्यः॑ ।

य॒दा गच्छा॑त्य॒सुनी॑ति॒मेता॑मथा॒ दे॒वाना॑म् व॒शनी॑र्भ॒वाति॑ ॥

सूर्य॑म् ते चक्षु॑र्-गच्छ॒तु वा॑त॒मात्मा॑ द्याम् च गच्छ॑

पृ॒थि॒वीम् च॑ ध॒र्मणा॑ ।

अ॒पो वा गच्छ॑ यदि॒ तत्र॑ ते हि॒तमोष॑धीषु॒ प्र॒ति॒ति॒ष्ठा शरी॑रैः () ॥

अ॒जो भा॒गस्त॑प॒सा तम् त॑प॒स्व तम् ते॑ शो॒चिस्त॑प॒तु तम् ते॑ अ॒र्चिः ।

यास्ते॑ शि॒वास्त॑नु॒वो जा॒तवे॒दस्ता॑भिर्-वहे॒मꣳ सु॒कृता॑म् यत्र॑ लो॒काः ॥

अ॒यम् वै त्व॑म॒स्मादधि॑ त्वमे॒तद॑यम् वै तद॑स्य॒ योनि॑र॒सि ।

वैश्वा॑नरः पु॒त्रः पि॒त्रे लो॒ककृ॑-ज्जा॒तवे॒दो वहे॒मꣳ सु॒कृता॑म्

यत्र॑ लो॒काः ॥ 4 (14)

(वि॒द्वा-न॒भ्याव॑वृ॒थ्स्वा - भि॒मा॒ती॒र्जये॑म - शरी॑रैश्च॒त्वारि॑ च) (A1)

4.1.2 अनु॒वाकम् - 2

T.A.4.2.1

य ए॒तस्य॑ प॒थो गो॒प्तार॑स्तेभ्यः स्वाहा॒ य ए॒तस्य॑ प॒थो र॑क्षि॒तार॑स्तेभ्यः
स्वाहा॒ य ए॒तस्य॑ प॒थोऽभि॑र॒क्षि॒तार॑स्तेभ्यः स्वाहाऽऽ॒ख्यात्रे॑

तैत्तिरीय आरण्यकं— पितृमेधमन्त्राः –(TA 4)

स्वाहाऽपाख्यात्रे स्वाहाऽभिलालपते स्वाहाऽपलालपते स्वाहाऽग्नये
कर्मकृते स्वाहा यमत्र नाधीमस्तस्मै स्वाहा ॥
यस्त इद्धम् जभरथ् सिष्विदानो मूर्धनिम् वा ततपते त्वाया ।
दिवो विश्वस्माथ् सीमघायत उरुष्यः ॥
अस्मात्त्वमधि जातोऽसि त्वदयम् जायताम् पुनः ।
अग्नये वैश्वानराय सुवर्गाय लोकाय स्वाहा ॥ 5 (5)

(य एतस्य त्वत् पञ्च) (A2)

4.1.3 अनुवाकम् – 3

T.A.4.3.1

प्र केतुना बृहता भात्यग्निराविर्-विश्वानि वृषभो रौरवीति ।
दिवश्चिदन्तादुप मामुदानडपामुपस्थे महिषो ववर्द्ध ॥
इदंत एकम् पर ऊत एकम् तृतीयेन ज्योतिषा सम्विशस्व ।
सम्वेशनस्तनुवै चारुरेधि प्रियो देवानाम् परमे सधस्थे ॥
नाके सुपर्णमुप यत् पतन्तः हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा ।
हिरण्यपक्षम् वरुणस्य दूतम् यमस्य योनौ शकुनम् भुरण्युम् ॥

अति॑द्र॒व सा॒रमे॒यौ श्वा॒नौ च॒तुर॒क्षौ श॒बलौ सा॒धुना॑ प॒था ।
 अथा॑ पि॒तृन्त् सु॒विद॒न्नाꣳ अ॒पीहि॑ य॒मेन॑ ये स॒धमा॑द॒म् म॑द॒न्ति ॥
 यौ ते॑ श्वा॒नौ यम॑ र॒क्षितारौ॑ च॒तुर॒क्षौ प॒थिर॒क्षी नृ॒चक्ष॑सा ।
 ताभ्याꣳ राज॑न् परि॑ दे॒ह्येनꣳ स्व॒स्ति चा॑स्मा
 अन॑मी॒वम् च॑ धेहि ॥ 6 (10)

T.A.4.3.2

उ॒रुण॒सा-व॒सुतृ॒पा-वु॒लुम्ब॒लौ य॒मस्य॑ दू॒तौ च॒रतो॑ व॒शाꣳ अ॒नु ।
 ताव॑स्मभ्य॒म् दृ॒शये॑ सू॒र्याय॑ पुन॑र्दत् ताव॑सु॒मद्ये॑ह भ॒द्रम् ॥
 सोम॑ ए॒केभ्यः॑ प॒वते॑ घृ॒तमे॒क उपा॑सते ।
 येभ्यो॑ म॒धु प्र॒धाव॑ति ताꣳ-श्रि॒देवा॑पिगच्छ॒तात् ॥
 ये यु॒द्ध्यन्ते॑ प्र॒धने॑षु शू॒रासो॑ ये त॒नुत्य॑जः ।
 ये वा स॒हस्र॑दक्षि॒णास्ताꣳ श्रि॒देवा॑पिगच्छ॒तात् ॥
 तप॑सा ये अ॒नाधृ॑ष्या-स्तप॑सा ये सु॒वर्ग॑ताः ।
 तपो॑ ये च॒क्रिरे॑ म॒हत् ताꣳ-श्रि॒देवा॑पिगच्छ॒तात् ॥

अ॒श्म॒न्वती॑ रे॒वतीः॑ स॒ऽर॒भ॒द्ध्व-मु॒त्तिष्ठ॑त प्र॒तर॒ता स॒खायः॑ ।

अ॒त्रा ज॒हाम॑ ये अ॒स॒न्न॒शे॒वाः शि॒वान् व॒यम॒भि वा॒जानु॑त्तरेम ॥ 7 (10)

T.A.4.3.3

यद्वै दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ प॒वित्र॑ऽ सह॒स्र॒धा॒रम् वि॒त॒त॒म॒न्तरि॑क्षे ।

येना॒पुना॑दि॒न्द्रम॒नार्त॑-मा॒र्त्ये तेना॒हम् मा॑ऽ स॒र्वत॑नुम् पु॒नामि॑ ॥

या रा॒ष्ट्रात् प॒न्नाद॑प॒ यन्ति॑ शा॒खा अ॒भि॒मृ॒ता नृ॒पति॑मि॒च्छमा॑नाः ।

धा॒तुस्ताः॑ सर्वाः॑ प॒वने॑न पू॒ताः प्र॒जया॑ऽस्मा॒न्-र॒य्या वर्च॑सा

स॒ऽसृ॒जाथ॑ ॥

उ॒द्वय॑म् त॒मस॒स्प॒रि प॒श्यन्तो॑ ज्योति॒रुत्त॑रम् ।

दे॒वम् दे॒वत्रा॑ सूर्य॒मग॑न्म ज्योति॒रुत्त॑मम् ॥ धा॒ता पु॒नातु॑ स॒विता॑ पु॒नातु॑ ।

अ॒ग्नेस्ते॑जसा॒ सूर्य॑स्य वर्च॑सा ॥ 8 (8)

(धे - ह्यु॒त्तरे॑ - मा॒ष्टौ च॑) (A3)

4.1.4 अनुवाकम् – 4

T.A.4.4.1

यम् ते॑ अ॒ग्निमम॑न्थाम॒ वृष॑भाये॒व प॑क्तवे ।
इ॒मम् त॑ꣳ श॒मयाम॑सि क्षी॒रेण॑ चोद॒केन॑ च ॥
यन्त्वम॑ग्ने स॒मद॑ह॒स्त्वमु॑ निर्वा॒पया॑ पुनः ।
क्या॒म्बूर॑त्र जा॒यता॑म् पा॒कदू॒र्वा व्य॑ल्कशा ॥
शी॒तिके॑ शी॒तिका॑वति॒ ह्लादु॑के॒ ह्लादु॑कावति ।
मण्डू॒क्या सु॑सङ्ग॒मये॑मꣳ स्व॒ग्निꣳ श॑मय ॥
शम् ते॑ धन्व॒न्या आपः॑ श॒मु ते॑ सन्त्व॒नूक्याः॑ ॥
शम् ते॑ स॒मुद्रि॑या॒ आपः॑ श॒मु ते॑ सन्तु॒ वर्ष्याः॑ ॥
शम् ते॑ स्र॒वन्ती॑-स्त॒नुवे॑ श॒मु ते॑ सन्तु॒ कूप्याः॑ ।
शम् ते॑ नी॒हारो॑ व॒र्षतु॑ श॒मु पृ॒ष्वाऽव॑शीयताम् ॥ 9 (10)

T.A.4.4.2

अ॒व सृ॑ज पुन॒रग्ने॑ पि॒तृभ्यो॑ यस्त॒ आहु॑तश्चरति॒ स्वधा॑भिः ।
आयु॑र्वसान॒ उप॑ यातु॒ शेष॑ꣳ सङ्ग॑च्छताम् त॒नुवा॑ जा॒तवे॑दः ॥
सङ्ग॑च्छस्व पि॒तृभिः॑ सꣳ स्व॒धाभिः॑ स॒मिष्टा॑पूर्तेन॒ पर॑मे व्योमन् ।

यत्र भूम्यै वृणसे तत्र गच्छ तत्र त्वा देवः सविता दधातु ॥
 यत्ते कृष्णः शकुन आतुतोद पिपीलः सर्प उत वा श्वापदः ।
 अग्निष्टद्-विश्वादनृणम् कृणोतु सोमश्च यो ब्राह्मणमाविवेश ॥
 उत्तिष्ठात-स्तनुवꣳ सम्भरस्व मेह गात्रमवहा मा शरीरम् ।
 यत्र भूम्यै वृणसे तत्र गच्छ तत्र त्वा देवः सविता दधातु ॥
 इदम् त एकम् पर ऊत एकम् तृतीयेन ज्योतिषा सम्विशस्व ।
 सम्वेशन-स्तनुवै चारुरेधि प्रियो देवानाम् परमे सधस्थे () ॥
 उत्तिष्ठ प्रेहि प्रद्रवौकः कृणुष्व परमे व्योमन् ।
 यमेन त्वम् यम्या सम्विदानोत्-तमम् नाकमधि रोहेमम् ॥
 "अश्मन्वती रेवतीर्{36}" "यद्वै देवस्य सवितुः पवित्रम्{37}"
 "या राष्ट्रात् पन्ना{38}" "दुद्वयम् तमसस्परि{39}"
 "धाता पुनातु{40}" ॥
 अस्मात्त्वमधि जातोऽस्ययम् त्वदधिजायताम् ।
 अग्नये वैश्वानराय सुवर्गाय लोकाय स्वाहा ॥ 10 (15)

(अवशीयताꣳ – सधस्थे पञ्च च) (A4)

4.1.5 अनुवाकम् – 5

T.A.4.5.1

आ॒या॒तु दे॒वः सु॒म॒ना॒भि-रू॒ति॒भिर्-य॒मो ह॒वे॒ह प्र॒य॒ता॒भि॒र॒क्ता ।
आ॒सी॒द॒ताꣳ सु॒प्र॒य॒ते॒ह ब॒र्हि॒ष्य॒र्जा॒य जा॒त्यै म॒म श॒त्रु॒ह॒त्यै ॥
य॒मे इ॒व य॒त॒मा॒ने य॒दै॒त॒म् प्र॒वा॒म्भ॒रन् मा॒नु॒षा दे॒व॒य॒न्तः ।
आ॒सी॒द॒तꣳ स्व॒मु लो॒क॒म् वि॒दा॒ने स्वा॒स॒स्थे भ॒व॒त॒मि॒न्द॒वे नः ॥
य॒मा॒य सो॒मꣳ सु॒नु॒त य॒मा॒य जु॒हु॒ता ह॒विः ।
य॒मꣳ ह॒ य॒ज्ञो ग॒च्छ॒त्य॒ग्नि॒दू॒तो अ॒र॒ङ्क॒तः ॥
य॒मा॒य घृ॒त॒व॒द्ध॒वि॒र्जु॒हो॒त प्र च॒ तिष्ठ॒त ।
स नो॑ दे॒वेष्वा॒य॒म॒द्-दी॒र्घ॒मा॒युः प्र जी॒व॒से ॥
य॒मा॒य म॒धु॒म॒त्त॒मꣳ रा॒ज्ञे ह॒व्य॒म् जु॒हो॒त॒न ।
इ॒द॒म् न॒म ऋ॒षि॒भ्यः पू॒र्व॒जे॒भ्यः पू॒र्वे॒भ्यः प॒थि॒कृ॒द्भ्यः ॥ 11 (10)

T.A.4.5.2

योऽस्य॑ कौ॒ष्ठ्य॒ जग॑तः पा॒र्थि॒व॒स्यै॒क इ॒द्व॒शी ।
य॒म॒म् भ॒ङ्ग्य॒श्र॒वो गा॒य यो रा॒जाऽन॒प॒रो॒द्ध्यः ॥

य॒मम् गाय॑ भ॒ङ्ग्य॒श्रवो॑ यो रा॒जाऽन॒परो॒द्ध्यः॑ ।
 ये॒नापो॑ न॒द्यो ध॒न्वानि॑ ये॒न द्यौः॑ पृ॒थि॒वी दृ॒ढा ॥
 हि॒र॒ण्य॒क॒क्ष्यान्-थ्सु॒धुरान्॑. हि॒र॒ण्य॒क्षा-न॒यश्श॒फान्॑ ।
 अ॒श्वा-न॒नश्य॑तो दा॒नम् य॒मो रा॒जाऽभि॒तिष्ठ॑ति ॥
 य॒मो दा॑धार पृ॒थि॒वीं य॒मो वि॒श्वमि॒दम् जग॑त् ।
 य॒माय॑ स॒र्वमि॒त्रस्थे॑ यत् प्रा॒णद्-वा॒युरक्षि॑तम् ॥
 यथा॑ पञ्च॒ यथा॑ षड् यथा॑ पञ्च॒ दश॑र्षयः ।
 य॒मम् यो॑ वि॒द्याथ्स॑ ब्रू॒याद्य॒थैक॑ ऋ॒षिर्वि॒जान॑ते ॥ 12 (10)

T.A.4.5.3

त्रि॒क॒द्रु॒केभिः॑ प॒तति॑ षडु॒र्वी-रे॒कमि॒द्-बृ॒हत् ।
 गा॒य॒त्री त्रि॒ष्टुप्छ॒न्दा॒सि सर्वा॑ ता य॒म आ॒हिता॑ ॥
 अ॒हर॒हर्न॑यमा॒नो गा॒मश्च॒म् पु॒रुष॑म् जग॑त् ।
 वै॒व॒स्वतो॑ न तृ॒प्यति॑ पञ्च॒भिर्मा॒नवै॒र्यमः॑ ॥
 वै॒व॒स्वते॑ वि॒विच्य॑न्ते य॒मे रा॒जनि॑ ते ज॒नाः ।
 ये चे॒ह स॒त्येने॑च्छन्ते य उ॒ चानृ॑तवादि॒नः ॥

ते राजन्निह विविच्यन्तेऽथा यन्ति त्वामुप ।

देवाञ्च ये नमस्यन्ति ब्राह्मणाञ्चापचित्यति ॥

यस्मिन् वृक्षे सुपलाशे देवैः संपिबते यमः ।

अत्रा नो विश्वपतिः पिता पुराणा अनुवेनति () ॥ 13 (10)

(पथिकृद्भ्यो – विजानते – अनुवेनति) (A5)

4.1.6 अनुवाकम् – 6

T.A.4.6.1

वैश्वानरे हविरिदम् जुहोमि साहस्र-मुथ्सञ् शतधारमेतम् ।

तस्मिन्नेष पितरम् पितामहम् प्रपितामहम् बिभरत् पित्वमाने ॥

द्रप्सश्चस्कन्द पृथिवीमनु द्यामिमञ्च योनिमनु यश्च पूर्वः ।

तृतीयम् योनिमनु सञ्चरन्तम् द्रप्सम् जुहोम्यनु सप्त होत्राः ॥

इमञ् समुद्रञ् शतधारमुथ्सम् व्यच्यमानम् भुवनस्य मध्ये ।

घृतम् दुहानामदितिम् जनायाग्ने मा हिंसीः परमे व्योमन् ॥

अपेत वीत वि च सर्पतातो येऽत्र स्थ पुराणा ये च नूतनाः ।

अहोभिरद्भि-रक्तुभिर्-व्यक्तम् यमो ददा-त्ववसानमस्मै ॥

स॒वि॒तै॒तानि॒ शरी॑राणि पृथि॒व्यै मा॒तुरु॒पस्थ॒ आद॑धे ।

तेभि॑र्-यु॒ज्यन्ता॑-म॒घ्नियाः॒ ॥ 14 (10)

T.A.4.6.2

शु॒नम् वा॑हाः शु॒नम् ना॒राः शु॒नम् कृ॑षतु लाङ्ग॒लम् ।

शु॒नम् व॑र॒त्रा ब॑द्ध्यन्ता॒ऽशु॒न-म॒ष्ट्रा-मु॑दिङ्ग॒य शु॒नासी॑रा

शु॒नम॒स्मासु॑ ध॒त्तम् ॥

शु॒नासी॑रावि॒माम् वा॑चम् य॒द्-दि॒वि च॑क्र॒थुः प॑यः ।

तेने॑मा-मु॒पसि॑ञ्चतम् ॥

सी॒ते व॑न्दा॒महे॑ त्वा॒र्वाची॑ सु॒भगे॑ भव ।

यथा॑ नः सु॒भगा॑ स॒सि यथा॑ नः सु॒फला॑ स॒सि ॥

स॒वि॒तै॒तानि॒ शरी॑राणि पृथि॒व्यै मा॒तुरु॒पस्थ॒ आद॑धे ।

तेभि॑रदि॒ते श॑म् भव ॥

वि॒मु॒च्यद्ध्व॑-म॒घ्निया॑ दे॒वया॑ना॒ अता॑रिष्म॒ तम॑स॒स्पार॑म॒स्य ।

ज्योति॑रापाम॒ सु॒वर॑गन्म () ॥ 15 (10)

T.A.4.6.3

प्र वा॒ता वा॒न्ति प॒तय॑न्ति वि॒द्युत॑ उदोष॑धीर्जिहते॑ पि॒न्वते॑ सु॒वः ।
 इ॒रा वि॒श्वस्मै॑ भुव॑नाय जायते॑ यत् प॒र्जन्यः॑ पृथि॒वीꣳ रे॒तसा॑ऽवति ॥
 यथा॑ य॒माय॑ हा॒र्म्य-मव॑पन् पञ्च॑मा॒नवाः॑ ।
 ए॒वम् 'व॑पामि हा॒र्म्यम् 'यथा॑ऽसाम जी॒वलो॒के भू॑रयः ॥
 चि॒तः स्थ॑ परि॒चित ऊ॒र्ध्वचि॑तः श्रय॑द्ध्वम् पि॒तरो॑ दे॒वता॑ ॥
 प्र॒जाप॑तिर्वः सादय॑तु तया॑ दे॒वतया॑ ॥
 "आ प्या॑यस्व{41}" "सम् ते{42}" ॥ 16 (7)

(अ॒घ्निया॑ – अ॒गन्म॑ – +स॒प्त च॑) (A6)

4.1.7 अनु॒वाकम् – 7

T.A.4.7.1

उ॒त्ते त॑भ्नोमि पृथि॒वीम् त्वत्प॑री॒मम् 'लो॒कम् नि॒दध॑न्मो अ॒हꣳ रि॒षम् ।
 ए॒ताꣳ स्थू॑णाम् पि॒तरो॑ धा॒रय॑न्तु तेऽत्रा॑ य॒मः सा॒दना॑त्ते मि॒नोतु॑ ॥
 उ॒प॒सर्प॑ मा॒तरम्॑ भू॒मिमे॑ता-मु॒रुव्य॑च॒सम् पृथि॒वीꣳ सु॒शेवा॑म् ।
 ऊ॒र्णम्र॑दा यु॒वति॑र् दक्षि॑णावत्येषा॒ त्वा पा॑तु निर्ऋ॑त्या उ॒पस्थे॑ ॥
 उ॒च्छ्म॑ञ्चस्व पृथि॒वि मा वि॑बा॒धिथाः॑ सू॒पाय॑नाऽस्मै भव॑ सू॒पव॑ञ्च॒ना ।

मा॒ता पु॒त्रम् य॑था सि॒चाऽभ्ये॑नम् भू॒मि वृ॑णु ॥
उ॒च्छ॒मज्ज॑माना पृ॒थि॒वी हि ति॑ष्ठसि स॒हस्र॑मि॒त उप॑ हि श्रय॑न्ताम् ।
ते गृ॒हासो॑ मधु॒श्रुतो॑ वि॒श्वाहा॑स्मै शर॒णाः स॒न्त्वत्र॑ ॥
ए॒णीर्द्वा॑ना ह॒रिणी॑रर्जु॒नीः स॒न्तु धे॑नवः ।
ति॒लव॑त्सा ऊ॒र्जम॑स्मै दुहा॒ना वि॒श्वाहा॑ स॒न्त्वन॑पस्फुरन्तीः ॥ 17 (10)

T.A.4.7.2

ए॒षा ते य॑मसा॒दने॑ स्व॒धा नि॑धीयते गृ॒हे । अ॒क्षि॒तिर्ना॑म ते असौ ॥
इ॒दम् पि॒तृभ्यः॑ प्र॒भरे॑म ब॒र्हिर् दे॒वेभ्यो॑ जी॒वन्त॑ उत्त॒रम् भ॑रेम ।
तत्त्व॑मारोहा॒सो मे॒घ्यो भ॑वम् य॒मेन॑ त्वम् य॒म्या स॑म्वि॒दानः॑ ॥
मा त्वा वृ॒क्षौ सं॑बाधि॒ष्टाम् मा मा॒ता पृ॒थि॒वि त्वम् ।
पि॒तृन् हि यत्र॑ गच्छा॒स्येधा॑सम् य॒मरा॑ज्ये ॥
मा त्वा वृ॒क्षौ सं॑बाधे॒थाम् मा मा॒ता पृ॒थि॒वी म॒ही ।
वै॒वस्व॑तः हि गच्छा॒सि य॑मरा॒ज्ये वि॑राजसि ॥
न॒ळम् प्ल॑वमारो॒हैत॑म् न॒ळेन॑ प॒थोऽन्वि॑हि ।
स त्वम् न॒ळप्ल॑वो भू॒त्वा स॒न्तर॑ प्र॒तरो॑त्तर ॥ 18 (10)

T.A.4.7.3

स॒वि॒तै॒तानि॑ श॒री॒राणि॑ पृ॒थि॒व्यै मा॒तु॒रु॒प॒स्थ आ॒द॒धे ।

ते॒भ्यः पृ॒थि॒वि श॒म् भ॒व ॥

षड्ढो॒ता सूर्य॑म् ते चक्षु॑र् गच्छ॒तु वा॒त॒मा॒त्मा द्या॑म् च गच्छ॑ पृ॒थि॒वीम्
च ध॒र्म॒णा ।

अ॒पो वा गच्छ॑ यदि तत्र ते हि॒त॒मोष॑धीषु प्र॒ति॒ति॒ष्ठा श॒री॒रैः ॥

प॒र॒म् मृ॒त्यो अ॒नु प॒रे॒हि प॒न्था॒म् य॑स्ते स्व इ॒त॒रो दे॒व॒या॒नात् ।

चक्षु॑ष्मते शृण्व॒ते ते ब्र॑वीमि मा नः प्र॒जाꣳ री॑रिषो मोत वी॒रान् ॥

श॒म् वा॒तः शꣳ हि ते घृ॒णिः श॒मु ते स॒न्त्वोष॑धीः ।

क॒ल्प॒न्ता॒म् मे दि॒शः श॒ग्माः ॥

पृ॒थि॒व्या॒स्त्वा लो॒के सा॒द॒या॒म्य॒मुष्य॑ श॒र्मा॑सि पि॒त॒रो दे॒वा॒ता () ।

प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा सा॒द॒य॒तु तया॑ दे॒व॒तया॑ ॥

अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य त्वा दि॒व॒स्त्वा दि॒शाम् त्वा ना॑क॒स्य त्वा पृ॒ष्ठे ब्र॒ध्न॒स्य

त्वा वि॒ष्ट॒पे सा॒द॒या॒म्य॒मुष्य॑ श॒र्मा॑सि पि॒त॒रो दे॒वा॒ता ।

प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा सा॒द॒य॒तु तया॑ दे॒व॒तया॑ ॥ 19 (12)

(अ॒न॒प॒स्फुर॑न्ती – रु॒त्तर – दे॒वत॑या द्वे च) (A7)

4.1.8 अनुवाकम् – 8

T.A.4.8.1 (page no 440)

अ॒पू॒प॒वा॒न् घृ॒त॒वाꣳश्च॑रु॒रेह॑ सी॒द॒तू॒त्त॒भ्नु॒वन् पृ॑थि॒वी॒म् द्या॒मु॒तो॒परि॑ ।

यो॒नि॒कृ॒तः प॒थि॒कृ॒तः स॒पर्य॑त॒ ये दे॒वा॒ना॒म् घृ॒त॒भा॒गा इ॒ह स्थ॑ ।

ए॒षा ते॑ य॒म॒सा॒दने॑ स्व॒धा नि॒धी॑यते गृ॒हेऽसौ॑ ।

द॒शाक्ष॑रा ताꣳ रक्ष॑स्व॒ ताम् गो॑पा॒य॒स्व॒ ताम् ते॒ परि॑ द॒दामि॑ त॒स्याम् त्वा॒
मा द॑भन् पि॒तरो॑ दे॒वता॑ ।

प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा सा॒दय॑तु॒ तया॑ दे॒वत॑या ॥

अ॒पू॒प॒वाꣳ-ञ्छृ॒त॒वा॒न्-क्षी॒र॒वा॒न्-द॒धि॒वा॒न्-म॒धु॒माꣳ-श्च॑रु॒रेह॑

सी॒द॒तू॒त्त॒भ्नु॒वन्-पृ॑थि॒वी॒म् द्या॒मु॒तो॒परि॑ ।

यो॒नि॒कृ॒तः प॒थि॒कृ॒तः स॒पर्य॑त॒ ये दे॒वा॒नाꣳ शृ॒त॒भा॒गाः क्षी॒र॒भा॒गा

द॒धि॒भा॒गा म॒धु॒भा॒गा इ॒ह स्थ॑ ।

ए॒षा ते॑ य॒म॒सा॒दने॑ स्व॒धा नि॒धी॑यते गृ॒हेऽसौ॑ ।

श॒ताक्ष॑रा स॒हस्राक्ष॑रा-ऽयु॒ताक्ष॑रा-ऽच्यु॒ताक्ष॑रा तां॑ रक्ष॒स्व ता॒म्
गो॑पाय॒स्व ता॒म् ते परि॑ददामि॒ तस्या॑म् त्वा॒ मा द॑भन्
पि॒तरो॑ दे॒वता॑ ॥

प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादय॒तु तया॑ दे॒वतया॑ ॥ 20 (10)

(अ॒पूप॑वा॒नसौ॑ द॒श) (A8)

4.1.9 अनुवाकम् – 9

T.A.4.9.1

ए॒तास्ते॑ स्व॒धा अ॒मृताः॑ करोमि॒ यास्ते॑ धा॒नाः परि॑कि॒राम्य॑त्र ।
तास्ते॑ य॒मः पि॒तृभिः॑ सम्॒विदा॑नोऽत्र धे॒नूः का॑म॒दुघाः॑ करोतु ॥
त्वा॒मर्जु॑नौष॒धीना॑म् पयो॑ ब्र॒ह्माण॑ इ॒द्विदुः॑ ।
ता॒साम् त्वा॒ मद्द॑ध्यादाददे च॒रुभ्यो॑ अ॒पिधा॑तवे ॥
दूर्वा॑णां स्त॒म्बमा॑हरैता॒म् प्रि॒यत॑मा॒म् मम॑ ।
इ॒माम् दि॑शम् म॒नुष्या॑णाम् भूयि॒ष्ठाऽनु॑ वि रो॒हतु॑ ॥
का॒शानां॑ स्त॒म्बमा॑हर रक्ष॒साम॑प॒हत्यै॑ ।
य ए॒तस्यै॑ दि॒शः प॑रा॒भव॑न्नघा॒यवो॑ यथा॒ ते ना॑भवान् पुनः॑ ॥

दर्भा॒णां॑ स्त॒म्बमा॑हर॒ पित॑र॒णामो॑षधीम् प्रि॒याम् ।

अ॒न्वस्यै॑ मूलम् जी॒वा॒दनु॑ काण्ड॒मथो॑ फलम् ॥ 21 (10)

T.A.4.9.2

"लो॒कम् पृ॑ण{43}" "ता अ॒स्य सू॒द॒दोह॑सः{44}" ॥

शम् वा॒तः श॒हि ते॒ घृ॒णिः श॒मु ते स॒न्त्वो॑षधीः ।

कल्प॑न्ताम् ते दि॒शः सर्वाः॑ ॥ इ॒दमे॒व मेतो॑ऽप॒रामा॑र्ति॒मारा॑म काञ्च॒न ।

तथा॒ तद॑श्चि॒भ्याम् कृ॒तम् मि॒त्रेण॑ वरु॒णेन॑ च ॥

वर॑णो वा॒रया॑दि॒दम् दे॒वो व॒नस्प॑तिः ।

आ॒र्त्यै नि॒र॒ऋत्यै॑ द्वे॒षाच्च॑ व॒नस्प॑तिः ॥

वि॒धृति॑र॒सि वि॒धा॒रया॑स्मद॒घा द्वे॒षा॒सि श॒मि श॒मया॑स्मद॒घा द्वे॒षा॒सि

यव॑ य॒वया॑स्मद॒घा द्वे॒षा॒सि ॥

पृ॒थि॒वीम् ग॑च्छा॒न्तरि॑क्षम् गच्छ॒ दि॒वम् ग॑च्छ॒ दि॒शो ग॑च्छ॒ सु॒वर्ग॑च्छ॒

सु॒वर्ग॑च्छ॒ दि॒शो ग॑च्छ॒ दि॒वम् ग॑च्छा॒न्तरि॑क्षम् गच्छ॒ पृ॒थि॒वीम् ग॑च्छा॒पो

वा ग॑च्छ॒ यदि॑ तत्र॒ ते हि॒तमो॑षधीषु॒ प्र॒ति॒ति॒ष्ठा शरी॑रैः ॥

"अ॒श्मन्व॑ती रेव॒तीर्{43}" "य॒द्वै दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ प॒वित्र॑म्{44}"

"यँ॑ रा॒ष्ट्रात्प॒न्ना{45}" "दु॒द्वय॑म् तम॒सस्परि॑{46}"

धा॒ता पु॒नातु॑{47}"() ॥ 22 (10)

(अथो॑ फ॒लम् – धा॒ता पु॒नातु॑) (A9)

4.1.10 अनुवाकम् – 10

T.A.4.10.1

आ॒रोह॑तायुर्-ज॒रस॑म् गृणा॒ना अ॒नुपूर्व॑म् यँत॑मा॒ना यति॑ष्ट ।

इ॒ह त्व॑ष्टा सु॒जनि॑मा सु॒रलो॑ दी॒र्घमा॑युः क॒रतु॑ जी॒वसे॑ वः ॥

यथाऽहा॑न्यनुपूर्वम् भव॑न्ति यथ॑र्तव ऋ॒तुभिर्-य॑न्ति क्लृ॒प्ताः ।

यथा न पूर्व॑मप॒रो जहा॑त्ये॒वा धा॒तरा॑यू॒षि क॑ल्पयैषाम् ॥

न हि ते अ॒ग्ने त॒नुवै॑ क्रू॒रम् च॒कार॑ म॒र्त्यः ।

क॒पिर्-ब॑भ॒स्ति ते॒ज॒नम् पु॒नर्ज॑रायु गौ॒रिव॑ ।

अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम॑ग्ने शु॒शुद्ध्य॑ र॒यिम् ।

अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् मृ॒त्यवे॑ स्वाहा ॥

अ॒न॒ड्वा॒ह-म॒न्वा॒रभा॒महे॒ स्व॒स्तये॑ ।

स न॒ इन्द्र॑ इव॒ दे॒वेभ्यो॑ वह्निः॒ संपा॑रणो भव ॥ 23 (10)

T.A.4.10.2

इ॒मे जी॒वा वि॒मृतै॑राव॒वर्-ति॒न्नभू॑द्-भ॒द्रा दे॒वहू॑तिम् नो अ॒द्य ।

प्रा॒ज्जोऽग॑मा नृ॒तये॑ ह॒साय॑ द्रा॒घीय॑ आ॒युः प्र॒तरा॑म् दधा॒नाः ॥

मृ॒त्योः प॒दम् यो॑पय॒न्तो यदै॒म द्रा॒घीय॑ आ॒युः प्र॒तरा॑म् दधा॒नाः ।

आ॒प्याय॑मा॒नाः प्र॒जया॑ ध॒नेन॑ शु॒द्धाः पू॒ता भ॑वथ य॒ज्ञिया॑सः ॥

इ॒मम् जी॒वेभ्यः॑ परि॒धिम् द॑धामि॒ मा नो॑ नु गा॒दप॑रो अ॒र्धमे॑तम् ।

श॒तम् जी॒वन्तु॑ श॒रदः॑ पु॒रूची॑स्ति॒रो मृ॒त्युम् द॑द्महे॒ पर्व॑तेन ॥

इ॒मा ना॑री॒रवि॑ध॒वाः सु॒पत्नी॑रा॒ज्जने॑न स॒र्पिषा॑ संमृ॒शन्ता॑म् ।

अ॒नश्र॑वो॒ अन॑मी॒वाः सु॒शेवा॑ आ॒रोह॑न्तु॒ जन॑यो॒ योनि॑म॒ग्रै ॥

यदा॒ज्जन॑म् त्रै॒ककु॑दम् जा॒तः हि॒मव॑त॒स्परि॑ ।

तेना॒मृत॑स्य॒ मूले॑ना॒राती॑र्-ज॒म्भया॑मसि () ॥

यथा॒ त्व-मु॑द्भि॒नथ्-स्यो॑ष॒धे पृ॑थि॒व्या अ॑धि ।

ए॒वमि॑म उ॒द्भिन्द॑न्तु॒ कीर्त्या॑ य॒शसा॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ ॥

अ॒जोऽस्य॑जा॒स्मद॒घा द्वे॑षा॒ऽसि य॒वोऽसि॑ य॒वया॒स्मद॒घा
द्वे॑षा॒ऽसि ॥ 24 (13) (भव – जम्भयामसि त्रीणि च) (A10)

4.1.11 अनुवाकम् – 11

T.A.4.11.1

अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम॒ग्ने शु॒शुद्ध्या॑ र॒यिम् । अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
सु॒क्षेत्रि॒या सु॒गातु॒या व॒सूया॑ च॒ यजाम॑हे । अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
प्र॒ यद्-भ॒न्दिष्ठ॑ ए॒षाम् प्रा॒स्माका॑सश्च॒ सूर॑यः । अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
प्र॒यद॒ग्नेः सह॑स्वतो॒ विश्व॑तो॒ यन्ति॑ सूर॑यः । अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
प्र॒यत्ते॑ अ॒ग्ने सूर॑यो जा॒र्येम॑हि प्र॒ ते व॒यम् ।
अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥ 25 (10)

T.A.4.11.2

त्व॒ हि वि॒श्वतो॑मुख॒ विश्व॑तः परि॒भूर॑सि । अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
द्वि॒षो नो॑ वि॒श्वतो॑मु॒खाति॑ ना॒वेव॑ पा॒रय॑ । अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
स नः॑ सि॒न्धुमि॑व ना॒वया॑ति॒ पर्षा॑ स्व॒स्तये॑ ॥ अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥
आपः॑ प्र॒वणा॑दिव॒ यती॑-र॒पास्म॑त्-स्य॒न्दता॑म॒घम् ।
अप॑ नः शो॒शुच॑द॒घम् ॥ उ॒द्वना॑-दु॒दका॑नी॒वापा॑स्मत्-स्य॒न्दता॑म॒घम् ।

तैत्तिरीय आरण्यकं— पितृमेधमन्त्राः –(TA 4)

अप॑ नः॒ शो॑शुचद॒घम् () ॥ आ॒न॒न्दा॒य प्र॒मो॒दा॒य पु॒न॒रा॒गा॒ऽ स्वान्॒नृ॒हान् ।
अप॑ नः॒ शो॑शुचद॒घम् ॥ न वै तत्र॑ प्र॒मी॒यते॒ गौ॒रश्चः॒ पु॒रु॒षः प॒शुः ।
यत्रे॒दम् ब्र॒ह्म क्रि॒यते॑ परि॒धिर्जी॒वना॒य क॒मप॑ नः॒ शो॑शुचद॒घम् ॥ 26 (14)

(अ॒घ – म॒घम् च॒त्वारि॑ च) (A11)

4.1.12 अनुवाकम् – 12

T.A.4.12.1

अप॑श्याम यु॒वति॑-मा॒चर॑न्तीम् मृ॒ताय॑ जी॒वाम् परि॑णी॒यमा॑नाम् ।
अ॒न्धेन॒ या तम॑सा प्रावृ॒ताऽसि॒ प्राची॑मवा॒ची-मव॑यन्-नरि॒ष्ट्यै ॥
मयै॒ताम् मा॒ऽस्ताम् भ्रि॒यमा॑णा दे॒वी स॒ती पि॒तृलो॒कम् यदै॑षि ।
वि॒श्ववा॑रा नभ॒सा स॒म्व्य॑यन्त्यु॒भौ नो॑ लो॒कौ पय॑साऽऽवृ॒णीहि॑ ॥
रयि॑ष्ठाम॒ग्निम् म॒धुम॑न्तमूर्मि॒णमूर्जः॑ सन्तम् त्वा पय॑सोप स॒ऽसदे॑म ।
स॒ऽर॒य्या स॒मु वर्च॑सा सच॒स्वा नः स्व॑स्तये ॥
ये जी॒वा ये च॑ मृ॒ता ये जा॒ता ये च॑ जन्त्याः ॥
तेभ्यो॑ घृ॒तस्य॑ धा॒रयि॑तुम् म॒धुधा॑रा व्यु॒न्दती॑ ॥
मा॒ता रु॒द्राणा॑म् दु॒हिता॑ वसू॒नाऽ स्व॑साऽऽदि॒त्याना॑म-मृ॒तस्य॑ नाभिः ।

प्र॒णु॒वो॒च॒म् चि॒कि॒तु॒षे ज॒नाय॒ मा ग॒ाम॒ना॒गा॒म॒दि॒ति॒म् व॑धि॒ष्ट () ॥

पि॒ब॒तू॒द॒क॒म् तृ॒णान्य॑त्तु । ओ॒मु॒थ् सृ॒ज॒त ॥ 27 (12)

(व॒धि॒ष्ट द्वे च॑) (A12)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(प॒रे॒यु॒वा॒ञ्॒स॒म् प्र॒ वि॒द्वान् भु॒व॒न॒स्या॒भ्या॒व वृ॒थ्स्वा॒ जो भा॒गो॒ऽय॒म् वै
च॒तु॒श्च॒त्वा॒रि॒ञ्श॒त् । य ए॒त॒स्य॒ त्वत् प॒ञ्च । प्र॒के॒तु॒ने॒द॒न्ते॒ ना॒के
सु॒पर्ण॑म् यौ ते ये यु॒द्ध्य॑न्ते त॒प॒सा॒ऽश्म॑न्वती रे॒वतीः
स॒ञ्॒र॒भ॒द्ध्व॒म॒ष्टा॒वि॒ञ्श॒तिः । यं ते यत्त॒ उत्ति॑ष्ठा॒त् इ॒द॒न्त॒ उत्ति॑ष्ठ
प्रे॒ह्य॒श्म॒न् यद्वा उ॒द्वय॑म॒य॒म् प॒ञ्च॒वि॒ञ्श॒तिः । आ॒या॒तु त्रि॒ञ्श॒त् ।
वै॒श्वा॒न॒रे तस्मि॑न् द्र॒प्स इ॒म॒म॒पे॒ता॒हो॒भिर् यु॒ज्य॑न्ता॒म॒घ्नि॒या अ॒दि॒ते पा॒र॒म्
व आ॒ प्या॑य॒स्व स॒प्त॒वि॒ञ्श॒तिः । उ॒त्ते गृ॒हे॒ऽखा॑षि॒ति॒स्तेभ्यः॑ पृ॒थि॒व्या
अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य॒ द्वा॒त्रि॒ञ्श॒त् । अ॒पू॒प॒वा॒न॒सौ द॒श श॒त द॒श । ए॒ता॒स्ते ते
दि॒शः सर्वा॑ इ॒द॒म॒श्म॑न् वि॒ञ्श॒तिः । ओ॒रो॒ह॒त त॒नु॒वै क्रू॒र॒म् च॒का॒र
पु॒न॒र्मृ॒त्य॒वे मा नो॑ नु गा॒द् द॒द्म॒ह इ॒मा ना॒रीः परि॑ त्रयो॒वि॒ञ्श॒तिः ।
अ॒प नः॑ सु॒क्षे॒त्रि॒या प्र॒ यद्भ॑न् दि॒ष्टः प्र॒ यद॒ग्नेः प्र॒ यत्ते॑ अ॒ग्ने त्व॑ हि

तैत्तिरीय आरण्यकं— पितृमेधमन्त्राः –(TA 4)

द्विषः स नः सिन्धुमापः प्रवणादुद् वनादानन्दाय न वै तत्र यत्रेदम्
चतुर्विंशतिः । अपश्यामावृणीहि द्वादश द्वादश ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(परेयुवाँस – माया – त्वेतास्ते सप्तविंशतिः)

First and Last Padam in TA, 4th Prapaatakam :-

(परेयुवाँस – मोमुथ्सृजत)

॥ हरिः ओम् ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे आरण्यके चतुर्थः प्रपाठकः

समाप्तः ॥

=====

Appendix (of expansions)

T.A.4.4.2 – अ॒श्मन्व॑ती रेव॒तीर्{36} "यद्वै दे॒वस्य॑ सवि॒तुः

पवि॒त्रम्{37}" "या रा॒ष्ट्रात् प॒न्ना{38}" "दु॒द्वय॑म् तम॒सस्परि॑{39}"

"धा॒ता पु॒नातु॑{40}"

अ॒श्मन्व॑ती रेव॒तीः सꣳ र॒भद्ध्व॑ मु॒त्तिष्ठ॑त प्र॒तर॑ता सखायः ।

अत्रा॑ ज॒हाम॒ ये अ॒सन्न॑शे॒वाः शि॒वान् व॒यम॒भि वा॒जानु॑त्तरेम ॥ {36}

(Appearing in T.A.4.3.2)

यद्वै दे॒वस्य॑ सवि॒तुः पवि॒त्रꣳ स॒हस्र॑धा॒रम् वि॑त॒तम॒न्तरि॑क्षे । येना॒पुना॑
दि॒न्द्रम॑ना॒र्त-मा॒र्त्ये ते॒नाह॑म् माꣳ स॒र्वत॑नुम् पु॒नामि॑ ॥ {37}

(Appearing in T.A.4.3.3)

या रा॒ष्ट्रात् प॒न्नाद॑प॒ यन्ति॑ शा॒खा अ॒भि॒मृता॑ नृ॒पति॑मिच्छ॒मानाः॑ ।

धा॒तुस्ताः॑ सर्वाः॒ पव॑नेन पू॒ताः प्र॒जया॑ऽस्मान्-र॒य्या वर्च॑सा

सꣳसृ॑जाथ ॥ {38} (Appearing in T.A.4.3.3)

उ॒द्वय॑म् तम॒सस्परि॑ पश्य॒न्तो ज्योति॑रु॒त्तर॑म् । दे॒वम् दे॒वत्रा॑ सूर्य॒मग॑न्म
ज्योति॑रु॒त्तम॑म् ॥ {39} (Appearing in T.A.4.3.3)

तैत्तिरीय आरण्यकं— पितृमेधमन्त्राः –(TA 4)

धा॒ता पु॒नातु॑ सवि॒ता पु॒नातु॑ । अ॒ग्नेस्तेज॑सा॒ सूर्य॑स्य॒ वर्च॑सा ॥ {40}

(Appearing in T.A.4.3.3)

T.A.4.6.3 - "आ॒ प्याय॑स्व{41}" "सम् ते{42}"

आ॒ प्याय॑स्व॒ समे॑तु ते वि॒श्वतः॑ सोम॒ वृष्णि॑यं ।

भवा॒ वाज॑स्य सङ्ग॒थे ॥ {41}

सं ते॒ पया॑सि॒ समु॑ यन्तु॒ वाजाः॑ सं वृ॑ष्णि॒या-न्य॑भिमाति॒षाहः॑ ।

आ॒प्याय॑मानो अ॒मृता॑य सोम दि॒वि श्रवा॑स्युत्त॒मानि॑ धिष्व ॥ {42}

(Both {41} and {42} appearing in TS 4.2.7.4)

T.A.4.9.2 - "लो॒कम् पृ॒ण{43}" "ता अ॒स्य सू॒ददो॑हसः{44}"

लो॒कं पृ॒ण छि॒द्रं पृ॒णाथो॑ सीद शि॒वा त्वं॑ ।

इ॒न्द्रा॒ग्नी त्वा॒ बृह॑स्पति॒रस्मिन्॑ यो॒नाव॑सीषदन् ॥ {43}

ता अ॒स्य सू॒ददो॑हसः सोमञ् श्री॑णन्ति पृ॒श्नयः॑ ।

जन्मन् दे॒वानां॑ वि॒शस्त्रि॑ष्वा रो॒चने॑ दि॒वः ॥ {44}

(Both {43} and {44} appearing in TS 4.2.4.4)

T.A.4.9.2 – "अ॒श्मन्वती रेवती॑र{45}"

"यद्वै देवस्य॑ स॒वितुः पवि॒त्रम्{46}" "या॑ रा॒ष्ट्रात्प॒न्ना{47}"

"दु॒द्वय॑म् तम॒सस्परि॑{48}" धा॒ता पु॒नातु॑{49}"

{45} is same as (36) above, {46} is same as (37) above

{47} is same as (38) above. {48} is same as (39) above

{49} is same as (40) above

तैत्तिरीय आरण्यकं— पितृमेधमन्त्राः –(TA 4)

Details of Dasini & Vaakyams for Prapaatakam 4 (TA 4)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	4	44
Anuvakam 2	1	5
Anuvakam 3	3	28
Anuvakam 4	2	25
Anuvakam 5	3	30
Anuvakam 6	3	27
Anuvakam 7	3	32
Anuvakam 8	1	10
Anuvakam 9	2	20
Anuvakam 10	2	23
Anuvakam 11	2	24
Anuvakam 12	1	12
Total →	27	280

<u>Total as per</u> <u>grantha books</u> anuvaakam 21	27	Not given
---	----	-----------